

BILAG

iBogen og eleven

Afsætning på hhx - Undersøgelser af en iBogs indflydelse på elevernes læreprocesser

Masterprojekt: Forår 2013

Hanne Flach

Vejleder: Birgitte Holm Sørensen

Bilagsoversigt

A1 Kompetencer og faglige mål i afsætning

A2 Læreplan til afsætning A

A3 SOLO Taksonomi fra vejledning til Afsætning A

B1 Introduktion til elever

B2 Det endelige spørgeskema

B3 Udfyldte spørgeskemaer

B4 Skematiske oversigter over resultater fra spørgeskema

B5 Svar til spørgsmål opdelt i grupper

C1 Introduktion til elever i fokusgruppe

C2 Spørgeguide til fokusgruppe

C3 Transskriberet fokusgruppeinterview

C4 Fokusgruppens historie

D1 SWOT - analysen Referat af forløb

D2 SWOT - analysen udarbejdet af eleverne

E1 Spørgeguide til individuelle interview

E2 Omkring transskribering ved individuelle interviews

E3 Yosef

E4 Niklas

E5 Louis

E6 Thore

E7 Dennis

E8 Jakobine

E9 Mathilda

E10 Nils

E11 Elevernes historier

F1 Uddrag fra dagbog om iBogsklassen

G1 Eksempler fra Trojka og Systime

G2 Afsnit fra iBog

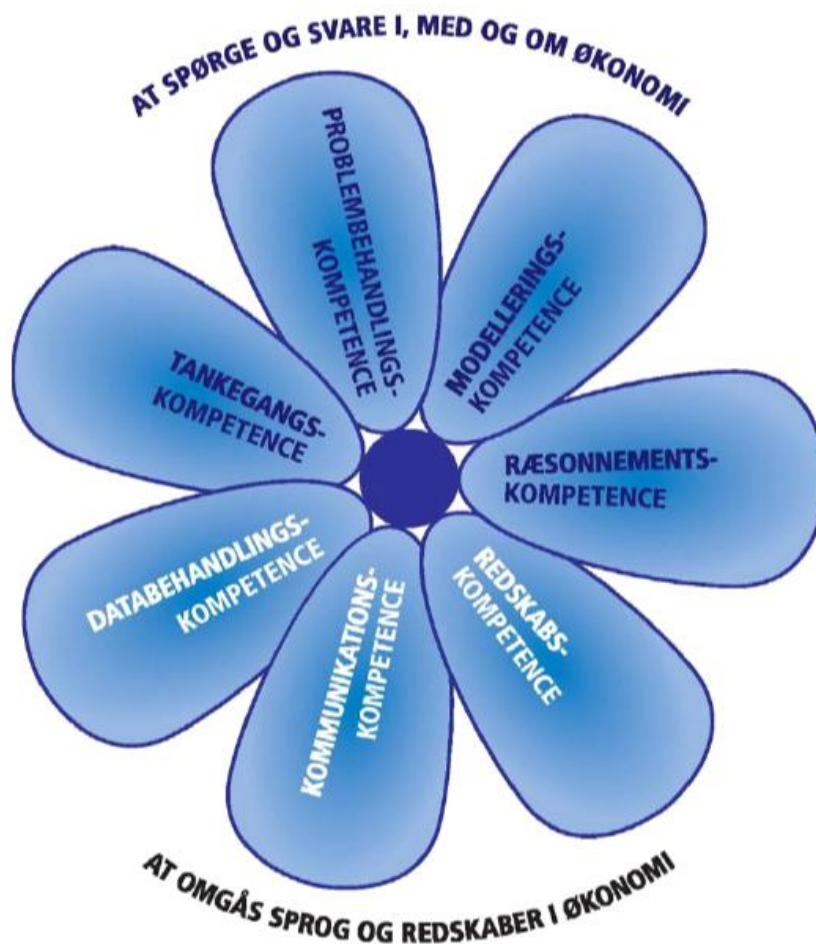
G3 Eksempler på opgavetyper i iBogen

G4 Eksempler på oversigter i iBogen

G5 Oversigt og eksempel på undervisningsforløb

A1 Kompetencer og faglige mål i afsætning¹

"Kompetenceblomsten"

Kilde: Kompetencer i økonomi som undervisningsfag, Højgaard Jensen m.fl, 2007.

Kilde: Vejledning til afsætning A, s. 8

Målene for faget, som de fremgår af læreplanen for afsætning A, er baseret på rapport om kompetencer i økonomifagene. Begrebet kompetence bruges i denne sammenhæng for: *"elevens indsigtsfulde parathed til at handle på en måde, der lever op til udfordringerne i en given situation"*. (Ministeriet for børn og undervisning, 2012, Afsætning A, s.7)

¹ Fra: Vejledning til afsætning A, 2012 s. 6.

Økonomisk tankegangskompetence

Definition: Denne kompetence drejer sig om elevens indsigtsfulde parathed til at kunne skelne mellem hvilke spørgsmål, der er væsentlige for økonomi, og hvilke der ikke er, samt at vide hvornår de skal bringes i spil. Kompetencen handler endvidere om selv at kunne *stille sådanne spørgsmål* og at have blik for, hvilke typer af svar, der kan forventes i en given sammenhæng.

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Mål: Eleverne skal kunne afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds afsætning.

Økonomisk problembehandlingskompetence

Definition: Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til dels at kunne identificere og formulere økonomiske problemer dels at kunne løse sådanne problemer.

Det kan både dreje sig om løsninger af mere teoretisk art og løsninger rettet mod at opridse og prioritere hvilke handlingsalternativer der foreligger, egne såvel som andres.

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Eleverne skal kunne identificere, formulere og behandle de afsætningsmæssige udfordringer, der knytter sig til en virksomheds fortsatte vækst.

Økonomisk modelleringskompetence

Definition: Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til dels at kunne *anvende* foreliggende økonomiske modeller, herunder at kunne *analysere disse modellers grundlag og egenskaber*, og dels at kunne *opstille* økonomiske modeller.

Indledningsvist er det vigtigt at bemærke, at det **ikke** er en del af målet for faget afsætning, at eleverne selv skal kunne opstille modeller. Det er således kun kompetencens første del, der er indeholdt i målet, som er:

Eleverne skal kunne anvende afsætningsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger og egenskaber.

Økonomisk ræsonnementskompetence

Definition: Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til på den ene side at kunne *følge og bedømme* et økonomisk ræsonnement, herunder kunne vurdere sammenhængen mellem en række økonomiske forhold. På den anden side består kompetencen i at kunne *gennemføre* et økonomisk ræsonnement.

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Eleverne skal kunne udarbejde et afsætningsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem en række afsætningsøkonomiske forhold i en given kontekst

Økonomisk databehandlingskompetence

Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til dels at kunne *indsamle, udvælge og bearbejde* relevant datamateriale, dels at kunne *vurdere troværdigheden* af data og deres relevans i en given sammenhæng

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Eleverne skal kunne indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds markedsforhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans i en given sammenhæng.

Økonomisk kommunikationskompetence

Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til dels at kunne *sætte sig ind i og fortolke* andres økonomiske udsagn og tekster, dels at kunne *udtrykke sig* på forskellige måder om økonomiske forhold over for forskellige kategorier af modtagere.

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Eleverne skal kunne formidle afsætningsøkonomiske forhold.

Økonomisk redskabskompetence

Definition: Denne kompetence består i elevens indsigtsfulde parathed til dels at kunne *udvælge og anvende* relevante redskaber i forbindelse med vurderinger af økonomiske forhold, dels at kunne *reflektere over* både egen og andres udvælgelse og anvendelse af redskaber.

Kompetencen er relevant for faget afsætning, men ikke central.

Det tilsvarende mål i læreplanen er:

Eleverne skal kunne udvælge og anvende it-værktøjer.

Desuden er fagets kernestof formuleret i følgende punkter af fagligt indhold:

Kernestoffet er:

- metode: kvantitative og kvalitative metoder
- makroforhold: omverdensforhold nationalt og internationalt
- internationaliseringsteori: markedsudvælgelse, internationaliseringsmodeller og kulturelle forhold
- strategisk planlægning: virksomhedens interne forhold, konkurrence-, vækst- og porteføljestrategier
- efterspørgselsforhold: markedets størrelse, segmentering og målgruppevalg nationalt og internationalt samt købsadfærdsteori på konsument- og producentmarkedet
- udbudsforhold: markedsafgrænsning, brancheforhold og konkurrencesituation
- marketingmix: produkt, pris, distribution og promotion på nationalt og internationalt niveau samt markedsføringsplan.

Med følgende formulering om supplerende stof:

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal udvælgес, således at det sammen med kernestoffet medvirker til udvikling af de faglige mål. Det supplerende stof omfatter aktuelt afsætningsøkonomisk stof, typisk avisartikler, tv-udsendelser eller informationer fra virksomheders hjemmesider, der perspektiverer og uddyber de faglige mål.

Overordnet skal eleverne kunne anvende faget så de kan tale "afsætningsøkonomisk".

A2 Læreplan til afsætning A

Bilag 7

Afsætning A – hhx, juni 2010

1. Identitet og formål**1.1. Identitet**

Afsætning er et samfundsvidenskabeligt fag. Faget giver viden om strategi, købsadfærd, markedsanalyse, markedskommunikation og afsætningsledelse. Faget beskæftiger sig med virksomhedens forhold til den nationale og internationale omverden og med virksomhedens markedsføringsmæssige beslutninger.

1.2. Formål

Formålet med undervisningen er at fremme elevernes evne til at arbejde selvstændigt og helhedsorienteret med afsætningsøkonomiske problemstillinger.

Eleverne skal gennem arbejde med virksomheders nationale og internationale udvikling styrke evnen til at argumentere, ræsonnere og formidle afsætningsøkonomiske problemstillinger samt udvikle forståelse af virksomhedens rolle i et globalt perspektiv.

Det er endvidere formålet at fremme elevernes evne til at indsamle og analysere relevante informationer med henblik på at skabe et beslutningsgrundlag. Endelig skal eleverne kunne anvende afsætningsøkonomisk teori og metode, herunder informationsteknologiske værktøjer, i arbejdet med afsætningsøkonomiske problemstillinger.

2. Faglige mål og fagligt indhold**2.1. Faglige mål**

Eleverne skal i såvel et nationalt som internationalt perspektiv kunne:

- afgøre hvilke forhold, der har betydning for en virksomheds afsætning
- identificere, formulere og behandle de afsætningsmæssige udfordringer, der knytter sig til en virksomheds fortsatte vækst
- anvende afsætningsøkonomiske modeller og forklare modellernes forudsætninger og egenskaber
- udarbejde et afsætningsøkonomisk ræsonnement, herunder kunne forklare sammenhængen mellem en række afsætningsøkonomiske forhold i en given kontekst
- indsamle, bearbejde og præsentere informationer om en virksomheds markedsforhold og vurdere informationernes troværdighed og relevans i en given sammenhæng
- fortolke og formidle afsætningsøkonomiske forhold
- udvælge og anvende it-værktøjer.

2.2. Kernestof

Kernestoffet er:

- metode: kvantitative og kvalitative metoder
- makroforhold: omverdensforhold nationalt og internationalt
- internationaliseringsteori: markedsudvælgelse, internationaliseringsmodeller og kulturelle forhold
- strategisk planlægning: virksomhedens interne forhold, konkurrence-, vækst- og porteføljestrategier
- efterspørgselsforhold: markedets størrelse, segmentering og målgruppevalg nationalt og internationalt samt købsadfærdsteori på konsument- og producentmarkedet
- udbudsforhold: markedsafgrænsning, brancheforhold og konkurrencesituation
- marketingmix: produkt, pris, distribution og promotion på nationalt og internationalt niveau samt markedsføringsplan.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal udvælges, således at det sammen med kernestoffet medvirker til udvikling af de faglige mål. Det supplerende stof omfatter aktuelt afsætningsøkonomisk stof, typisk avisartikler, tv-udsendelser eller informationer fra virksomheders hjemmesider, der perspektiverer og uddyber de faglige mål.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

De afsætningsøkonomiske problemstillinger anskues ud fra en helhedsorienteret synsvinkel med fokus på sammenhænge og med inddragelse af fagets teori i en international kontekst. Et problemorienteret undervisningsprincip har en central plads i tilrettelæggelsen af undervisningen. Gennem denne undervisning styrkes elevernes faglige nysgerrighed, intuition og kreativitet, ligesom elevernes faglige selvstændighed og sikkerhed styrkes. Fagets problemstillinger anskues, således at der skelnes mellem person-, virksomheds- og brancheniveau. Undervisningen omfatter analyse ved anvendelse af fagets grundlæggende metoder, teorier og modeller og sammenhænge med virkelighedsnære problemstillinger.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges med variation og progression i valget af undervisningsformer. Der veksles mellem selvstændigt arbejde, gruppe- og klasseundervisning. De forskellige arbejdsformer skal medvirke til at fremme elevernes evne til at analysere og vurdere afsætningsøkonomiske problemstillinger. Der arbejdes med autentiske cases, samarbejde med virksomheder samt virksomhedsbesøg og gæstelærere.

Undervisningen tilrettelægges med mindst ét sammenhængende forløb, som tager udgangspunkt i samarbejde med en virksomhed. I undervisningsforløbet skal eleverne arbejde selvstændigt med afsætningsøkonomiske informationer og problemstillinger med udgangspunkt i virksomheden. Forløbet tilrettelægges, således at elevernes evne til at demonstrere faglige færdigheder fremmes, og således at deres evner til at diskutere, analysere og vurdere en virksomheds problemstillinger på et konkret grundlag udvikles.

Det skriftlige arbejde planlægges, så der er progression og sammenhæng til skriftligt arbejde i de øvrige fag. Der arbejdes med progression i såvel form som indhold og omfang. Det skriftlige arbejde skal understøtte opfyldelsen af de faglige mål, herunder evnen til systematisk at formidle faglige problemstillinger ved anvendelse af fagets metoder og teorier. Herved opnår eleven en gradvis sikkerhed i at integrere observerede informationer fra statistikker, artikler m.v. i en teoretisk ramme. Der skal endvidere arbejdes systematisk med betydningen af de taksonomiske niveauer og udfoldningen af fagets kerne stof.

3.3. It

Undervisningen tilrettelægges under hensyn til, at tekst- og præsentationsprogrammer skal indgå som naturlige værktøjer i elevernes arbejde med afsætningsøkonomiske opgaver og øvelser. I forbindelse med casearbejde og arbejdet med åbne og virkelighedsnære problemstillinger tilrettelægges undervisningen under hensyn til, at eleverne skal have adgang til internettet, samt at eleverne skal kunne søge og finde relevante informationer i centrale databaser.

3.4. Samspil med andre fag

Når faget indgår som *studieretningsfag*, har det et fagligt samspil med humanistiske fag omkring internationale eller tværkulturelle problemstillinger og med andre samfundsvidenskabelige fag omkring virksomhedens eksport, strategi og logistik samt lovgivningsmæssige aspekter. Når faget er et studieretningsfag, skal dele af kerne stof og supplerende stof vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil i studieretningen.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og evaluering opnår eleverne undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt. Herunder inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Grundlaget for evalueringen er de faglige mål.

4.2. Prøveformer

Der afholdes skriftlig og mundtlig prøve.

Skriftlig prøve

Skriftlig prøve på grundlag af en centralt stillet opgave. Opgaven indeholder en rammebeskrivelse af en virksomhed og et bilagsmateriale. Prøvens varighed er fem timer.

Mundtlig prøve

Skolen vælger for det enkelte hold én af følgende to prøveformer:

Prøveform a)

Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt, autentisk tekstmateriale af et omfang på to til tre sider med ca. fire spørgsmål i tilknytning hertil. Prøvematerialet samt en beskrivelse af det sammenhængende undervisningsforløb sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Eksaminationen former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator med udgangspunkt i eksaminandens besvarelse af de stillede spørgsmål. Et prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.

Prøveform b)

Mundtlig prøve på grundlag af dels et sammenhængende undervisningsforløb, dels et ukendt tekstmateriale af et omfang på én til to sider med ca. tre spørgsmål i tilknytning hertil. Prøvematerialet samt en beskrivelse af det sammenhængende undervisningsforløb sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 30 minutters forberedelsestid.

Eksaminationen er todelt.

Første del består af eksaminandens præsentation af arbejdet med virksomheden i det sammenhængende undervisningsforløb suppleret med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Anden del tager udgangspunkt i det ukendte tekstmateriale med de tilhørende spørgsmål og former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator.

Eksaminationstiden fordeles ligeligt mellem de to dele.

Et prøvemateriale må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen af eksaminandens præstation ved den skriftlige og mundtlige prøve er en vurdering af, i hvor høj grad eksaminanden er i stand til at opfylde fagets mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Kilde: Ministeriet for børn og undervisning, *Afsætning A: Læreplan*

A3 SOLO Taksonomi fra vejledning til Afsætning A

Taksonomi

Såvel skriftlige som mundtlige prøver knytter sig til et eller flere emner inden for kernestoffet. Såvel den daglige undervisning, som spørgsmålene til den mundtlige prøve bør tage udgangspunkt i nedenstående formuleringsformer, som er struktureret i forhold til Biggs og Collis SOLO-taksonomi (Structure of the Observed Learning Outcome). Biggs og Collis model fokuserer på elevernes udbytte af undervisningen, som det kommer til udtryk i løsningen af bestemte opgaver, snarere end en generel karakterisering af en elevs kognitive niveau (F.eks. som det kommer til udtryk i Blooms taksonomi). Biggs og Collis opererer med 5 niveauer, hvoraf de 3 øverste niveauer er relevante i forhold til undervisningen i afsætning.

Fagenes mål er beskrevet som kompetencemål. SOLO-taksonomien giver anvisninger på, hvordan der kan stilles spørgsmål, som på forskellige taksonominiveauer prøver elevernes kompetencer i forhold til de for fagene opstillede mål. Kompetencebegrebet knytter sig på linje med SOLO-taksonomien til udbyttet af undervisningen, som dette kommer til udtryk ved løsningen af forskellige opgaver.

Det multi-strukturelle niveau

På det multi-strukturelle niveau finder vi spørgeformerne: Beregn, karakteriser samt redegør. Eleverne skal kunne behandle kendte problemstillinger med anvendelse af fagets teori i en ny kontekst. Flere data inddrages, men i forhold til afgrænsede og uafhængige problemstillinger. Der stilles krav om skridtvis opgaveløsning. Eleverne skal optimere, beregne, beskrive, karakterisere, redegøre, definere m.fl.

Beregne/illustrere/indtegne/opstille m.fl. – eleverne skal udføre en simpel behandling af afsætningsøkonomiske data. Eleverne skal foretage simple beregninger, opstille tabeller, indtegne eller illustrere ved hjælp af diagrammer eller kurver og derved behandle afsætningsøkonomiske data.

Karakterisere – eleverne skal beskrive væsentlige kendsgerninger omkring en virksomhed og dens markedsmæssige situation. Eleverne skal med faglige termer beskrive det, der er særpræget ved virksomhed, - en konkurrencemæssig situation eller andre afsætningsøkonomiske forhold.

Redegøre – eleverne skal give en samlet struktureret fremstilling af kendte afsætningsøkonomisk forhold og problemstillinger. Eleverne skal finde de væsentligste elementer i et afsætningsøkonomisk materiale og præsentere disse i struktureret form, således at eleverne viser, at der er fortaget et valg af stoffet under hensyntagen til det stillede spørgsmål eller en given problemstilling. Redegørelse anvendes ofte ved begrebsafklarende spørgsmål, men også i forhold til afklaring af afsætningsøkonomiske problemstillinger.

Det relationelle niveau

På det relationelle niveau finder vi spørgeformerne forklar og analyser. Eleverne skal behandle flere kendte komplekse problemstillinger med anvendelse af flere data og teori fra faget, men i en ny kontekst. Eleverne skal forklare, analysere, sammenligne, kombinere, sammenfatte m.fl.

Forklare - eleverne skal med brug af faglige termer anskueliggøre et komplekst afsætningsøkonomisk forhold, en teori eller en model. En forklaring knytter sig specifikt til et afgrænset forhold og kræver anvendelse af faglig sprogbrug. Forklaringens genstand skal være klart defineret, med høj grad af nuancering. Forklaringen er som udgangspunkt afdækkende i en ny sammenhæng mens redegørelsen er strukturerende i en velkendt sammenhæng.

Analysere - eleverne skal, ved hjælp af fagets metoder og modeller samt gennem undersøgelse og bearbejdning af afsætningsøkonomisk information udarbejde en systematisk fremstilling af en afsætningsøkonomisk problemstilling.

Analysens formål er at anvende metoder, modeller og teori, som redskaber til at undersøge og afdække afsætningsøkonomiske problemstillinger, det vil sige, at der er knyttet et "hvorfor" til analysen. I afsætning vil en analyse ofte beskæftige sig med, hvordan afsætningsøkonomiske begivenheder påvirker virksomheden, og hvilke konsekvenser det kan have for virksomheden.

Det udvidede abstrakte niveau

På det udvidede abstrakte niveau finder vi spørgeformerne diskuter, perspektiver og vurder. Eleverne skal behandle nye komplekse problemstillinger med anvendelse af teori. Eleverne skal forholde sig reflekterende, generalisere, udvikle, vurdere, syntetisere m.fl.

Diskutere – eleverne skal belyse en afsætningsøkonomisk problemstilling ved at sætte forskellige synspunkter og argumenter op over for hinanden, som fortrinsvis er fagligt funderede.

Der vil være tale om at opstille argumenter og synspunkter op over for hinanden. En diskussion munder ikke nødvendigvis ud i en konklusion men har sin primære betydning via argumentationen og dennes kvalitet, det vil sige den interne logik/konsistens. Eleverne skal vise, at de kender forskel på at forholde sagligt og loyalt til et materiale og at forholde sig subjektivt til materialet.

I en diskussion er eleverne ikke afskåret fra at fremsætte personlige synspunkter eller holdninger, men det skal ske som resultat af en belysning af synspunkter og argumenter. Herved kan eleverne bidrage med deres egne velbegrundede synspunkter og argumenter.

Vurdere – eleverne skal ud fra faglige kriterier tage stilling til, hvordan undersøgte afsætningsforhold må forventes at påvirke virksomhedens udvikling.

Vurderingen betoner de faglige kriterier i en stillingtagen til et afsætningsøkonomisk forhold. Det er vigtigt, at eleven benytter fagets faglighed som en central del af vurderingen og derved legitimerer vurderingen og dens gyldighed. Vurderingens primære formål er ikke at tilkendegive synspunkter eller holdninger, men synspunkter eller holdninger kan komme til udtryk som resultat af en fagligt velbegrundet vurdering.

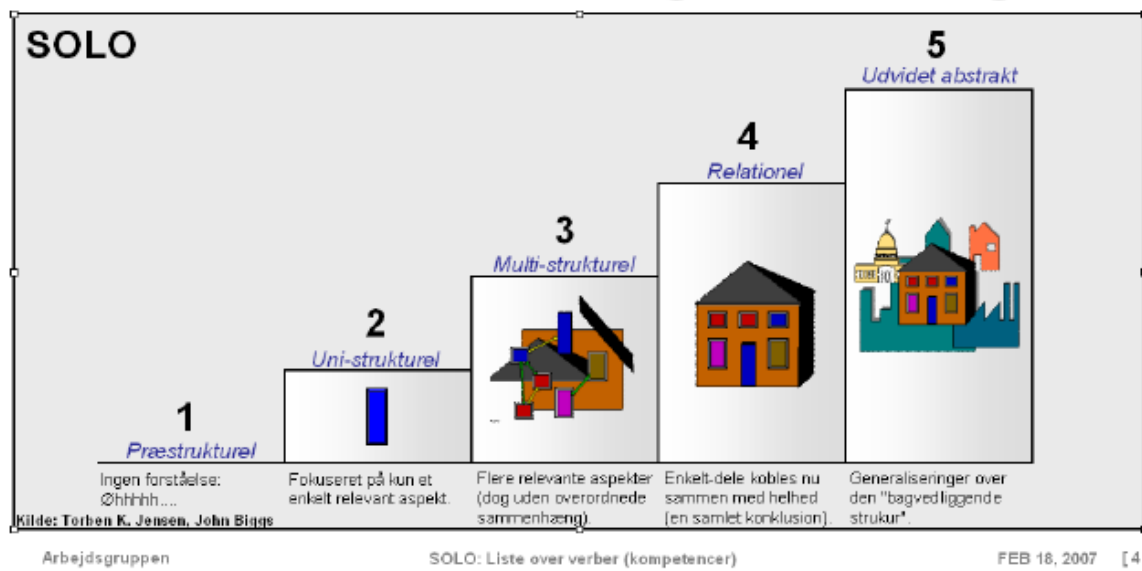
Perspektivere – eleverne skal tage stilling til konsekvenserne af en begivenhed set i et internationalt forbruger- og virksomhedsmæssigt perspektiv.

I perspektivering forventes eleverne at kunne redegøre for, hvilke konsekvenser en afsætningsøkonomisk problemstilling kan tænkes at have i fremtiden eller i en bredere sammenhæng f. eks. fra det lokale til det nationale, eller fra det nationale til det globale. Der kan også være tale om nye muligheder, udfordringer eller trusler der åbner sig som konsekvens af en behandlet problemstilling. Eleverne bør overveje, hvilke problemstillinger der ligger i forlængelse af den behandlede problemstilling.

SOLO Taksonomien (SOLO 1-5)

- "Structure of the Observed Learning Outcome"
- A framework for understanding "understanding":

Det er vigtigt at inddrage betydningen af de forskellige spørgeformer aktivt i undervisningen, så eleverne opnår en klar fornemmelse af forskellen i det forventede svar, når de bliver bedt om eksempelvis at redegøre eller diskutere.

Kilde: Vejledning/Råd og vink hxx-bekendtgørelsen Afsætning A (s.24-26)

B1 Introduktion til elever

Undersøgelse omkring hvordan I oplever iBøgerne.

I har som den første klasse her på stedet fået iBøger i faget afsætning A. Disse har ind i mellem givet både jer og mig nogle udfordringer, derfor vil jeg **undersøge, hvordan iBøgerne fungerer og opleves af jer.**

Selve undersøgelsen kommer til at indgå i mit speciale, som vil blive læst af både en vejleder og en censor og måske af andre personer, som kunne have interesse i resultaterne.

Analysen er en ad hoc analyse, en field research, som kommer til at bestå af flere dele:

1. Spørgeskema til alle i klassen (totaltælling)
2. Fokusgruppe (6 elever - udvalgt blandt andet på grundlag af svar på spørgeskemaet)- lyd og billedoptagelse
3. SWOT- opstilling/analyse af iBogen (udarbejdet af alle undtagen fokusgruppe) lyd og billedoptagelse
4. Individuelle interviews (6 elever - udvalgt blandt andet på grundlag af spørgeskema besvarelsen) her er kun lydoptagelse

I vil selvfølgelig få en briefing omkring "resultatet".

Jeg kan ikke love at I slipper for iBøger, eller at I også kan få papirbøger, men der findes ikke meget datamateriale omkring hvordan iBøger opleves af eleverne, så jeres deltagelse kan være en hjælp til beslutningstagerne omkring anskaffelse af flere eller færre iBøger.

Jeg vil derfor bede jer om at være seriøse og grundige i jeres besvarelser.

I spørgeskemaet er det vigtigt, at I skriver jeres fornavn, da jeg blandt andet skal benytte svarene til at udvælge personer til henholdsvis fokusgruppen og til de individuelle interviews.

Da mit projekt vil være tilgængeligt for andre, kan jeg, hvis I ønsker det anonymisere jeres svar inden det offentliggøres. Det vil være nemmest for mig, hvis jeg må anvende jeres rigtige fornavne, men skriv efter jeres navn, hvis I IKKE ønsker at navnet fremgår.

I forbindelse med den øvrige dataindsamling vil jeg spørge jer igen.

Jeg vil bede om, at I er omhyggelige med svarene og spørger mig, hvis der er noget I ikke forstår i spørgeskemaet.

Blev udleveret i forbindelse med spørgeskemaet den 11-3-13

B2 Det endelige spørgeskema**Navn:****Spørgsmål omkring uddannelsen**

1. Hvorfor har du valgt at gå på handelsgymnasiet?
2. Hvorfor har du valgt studieretningen Marketing og Kommunikation?
3. Hvem har haft indflydelse på dit valg af ungdomsuddannelse(hhx)?
4. Hvilke andre forhold har haft indflydelse på dit valg?
5. Ville du vælge anderledes, hvis du skulle træffe valget i dag?
Hvis svaret er ja, så forklar kort hvorfor:

Spørgsmål omkring Computere og lignende

6. Hvor gammel var du, da du begyndte at anvende en mobiltelefon?
7. Hvor gammel var du, da du fik din egen mobiltelefon?
8. Marker med kryds, hvad der er rigtigt. Tilføj gerne flere eksempler

	Anvender i dag	Har anvendt	Har ikke anvendt
Håndholdte spillekonsoller (fx Gameboy, psp, DS)			
Spillekonsoller (fx Box, Playstation, Wii)			
Computer (fx PC,Mac)			
Tablet (fx Ipad)			

9. Hvor gammel var du, da du begyndte at anvende nedenstående? **(Besvar kun hvor det er relevant)**

	Skriv din alder
Håndholdte spillekonsoller (fx Gameboy, psp, DS)	
Spillekonsoller (fx Box, Playstation, Wii)	
Computer (fx PC, Mac)	
Tablet (fx Ipad)	

10. Hvad anvender du din computer til?

11. Hvad anvender du din Tablet(Ipad) til?

12. Hvad anvender du din mobiltelefon til?

13. Har du anvendt elektroniske bøger før hhx?

14. Hvilke fag anvender du elektroniske bøger i?

De næste spørgsmål drejer sig om iBog i afsætning

15. Kan du forstå forklaringerne til faget? (sæt 1 kryds)

I høj grad	
I mindre høj grad	
I ringe grad	
Slet ikke	

Begrund dit svar:

16. Hvilken betydning har nedenstående punkter for **din forståelse af faget**? Sæt 1 kryds i hver kolonne

	Hvilken betydning har billederne for din forståelse af faget?	Hvilken betydning har videoerne for din forståelse af faget?	Hvilken betydning har teksten for din forståelse af faget?	Hvilken betydning har layout for din forståelse af faget?
Stor betydning				
Mindre betydning				
Ringe betydning				
Ingen betydning				

Begrund dit svar:

17. Omkring iBogens opgaver. Sæt 1 kryds i hver kolonne

	I hvor høj grad hjælper opgaverne dig til at forstå faget?	I hvor høj grad er iBogen en hjælp for dig, når du løser opgaver?
I høj grad		
I mindre høj grad		
I ringe grad		
Slet ikke		

Begrund dit svar:

18. Hvilken betydning har nedenstående punkter for **din anvendelse af iBogen**? Sæt 1 kryds i hver kolonne

	iBogens layout	Side-id	Noteskrivnings funktion	Overstregnings funktion	Oplæsnings funktion	Youtube Tips til iBogen
Stor betydning						
Mindre betydning						
Ringe betydning						
Ingen betydning						

Begrund dit svar:

19. Omkring anvendelse. Sæt 1 kryds i hver kolonne

	I hvor høj grad anvender du iBogens link ?	I hvor høj grad "læser" du iBogens markerede ord ?	I hvor høj grad kan du finde det, du søger efter i iBogen?	I hvor høj grad kan du finde ud af, hvor i iBogen du er ?
I høj grad				
I mindre høj grad				
I ringe grad				
Slet ikke				

Begrund dit svar:

20. Omkring hvordan det virker at anvende en iBog. Sæt 1 kryds i hver kolonne

	Er det en fordel at anvende en iBog frem for en papirbog?	Er det mere motiverende at læse lektier i en iBog end i en papirbog?	Er det lettere at arbejde med faget , når du har en iBog frem for en papirbog?	Har layoutet betydning for din lyst til at arbejde med faget?
I høj grad				
I mindre høj grad				
I ringe grad				
Slet ikke				

Begrund dit svar:

21. Er der noget du mangler i iBogen?

22. Har du forslag til forbedringer af iBogen?

Spørgeskemaet var tilgængeligt elektronisk, derfor de røde tegn til sidst, af hensyn til dataregistreringen.

Imidlertid valgte alle at svare på papir.

Spørgeskemaet blev udleveret og besvaret den 11-3-13

Enkelte elever havde besvaret efter 15 min. og alle på nær en havde afleveret efter 25.min.

B3 Udfyldte spørgeskemaer

Anni

Anja

Amalie

Camilla

Dennis

Ellis

Erik

Fia

Inge

Jakobine

Kristoff

Louis

Line

Lis

Linnea

Milo

Mathilda

Matthæus

Mille

Nana

Niklas

Nataline

Nils

Patricia

Ronald

Sabine

Thore

Yosef

B4 Skematiske oversigter over resultater fra spørgeskema

Nedenstående materiale er udarbejdet ud fra svar i spørgeskemaerne og brugt i forbindelse med udvælgelse af informanter til henholdsvis fokusgruppe og individuelle interviews.

Skema er opdelt i tre grupper efter, hvad eleverne har svaret i spørgsmål 20. Der er lagt vægt på afkrydsningen i skemaet, og enkelte elever burde være placeret anderledes hvis andre begrundelser blev inddraget. Øvrige punkter i skemaet har dog også haft betydning haft betydning for valget af informanter.

Overvejen- de negative (spm.20)	Sammendrag af kommentarer knyttet til spm.20+21+22	Egen Ipad	Spm. (18 stor betydning)	Uddrag kommentarer Knyttet til spm. 19	Enkelte kommentarer til spm. 15-17
Inge FOKUS	Hellere papirbog. iBog er alt for rodet. Skal gøres mere brugbar.	ja	You tube Tips til iBogen. Skuffet over iBog.	Har smarte anvendelsesmetoder med links osv. Men det er bare ikke nok til at den er fiks og brugbar.	Ingen kommentarer.
Jacobine INDIVIDU- ELT	Foretrækker en papirbog. iBog kræver at PC er tændt. Ønsker bedre forklaringer.	ja	Side-id	Markerede ord hjælper meget, ligesom links til en virksomheds hjemmeside.	Tit forklaret på underligere indviklede måder. Bliver skør af at se på skærmen, forklaringer bliver kun mere døsige
Camilla FOKUS	Er mest til papirbog. iBog er i og for sig god nok, men den er bare lidt forvirrende.	ja	Side-id+ Note	Nogle gange er iBogen lidt indviklet.	Det er ikke al jeg forstår, men største delen. I Bog er let og tydelig at forstå. Hjælp til opgaver.
Ronald	Ingen kommentarer	ja	Overstregning Havde ? ved side –Id	Ingen kommentarer.	Ingen kommentar
Louis INDIVIDU- ELT	På en måde er iBogen nemmere, men jeg vil til enhver tid hellere have en papirbog.		Notefunktion Vigitgst og nemtest at bruge	Ved ikke hvordan han skal begrunde.	Tekst er vigtig. Hvis man ikke kender svaret, så kigger man bare rundt og finder svaret.

Overvejen- de positive (spm.20)	Sammendrag af kommentarer knyttet til spm.20+21+22	Egen Ipad	Spm. 18 (stor betydning)	Uddrag kommentarer Knyttet til spm. 19	Enkelte kommentarer til spm. 15-17
Nataline FOKUS	Og det er fedt at læse i den . Fylder ikke i tasken. Velfungerende materiale.		Side-id + oplæsning	Ofte lidt forvirret , hvor man er i bogen.	Letlæselig , fedt med ordforklaring
Nana	Det har gjort det nemmere for mig at holde koncentrationen til faget. Tilhænger.	låner	Layout+ Side-id+ note+ overstregning	Let at finde ud af.	Har svært ved fag, men metoder og figurer forstås i rimelig grad.
Amalie	Meget mere effektivt at man kan søge på alle og der kommer mange forslag frem.	ja	Side-id	Kan godt forvirre lidt, med sidetal osv.	Ingen kommentar
Kristoff	Ingen kommentar		Side-id	Ingen kommentarer	Ingen kom.
Nils	Positivt, ville ønske vi havde iBøger i alle fag.	ja	Layout	Skal måske optimeres mht. side-id så det bliver bare en anelse nemmere.	Kan lide at svare på opgaver i selve iBogen
Milo	Så glemmer man aldrig sin bog	ja	Side-id	Det er nemt at finde rundt i bogen båd emed side-id, og den boks ude i venstre side.	Godt formuleret og nemt at finde information
Patricia FOKUS	Det er motiverende fordi det ser mere overskueligt ud at læse i iBog. Jeg ved ikke om det er lettere , men det er i hvert fald smartere fordi det er mere overskueligt.	ja	Side-id	Nemt at finde det man søger i iBogen, med søgefunktionen. Bruger link og markerede ord.	Forstår for det meste.
Ellis	Jeg skal bare søge i søgefeltet, hvilket jeg sparer meget tid på.		Layout + Side-id	Nemt at finde rundt, markerede ord meget hjælpsomme.	Uddyber grundigt de enkelte pkt.
Linnea	Det er nemmere at finde ting i iBogen end i en papirbog, fordi der er søgefunktion.		Side-id	Ingen kommentarer	Meget uddybende forklaringer
Yosef INDIVIDU- ELT	iBog er meget nemmere end en papir bog, da jeg har lettere ved at læse, og finde de ting jeg skal bruge.		Note + Overstregning Er begyndt at skrive noter og overstrege	Det hele er godt. Især de markerede ord som gør en mindre i tvivl.	Forstår det meste. iBøger perfekte som de er.
Niklas INDIVIDU- ELT	Generelt er iBogen klart bedre. Gerne iBog i andre fag.	ja	Side-id	Det er nemt overskueligt og lige til.	iBog hjælp til opgaver.

Både og (spm.20)	Sammendrag af kommentarer knyttet til spm.20+21+22	Egen Ipad	Spm. 18 (stor betydning)	Uddrag kommentarer Knyttet til spm. 19	Enkelte kommentarer til spm. 15-17
Thore INDIVIDU-ELT	Mere behageligt at læse i en almindelig bog. Skal ikke slæberundt på den.		Layout + Side-id	Den er søgevenlig	Ikke svært at læse, bare mindre behageligt at læse på skærm, Kedelige og langtrukne film.
Fia	Nemmere at transportere, men rarere at læse i en papirbog.		Ingen med stor betydning	Kan være svært at se hvor man er i bogen	Har svært ved faget. Opgaverne hjælper og nemt at finde opl. i iBog.
Sabine	Lettere at anvende og finde tingene i en iBog. Kan blive trættende at læse fra en skærm. Layoutet fænger en, men kunne være mere spændende.		Layout+ Side-id	Let at finde tingene ude i siden i indholdsfortegnelsen. Link og de markerede gør det lettere at forstå tingene.	iBogen er altid ved hånden, når man laver opgaver.
Anja FOKUS	God når man har iPad, men ikke mere motiverende. Mangler ikke noget. Der er rigtig god.	ja	Side-id	Kan være lidt forvirrende, men søgefunktion er rigtig god. Læser altid markeret tekst først for at finde ud af om det er det jeg skal bruge.	Mange nye ord og begreber kan være lidt svære. iBog hjælper meget pga. søgefunktion.
Line	Nemt at lave lektier, ikke mere motiverende at læse i iBog, godt man kan søge på enkelte ord. Godt layout. Vigtigt. Savner til tider at have en rigtig bod i hånden. Skal ikke slæbe rundt på bog.	ja	Layout + Side-id	Læser markerede ord, hvis jeg ikke ved hvad de betyder. Kan næsten altid finde det jeg søger. Ingen problemer med at finde rundt. Bruger som regel links.	Gode forklaringer og eks. i bogen. Kan finde hjælp til opgaver i iBogen.
Dennis INDIVIDUELT	Savner en søgefunktion, hvor man kan søge efter et ord.		Layout	Ingen kommentarer.	Ingen kommentar.
Lis	Nemmere at finde rundt i iBog end papir bog, men udmattende at læse fra en skærm, når vi har siddet	Ja låne	Side- id	Læser ofte markerede ord, hvis jeg ikke kan huske betydningen. Synes ikke det er nemt	Mange fagord og iBogen indeholder ikke særligt

	foran en skærm hele dage i skolen. Mangler flere ordforklaringer.			at finde de fagord jeg ønsker betydningen af.	mange ordfor-klaringer.
Anni FOKUS	Skal ikke bære bogen, ville hellere have haft en papirbog, mangler overblik og bedre funktioner til at overstrege, og at noterne gemmes automatisk.		Side-id	Ingen kommentar	Man kan nogen gange blive i tvivl, fordi man ikke har haft faget før.
Mille	Er mere til papirbøger, men iBogen gør det både hurtigere og nemmere at søge og finde det, man har brug for. Overstrekningsfunktion kan drille.		Layout+ Side-ide	Benytter kun link, hvis jeg føler de er relevante.	Nogen gange er det bedre forklaret end andre. Godt layout i iBog. Opgaver kan være indviklede.
Erik	Ingen kommentarer	ja	Layout+ Side-id+ notefunktion	Ingen kommentarer	Ganske let står ligesom en fysisk normal bog.
Mathilda	Svært at læse lektier på computeren, bliver lettere distraheret. Bogen er som sådan fin nok, men ville hellere have papir bog.	ja	Side-id + notefunktion	Lægger som sådan ikke mærke til noget. Bruger bogen som vi skal i timerne.	Jeg kan forstå meningen med det hele i faget. Relevant at man i iBøgerne kan finde den information man har brug for.
Matthæus	Man har den altid	ja	- Ikke markeret	Ikke markeret og ingen kommentarer	Ingen kommentar

Nedenstående er et kort sammendrag af resultater fra spørgsmål 6-12

Mange har typiske brugt spillekonsoller før mobiltelefon. Alder for PC anvendelse er meget varieret. Der er ikke spurgt nærmere ind til den tidlige anvendelse.

Af de der anvender iPad, er det kun Anja, der skriver at den anvendes skolemæssigt, og Line anvender den måske til at læse på. Niklas medbringer dog iPad "på farten", uden at angive, hvad dette indebærer og Camilla anvender iPad, hvis hun hurtigt skal finde noget på nettet. Dette udelukker ikke skoleanvendelse, men tilsyneladende benyttes iPad ikke til dette. Typisk er det PC, der anvendes til lektier.

Skematisk oversigt over svar til spørgsmål 6 og 9 og 10 og 12

	Alder Mobil anvendt Spm.6	Konsoller (alder i år) Spm.9	PC (alder i år) Spm.9	Tablet(iPad) (alder i år) Spm.9	PC Anvendelse Spm.10	Telefon Anvendelse Spm.12
Nataline	9-10	13	9		Skrive historier, skolearb. Surfe	Sms, ringe, app, facebook
Nana	5-6	5-6	7	16	Alt, film, spil, lektier, kontakt	Ring, skrive
Amalie	10	8	8	14	Lektier, sociale medier, musik, film	Tjekke skema, kommunikere, facebook, spil
Kristoff	10	6	12		Skole, sociale medier, fil, musik	Til at komme i kontakt med venner og familie
Nils	10	5-6	10	15	Skole og internet	Facebook, ringe, sms, internet, holde kontakter
Milo	8	5	6	15	Musik, noter, internet, spiller ikke på den	Sms, ringe, søge på internet, stort set alt
Patricia	9	5	10	15	Skolearbejde, surfe på net, Facebook og Instagram	Surfe på net, ringe, sms, spille, Facebook og Instagram
Ellis	12	10	6	15	Uv i skolen, tjekke og lave lektier søge, Youtube, læse nyheder, ser film	Ring, skrive, musik, læser nyheder, kalender bruges meget
Linnea	6	6	13		Kun skolearbejde eller downloade musik	Surfer på net, spiller, sms, Facebook
Yosef	10		10		Anvender ikke så meget computer, tjekker lektier	Kontakter folk
Niklas	14	13	13	19	Lektier, spil, film, musik, alt	Anvendes i stedet for pc
Thore	8	8	13		Skolearbejde, film, musik, handel, informationer	Sms, samtaler, at kommunikere
Fia	10	8	11		Primært skolearbejde,	Stort set kun til at kontakte folk

					Facebook	
Sabine	9-10	5	6		Mest skolearbejde, men også musik, film, Facebook osv	Mest apps. Ringer og skriver
Anja	6	4	3	14	Skoleopg., spiller, chatter, køber tøj	Sms, opkald, mails, Fronter
Mathilda	7	11	10	15	Lektier, sociale medier, nyheder, informationer	kontaktmiddel, kalender,kamera, spillested mm.
Line	10	11	6	15	Læseog lave lektier, musik, internet, skrive	Læse, høre musik, sociale netværk, internet
Dennis	-	-	-		Spil, Facebook, information, skolearbejde	Facebook, information, musik, kommunikation
Lis	10	6	13	16	Internet, underholdning, musik, shopper, lektier	Ikke så meget mere, få sms, ring engang imellem billeder, facsbook og internet
Anni	10		9		Skole, fritid, sociale medier, lektier, nyheder,mails, besked osv.	Nette, spil, sms, mails, nyheder, musik, snakke
Mille	10-11	5	6		Internet, lektier, studie, nogle gange spil, film, etc.	Ringe sms, få fat i folk nogle gange internet
Matthæus	10	7	7	14	Alt	Musik, beskeder, nettet, ringe, mail, billeder osv
Erik	10	10	15	18	Lektier, musik, net spil	Ringe, skrive, musik, Facebook
Inge	6-7	4	6	13	Skoleting, surfe på nettet	Apps til tat komme i kontakt med venner og familie
Jacobine	10	10	13	17	Skolearb. Lektier, faktasøgning, netaviser,	Spil, chat, Facebook, sms, opkald, Fronter

					sociale medier	
Camilla	(10)	10	6	17	Lektier, chat, shopping, informationer	Ringe eller skrive, musik og enkelte gange til billeder
Ronald	11	6	7	15	Alting	Nyheder, Facebook, mm
Louis	8	6-7	11		At, skolearbejde og fritid	Skrive og ringe

Camilla angav 3.-4. klasse, hvor jeg har omregnet til 10 år. Hvor intet er angivet anvendes "produktet" ikke.

Dennis havde ikke angivet år.

Nils har anvendt iPad og iBøger i 9. klasse, Ellis her e-bøger hjemme. Skal være med til SWOT - analysen.

De fleste elever har spillet på forskellige spillekonsoller. Yosef og Anni skiller sig ud ved kun at have benyttet PC (fra 9-10 år) De har heller ikke anvendt iPad.

Til fokus gruppen vælges: Inge, Camilla, Nataline, Patricia, Anja , Anni – (Kristoff videotager)

Til individuelle interviews vælges: Yosef, Niklas, Louis, Thore, Dennis, Jakobine

Samt på grund af særlige forhold; Mathilda og Nils

Til SWOT - analysen vælges Line, Mille og Amalie til at styre og Nana og Lis til at videofilme

B5 Svar til spørgsmål opdelt i grupper

Spørgsmål 18 uddybet.

Overvejende "Negative"

Inge: Jeg synes ikke iBogen fungerer ligeså godt som jeg havde regnet med. Den er meget uoverskuelig.

Jakobine: Jeg anvender ikke noteskrivningsfunktionen, da jeg skriver mine svar i Word, for at have alle opgaverne samlet et sted. Oplæsningsfunktionen bruger jeg heller ikke, men det kan da være at jeg skal til at gøre det? Det er rigtig rart, at man kan skrive et opgavenummer ind i side-id og så kommer man frem til den ønskede opgave.

Camilla: Det er ikke alle funktionerne jeg bruger.

Louis: Notefunktionen er klart vigtigst og nemmest at bruge.

Overvejende "Positive"

Amalie: Jeg skriver noter i et andet program, og hvis jeg skal bruge noget specielt så søger jeg i søgefeltet.

Nataline: Jeg laver noter i onenote. Det virker bedre at få teksten læst højt.

Nana: Bogens layout, side-id og note samt overstregnings funktion er det fede ved iBOgen. Du kan skrive dine noter ved den relevante side og strege teksten over, som var det trykte opgaver på papir.

Nils: Når tingene bliver vildt tekniske tiltaler det mig ikke.

Milo Det er vigtigt med side-id, så man hurtigt kan komme ind på bestemte sider. Det er også dejligt, at man kan samle sine afsætningsnoter derinde.

Patricia: Side-id gør det nemmere at finde teksten hurtigt. Notefunktion er ikke noget jeg bruger, men den er en god hjælp at have- det samme gælder overstregningsfunktionen. Youtubetips er gode til at have, til hjælp til opgaver og cases.

Ellis: Det er nemt hurtigt at finde frem til en opgave vha.side-id. Jeg bruger ikke noteskrivningsfunktionen, jeg vil hellere have noterne på min computer. Youtube tips er en god ide. Jeg bruger ikke selv oplæsningsfunktionen fordi jeg synes at det går for langsomt.

Linnea: Bruger ikke oplæsning. Side-id er en god ting, for så skal man ikke kigge alle kapitler igennem.

Yosef: Jeg har ikke rigtig brugt oplæsningsfunktionen og Youtube tipsene, da det ikke var nødvendigt. Men noteskrivningsfunktionen har jeg brugt utroligt meget, jeg plejer aldrig at skrive noter eller overstreg noget, men er begyndt efter jeg har fået iBogen.

Niklas: Jeg skriver noter i et andet program, og hvis jeg skal bruge noget specifikt så søger jeg i søge feltet.

"Både og"

Thore: Bruger ikke note og overstregning. Jeg vil hellere skrive det ind i Word.

Fia: Det er ganske fint med noterne, men jeg bruger hellere er word-dokument.

Sabine: Jeg bruger kun note og overstregningsfunktionen meget lidt. Det samme gælder oplæsningsfunktionen. Side-idet gør det lettere at finde tingene og layoutet gør at det fænger en.

Anja: Jeg bruger ikke bogens noteskrivning og overstregnings funktion, da jeg ikke finder det nødvendigt.

Line: Layoutet er meget vigtigt, da det skal være indbydende at læse i iBogen. Side-id er superpraktisk og det er rart ikke at skulle lede efter den rigtige side (gør lektierne nemmere). Jeg bruger sjældent notefunktionen, men det er praktisk at den er der. Jeg bruger hverken overstegning, oplæsning eller tips så det har jeg ikke noget forhold til.

Lis: Det er vigtigt, at iBogens layout er overskueligt, når man skal læse det på en computerskærm, for at det er nemt at overskue. Side-id er vigtigt for at jeg kan finde rundt i opgaverne. Jeg bruger aldrig notefunktionen, da det er nemmere at stille pænt op i word. Jeg gør ikke brug af oplæsning og overstregning, da jeg ikke synes det hjælper mig med at huske/forstå.

Mille: Jeg synes, det er fedt, man kan overstrege i bogen. Jeg har bare haft problemer med funktionen. Notefunktionen bruger jeg ikke, men synes stadig, at det er smart.

Mathilda: Noteskrivningsfunktionen og oplæsningsfunktionen er ikke noget jeg har til hensigt at bruge. De andre ting er ellers helt fint.

Svar på spørgsmål 1-5	Spm. 1	Spm. 2	Spm.3	Spm.4	Spm.5
Inge	Nye spændende fag	Lød mest udfordrende	Mig og forældre	Beliggenhed	Nej
Jakobine	Hvad hunskel være i fremtiden	Brug for denne	Mig selv + positivt fra a	Fremtiden	Nej
Camilla	Vil noget med handel	Tiltrak mest	Kun mig	Fagene	Nej
Ronald	Fravalg	Mest spænden	Mig selv	Ingenting	-
Louis	Giver gode muligheder efter	Mest spændende	Lærer på efterskolen	Ikke andre	Nej
Nataline	Gik tidl. På hg	Ville spansk	Flere personer	Beliggenhed	trives
Nana	Brobygning	Spansk	Selv?	beliggenhed	Glad for valg
Amalie	Spænd fag træet af naturfaglige fag	Spansk	Mig selv	Brobygning	Nej
Kristoff	Ejendomsmægler	Passede bedst	Venner studiev	Passede bedst	nej
Nils	Væsentlige fag	God klasse nb	Mig selv	Fagene	bliver
Milo	Vil noget handel	Kommunikation	Mig selv	-	Nej
Patricia	Passede bedst	Studieretningen	Mig selv	Andre passe ik	Nej
Ellis	Brobygn	afs ogkomm	Mor og far	Brobygn stedet	Nej
Linnea	Fagene	Spansk	Mig selv	Fagene	Nej
Yosef	Giver ønsk mulig	Spansk og kom	Mig selv	Ingen	Nej
Niklas	Flere udfordring	Markesf øksty	Studievejleder	Venner familie	Nej
Thore	Eneste rigtige	Spansk kommu	Mig selv	Fagene	Nej
Fia	Ingen andre tiltalte mig	Spansk	Mine forældre	-	Nej
Sabine	Bedst lide dette	Fagene	Mig selv + mor	Uddannelsen med fag	Nej
Anja	Vil e virksomhed	afs + spansk	ingen	Middelf.dårligt	Nej
Line	Rigtig udd	Spansk	Mig selv foræld	Fag og linjer	Nej
Dennis	Brød sig ikke om alm gym	Retn passede bedst	Ingen	ingen	Valgt anden linje
Lis	Nye fag	Spansk	Mig selv	Interesser handel og sprog	nej
Anni	Spændende fag	Spansk a	Mig selv lidt st vejleder, foræd	Brobygn , vejl infomøder	Nej
Mille	Spændende fag	Fag, men vlle gerne have tysk	Min mor	Beliggenhed	Måske Odense pga tysk
Erik	Noget med hand	Skift fra matlinje	Mig selv	-	Glad rigtige valg
Mathilda	Fagene	Vil arbejde med marketing og komm	Mig selv	Fag på bestemt nivesu	Nej
Matthæus	Sælger	Den jeg følte fo	Ingen	Ingen	Nej

Spørgsmål 17. Alle "positive" på nær Nana(i mindre høj grad) synes, at opgaverne i høj grad hjælper til at forstå faget og alle synes at iBogen er en hjælp, når de løser opgaver. I blandt de "negative" gør dette sig ligeledes gældende, undtagen for Inge og Jakobine, som svarer at opgaverne i ringe grad hjælper til at forstå faget. Inge mener ligeledes at iBogen i ringe grad er en hjælp til at løse opgaverne.

Blandt gruppen "både og" er der fire som finder at iBogen i mindre høj grad er en hjælp, når der løses opgaver (Anja, Dennis, Lis, Anni), og der er tre som i mindre høj grad mener, at opgaverne hjælper dem til at forstå faget.(Sabine, Line, Mille)

Spørgsmål 19. Alle "positive" anvender i høj grad eller i mindre høj grad links, læser markerede ord, finder det de søger efter og ved, hvor de er i bogen. Nataline, dog i ringe grad mht. hvor hun er i bogen.

"Negative" anvender bogens link, læser markerede ord, finder det de søger efter, og kan finde ud af, hvor de er i bogen i høj grad eller i mindre høj grad. Der er dog enkelte, hvor dette ikke gør sig gældende. Louis kan i ringe grad og Inge slet ikke finde ud af hvor i iBogen de er. Camilla og Mathilda anvender bogens link i ringe grad, Lis anvender slet ikke bogens link og Matthæus har ikke markeret.

Spørgsmål 19 "Både og" anvender iBogens link, markerede ord, finder det, de søger efter, og finder ud af, hvor de er i høj grad og i mindre høj grad. Enkelte skiller sig dog ud. Dennis kan i ringe grad finde det han søger, Fia kan i ringe grad finde ud af, hvor hun er i bogen. Anni anvender bogens link i ringe grad.

C1 Introduktion til elever i fokusgruppe

I er samlet her fordi det handler om **jeres erfaringer** med at bruge iBogen.

I er eksperterne, for I ved, hvordan det fungerer for jer- at arbejde med den.

Alle erfaringer har betydning, og ingen er bedre eller dårligere end andre.

Der er altså ikke noget, der er forkert.

I kan prøve at forestille jer, at I sidder og diskuterer i et frikvarter og udveksler meninger. Måske I også vælger at vise hinanden noget i iBogen? Kristian optager og hvis der vises noget på computeren, så er det det, der optages.

Det er jer, der skal tale og I styrer selv at alle kommer til orde. Men hvis I "løber tør" for kommentarer eller "ryger af sporet", så må I gerne selv komme tilbage igen, ellers bryder jeg ind.

Jeg vil lægge ud med et spørgsmål, og der vil også komme nogle undervejs, samt en lille øvelse.

Første del varer ca. 45 min. efterfulgt af en lille pause, hvorefter jeg måske vil bede om at få uddybet noget.

Fokusgruppeinterviewet fandt sted den 14-3-13

C2 Spørgeguide til fokusgruppe

Startspørgsmål:

Forestil jer, at der er kommet en ny elev i klassen. Eleven kender ikke til iBøger og I skal forklare omkring afsætnings iBogen.

Hvordan vil I gøre det?

Hvad er vigtigst at få med?

Hvorfor?

Hvordan vil I forklare forskellen på en iBog og en papirbog?

Hvordan vil I forklare forskellen på en iBog og en papirbog i forhold til det at lære?

Øvelse:

Forestil jer at eleven selv kan vælge om hun vil have en iBog eller en papirbog og at hun har bedt jer om hjælp.

Find argumenter for, at vælge iBogen (Nataline, Patricia og Anja)

Find argumenter for, at fravælge iBogen (Inge, Camilla og Anni)

5 min.

Tilgængelighed:

Vær sikker på at få noget omkring deres opfattelse af, hvordan det er **at læse i bogen**. Både omkring tekst og formuleringer, layoutet, figurer, modeller, videoer, hvordan helheden er.

Om de forstår opgaverne og om iBogen er en hjælp, når de skal løse opgaver. (15+16+17)

Kan de finde det de søger? Og kan de finde rundt i iBogen?

Ligeledes omkring de forskellige funktioner i bogen. Er de brugbare?(18+19)

(Layoyt, side-ide, note, overstregning, oplæsning, Youtube Tips, links, markerede ord)

Hvordan det er at lære med bogen (motiverende, nemmere, giver lyst til) (20)

Eventuelt spørgsmål:

Hvad skal eleven have at vide omkring de forskellige funktioner i iBogen?

(Layoyt, side-ide, note, overstregning, oplæsning, Youtube Tips, links, markerede ord)

Hvad skal eleven have at vide om, hvordan det er at læse i bogen?

Tekst og formuleringer, layout, figurer, modeller, videoer, hvordan opgaverne er.

Selve forløbet varede ca. 38 min.

C3 Transskriberet fokusgruppeinterview

Hanne som er moderator – Markeres med fed

C: Camilla

I: Inge

Anja: Anja

Anni: Anni

P: Patricia

N: Nataline

K: Kristoff, som videofilmer.

Når tale er uklar benyttes: ..??

Når det er uklart, hvem der taler benyttes: ?

Ved kommentar benyttes: (*kommentar*)

Jeg har valgt at skrive ord med korrekt stavning, og ikke som de ind i mellem udtales, og gengive så mening fremkommer. I forbindelse med konkrete udsagn i projektet, har jeg efterfølgende lyttet, så gengivelsen bliver så tæt på det sagte som muligt. Jeg vil kommentere, hvis der specielle pauser eller andet, som kan have betydning for forståelsen af det sagte.

Det er elevudsagnene, som der er fokus på.

Der er tre videoklip: Video 1 + 2 + 3 i alt 38.10min.

Der angives tid med 1 - 2 minutters interval.

Video 1 (30.18min.)

H:(***Er i gang med at introducere og slutte:***) SÅ bryder jeg ind og kommer med et nyt spørgsmål, jeg har en hel masse, og så må vi se hvor mange af dem vi når.

NÅ, I forestiller jer der er kommet en ny elev i klassen, eleven kender ikke iBøger, og I skal forklare omkring de her afsætnings iBøger, det er mest afsætning I har haft, ikke. – Hvordan vil I gøre det?

0.22

C: Jamen, altså det er jo egentlig, det er jo egentlig en bog på nettet, men, der er jo stadigvæk noget som, altså, det er svært at forklare fordi, at det er jo, både en, noget af en almindelig bog, men det er jo også, det er jo også, altså fuldstændig anderledes fra hvad vi er vant til.

P: ja du kan jo fx skrive noter og strege over i den, og det kan du selvfølgelig også i en normal bog, men en papirbog som du har lånt på biblioteket ..??

C: Og så det med at bladre og sådan.

P: Ja

N: Jeg synes eneste minus er, at vi ikke har dem i alle fag, lige sådan, det er også rart for ryggen.

P: Præcis, altså, det er jo en stor fordel at man ikke behøver, at have papirbøger med, fordi at, hvis man nu skal have mange fag en dag, så er det træls at slæbe bøger med til hvert fag.

?: Ja, ja, den bliver heller ikke væk. Ja præcis. (*Lidt mumlen*)

C: Ja opgaverne står i og man kan skrive opgaverne i selve bogen så man har opgaverne, altså man skal ikke til at åbne et nyt dokument ligesom man plejer at skulle ved andre.

I: Præcis

N: Man kan også kopiere teksten direkte til OneNote eller hvad man nu ellers bruger, altså hvorimod hvis det er en papirbog skal du skrive opgaven ned, fordi ellers hvis du skal have opgaven frem om et halvt år i din Notebook, så aner du ikke, hvad der står.

P: Plus, der er også de modeller man bruger, dem kan man jo hente op i et Word-dokument, og så kan man skrive i dem eller til dem, hvorimod hvis du havde en almindelig bog skulle sidde og tegne dem ved siden af eller hvad.

C: Jeg tror faktisk, at det der sådan er ulempen ved det hele det er måske at når det er vi går ud herfra, så kan vi jo ikke bruge det senere hen, fordi siden den bliver lukket og øhh mange af de svar jeg sådan har lavet derinde, så har jeg bare forklaret, sådan er det bla bla, bla. Der har jeg bare skrevet sådan lige hurtigt

Anja: men sådan er det jo i de fleste af vores bøger vi skal aflevere når vi går ud. Det er kun vores VØ opgavebog vi har betalt for, og den her kan vi jo bare købe adgang til, selv hvis vi vil det, det er jo lidt sværere at købe adgang til samfundsfagsbogen.

C: Ja, det er rigtigt.

2.23

2.34

H: Øh er der nogen ting som I ellers siger, det her det er rigtig godt, det her det er rigtig skidt. I har været inde på noget af det.

?: Søgefunktionen

Anja: Ja. Søgefunktionen, den er rigtig god, den er guld værd.

P: Ja, det er ikke så svært at finde det man skal bruge.

Anja: Nej Hvis, der er et ord man er i tvivl om, så kan man også bare søge på dem, så kommer der en forklaring op.

N: Hvis du bare kører musen hen over ordet, og det er et fremmedord vi lige har lært i afsætning, så står det der, hvorimod en papirbog, så er der måske et register bagi, hvor det så står og til den og den side for at finde det, så kan du bare lige køre musen hen over.

Anja: Men iBogen, jeg kan ikke huske hvor det er, det må være under ordforklaringer, det er alle ord man kan gå ind og læse noget om.

3.40

I: Jeg synes det er en ulempe for mig. synes den er mega dårlig fordi jeg synes den er så uoverskuelig at finde rundt i og sådan noget, og så skal jeg ind og finde casen, så skal man skrive ned, okay det her nummer, det er det her den hedder og sådan noget kan jeg ikke bare lige gå ind og slå det op som, du kan i en almindelig bog slå den op, altså som du kan i en almindelig bog, altså nede på den her side så kan du slå op og læse der. Jeg synes den er mega uoverskuelig og finde rundt i

N: ...??

I: Ja selvfølgelig men den, den er jo smart på med søgefelt der og sådan noget, den kan gøre det, det er jo meget smartere, jeg synes bare den er uoverskuelig at finde rundt i, især når du kommer til casene og opgaverne.

Anja: Ja og man ikke rigtig finde ud af hvor man egentlig er henne i Bogen, altså om man er i starten eller slutningen, hvis man ikke har det der p 100 et eller andet, så så kan jeg ikke finde det.

C: Så er der jo også det der med at altså det er jo svært, hvis det er man så skal skrive noget i en case, og så skal faktisk tilbage for at finde noget andet, så går man ud af den side og det er ikke altid man lige får gemt dette hele. Øh det har jeg i hvert fald prøvet nogle gange, hvor du så er kommet til at slette eller et eller andet, og så skal man faktisk finde tilbage til den side igen i stedet for hvis man nu sad med en papirbog så kunne man bare sidde sådan og vippe frem og tilbage. Det kan man ikke her medmindre man åbner en ny side selvfølgelig.

Anni: Jeg synes også det er vildt træls at den ikke gemmer altså, det man skriver i de der notefunktioner, af sig selv, for du skal gå hen og trykke gem og det gør du ikke altid, hvis du lige skal springe videre til et eller andet. Hvis du ikke lige havde styr på det.

C: Nej jeg har flere gange prøvet, hvor du lige hurtigt skulle finde et eller andet et begreb eller et eller andet jeg bare lige hurtigt skulle læse noget om, jamen så er jeg også bare væk fra siden, og når jeg så kommer tilbage igen, så er alle mine noter bare væk.

?: Ja

4.58

Anja: Altså, hvad er fordelene ved at skrive i noterne inde i bogen i stedet for fx OneNote.

N: Ja, det kan jeg..

Anja: Ja jeg skriver dem også altid i OneNote.

C: Jeg skriver dem altid inde i bogen, for så har jeg dem lige ved siden af.

Anja: Nå ja. *(rysten på hoved)*

N: Det jeg synes der er smart med OneNote, hvis du tager og kopierer noget fra bogen og sætter ind, så står der også nedenunder indsæt fra den og den side og så kan du bare klikke på linket, og gå direkte til iBOgen.

C: Okay jeg har ikke OneNote, så det ved jeg ikke noget om.

N: Ah ja. Okay.

C: Jeg har altid brugt det ihvertfald. *(altså notefunktionen)*

Anja: Det er smart, fx når vi skal skrive opgaver, og så referere til siderne i en bog på den her måde med at sætte et link ind, i stedet for man skal sidde det er den bog i det år i den udgave fra den side og de forfattere, bare sætte et link ind til en bog.

P: Jeg synes også det er upraktisk at den er på nettet, Bogen.

N: Ja

P: Hvis det nu fx at nettet ikke fungerer optimalt derhjemme, så enten går det for langsomt eller også så fungerer det overhovedet ikke ..??

(flere mumler)

C: ja det vil jeg også sige helt klart

Anja: Kan det ikke godt lade sig gøre at hente den ned?

I: ..?? Bøvlet at hente den ned som PDF fil, der er 500 sider i

N: Især hvis man synes det er bøvlet nok i forvejen.

6: 21

H: Er der nogle ting som denne her elev skal vide omkring bogens funktioner, noget som I siger, det skal man ihvertfald, det skal man vide inden man vælger?

C: Altså er det sådan, at fordi vi har jo fået det der Dingo *(programmet hedder diigo)* eller hvad hedder det til

P: Ja dingo tror jeg det hedder

?: Kan ikke lige huske hvad det hedder.

C: Det er jo rigtig rigtig smart at have fordi, der kan man

P: overstrege

C: Jo overstrege og alt muligt, altså jeg bruger den ikke så meget, men den er i hvert fald god at have til, hvis man skal til eksamen eller et eller andet, ja men så få streget ned for her kan man jo ikke bare lige sådan printe den.

P: Man skal også lige have en bruger inden man kan bruge det..

C: Ja

P: Så det er måske også en ulempe man skal til og have en bruger?

N: Jeg ved slet ikke hvad Dingo er:

P: det er det der med, hvor du overstreger..

H: **I må gerne vise hinanden hvis det hvis..**

Anja: jeg har det ikke på iPad, men det var det der med det skabte en helt ny værktøjslinje.

N: Nå ja.

Anni: jeg synes man burde vide eller i hvert fald, når man får den bog om man vælger at skrive, altså sine svar på opgaver i selve iBogen, eller om man bruger OneNote eller Word, så man har det samlet, fordi det synes jeg var en dum ting jeg gjorde, fordi jeg har det i OneNote og i iBøgerne og i Word-dokumenter, så der er ikke så meget styr over det. Det synes jeg man lige skal overveje hvad det er der er bedst for en selv. Også fordi det gør det mere overskueligt, at man har det et sted i stedet for 3 forskellige steder.

C: Ja, Jeg synes faktisk også det er sådan lidt, for man ved ikke helt hvor det er man har de der svar, og man kan selvfølgelig gå ind og lede og sådan noget, men der hvor det er, hvis man nu skal bruge noget, eller sådan noget, så ved man ikke, hvor man har de svar henne. Altså man skal gå ind i selve opgaven for at få det, og det kan godt være lidt problematisk engang imellem da er det nemmere lige at finde et Word-dokument og så finde det deri.. Synes jeg i hvert fald.

8.40

Anja: Man skal også inden man starter med at bruge den tage stilling til hvad man vil kalde de forskellige cases når man gemmer dem på sin computer, for jeg har nogen hedder efter de der tal man skal søge på nogen hedder navn og nogen hedder case nummer 8, et eller andet og man kan ikke slet altid finde rundt i det.

I: Nej det kan man ikke. Man kan nemlig ikke, for man kan ikke huske hvad der er hvad.

Anja: Så enten skal det bare hedde det hele eller også må man finde et smartere system.

P: Nu hedder det bare afsætning 1 og så et eller andet ..

Anja: Det er lidt svært at skrive. Fx lave nogle mapper for kap.1, kap, 2 kap. 3 ligesom man kunne i VØ fx fordi at jeg har som sagt overhovedet ikke styr på, hvor vi er henne i bogen

9.21

C: Nej, men det er nemmere at springe rundt i den der end det er i en normal bog.

Anja: Men man ved bare ikke rigtig hvor man springer hen og så...

N : Nej ...?? Hedder de 8.et eller andet, det er vist kapitlet, og så kan du klikke ned på den, hvor der så står 6 som kapitel og så står der 8, et eller andet under kapitlet og så tænker man er jeg i kapitel 8 nu eller er jeg i kapitel 6.

Anja: Ja det er lidt bøvl.

9.44

C: Ja der er selvfølgelig den der lille (*peger på indholdsfortegnelsen på Anjas Ipad*) ude ved siden, hvor man kan finde ud af øh og trykke ind på de forskellige kapitler og sådan noget, men mange gange, da får vi jo egentlig bare oplyst siden, og jeg kigger aldrig ude ved de der kapitler.

P: ...??

Anja: Jeg synes bare at hvis man fx trykker på 1.3, (*viser det på sin Ipad*), så kommer der 1,2,3,4,5, punkter frem.

N: Præcis det bliver så forvirrende og ved kapitel 6, så står der 8, et eller andet mener jeg det er.

Anja (peger): og så altså hvis der kun er lige det der antal punkter under dem alle sammen så synes jeg jo altså, at jeg mangler der et eller andet, fordi så finder vi jo mange flere ting end lige de 4 der altså når vi søger på alt muligt

P (trykker et par gange): så kommer der nogle nye punkter.

P: Ja, så kommer der så nogle nye punkter, kan man så sige det bliver måske også lidt uoverskueligt at se på.

?: Ja

P: Man skal ligesom vide at opgaverne kommer ikke frem med det samme man går ind i kapitlet, dem skal man ligesom finde nederst

Anja: Ja det vidste jeg fx ikke.

(*Ha ha ah, der grines*)

P: Man er klar over at opgaverne findes som et punkt og og så skal man klikke dem før man får underpunkter til opgaverne.

10.54

N: Systime har heller ikke ligesom, altså jeg synes måske, de har godt nok givet sådan en YouTube Guide, men den er altså ikke særlig udførlig : Det er ikke en man kan bruge til noget, når man har set den igennem en gang.

P: Man er nok nødt til at sidde og lege lidt med det og sidde og kigge rundt på siderne før man begynder at bruge den så man bliver klar over hvad den går ud på.

N: Det er jo ikke ligefrem en raketvidenskab at bladre i en papirbog, men med den der kan det hurtigt blive mega avanceret, fordi du ved ikke hvor du egentlig er.

Anja: Men så nogle af ulemperne ved den. Hvad hedder det? Hvad er det lige vi snakker om. Det er fordele og ulemper.

(Flere af pigerne griner)

Anja: Det er rart at vi ikke har en bog at slæbe rundt på og så, jeg har det med at smide mine bøger væk og så de ligger altid ved den forælder jeg ikke er hos, og de er tunge og jeg kan ikke have dem i tasken

N: ja og at man får dårlig ryg.

C: Nej og vi har mange tunge bøger i forvejen.

Anja: Ja og de dage vi skal have afsætning, så har jeg bare armene op over hovedet, fordi at så er min taske så tung.

(Der grines.)

C: Ja sådan som i dag så tænker jeg bare at jeg har glemt mine afsætningsbøger,

Anni: nej du har ikke

C: men det har jeg jo ikke fordi de ligger jo bare på computeren, det eneste jeg skal huske at have med, det er computeren og den ligger jo altid i min taske.

Anni: Man kan jo mærke hvis man har glemt sin computer, altså

N: Samfundsfag i dag og spansk det er jo 5 forskellige eller er det 6 forskellige bøger man skal have med, det er jo helt vildt for ryggen.

P: Plus computeren oveni også.

Anja: der er jo så de dage vi har 4 fag så kommer der lige et fag oveni.

N: Ja ja

I:...??

N: Præcis

(Lidt små grineri)

C: Nej da er den helt klar god, den der bog der.

12.42

Anni: Men det føles heller ikke som en bog. Jeg tænker ikke på, at vi har en bog.

C: Nej jeg tænker mere på en hjemmeside.

(Flere siger ja samtidigt)

I: Sådan har jeg det også.

N: Sådan indenfor hjemmesider, ligesom at det er heller ikke lektier, det er bare sådan noget man vælger at søge frivilligt på en eller anden måde.

Anja: Ja og hvis man sidder og læser i den, så er der altid et eller andet man lige kommer til at trykke på og så komme man videre ind på noget andet, og så kommer man til at sidde og læse det og

N: Ja,

Anja: To tre, så er man lektie ..??

13.14

Anni: Jeg synes især at iBogen er god når vi laver opgaver, altså sådan andre opgaver, og hvis der er begreber vi er i tvivl om og sådan noget øh så vi kan gå ind altid og søge og sådan noget. Jeg synes det er nemmere end hvis vi sad med en bog.

C: Ja det er selvfølgelig også hurtigere, Vi skal ikke sidde og fedte med alle de papirer der og sådan noget, men der er bare lige nogen gange hvor der er man lige glemmer at få det gemt, og så er det bare spildt arbejde.

13.30

N: Det kræver også selvdisciplin, fordi du har mulighed for, at gå ind på de sociale medier lige ved siden af bogen og så er det om man rent faktisk får læst det man skal.

13.38

Anja: Jeg synes det er enormt irriterende at sidde og læse det på en computer altså jeg kan ikke læse særlig meget på min computer uden at jeg får flimmer for øjnene, men altså på min iPad, da er det noget helt andet. Det er lidt lige som at have en bog, fordi så hvis jeg så vender den om på den her led (*drejer Ipad'en og viser det til de andre*), så zoomer ind på teksten så det ser sådan her ud, så føles det ligesom en normal bog. Jeg er blevet meget mere positiv overfor den efter jeg har fået min iPad.

N: Ja men det er fesen på en computerskærm lidt.

Anja: Jae en computerskærm er bare ikke skabt til at sidde og læse på altså.

P: Nej det er rigtigt.

14.14

Anni: Og så synes jeg heller aldrig man læser det så grundigt fordi det står bare, normalt når man søger sådan på nettet så er det bare lige nogle få informationer man skal have

Anja: Sidder lige og skimmelæser sådan lidt og sådan noget.

C: hvis jeg endelig får en tekst, og så skal sidde og strege over, så er det nemmere i hånden, ellers så skal man der og så skal man ned og hente igen. *(viser ved at flytte sin hånd frem og tilbage i luften)* og så og man rammer aldrig rigtigt—det synes jeg er meget nemmere i hånden. Men det er jo smag og behag.

Anja: Ja og man kan så sige, afsætning det er et fag, hvor man skal læse utroligt meget hele tiden ..?? det var en af grundene til at jeg godt kunne vælge en papirbog i stedet for.

15.00

H: **Skal eleven have noget af vide om oplæsningsfunktionen eller er det uden betydning?**

P: Oplæsningsfunktionen, den bruger jeg i hvert fald ikke.

(Anni og Anja ryster også på hovedet. N siger ikke noget, men har skrevet i spørgeskemaet at hun bruger den)

I: Jeg brugte den i starten, og æh ja altså det er jo fint nok. Den er ikke så god igen.

Anja: Får man bare hele teksten læst op?

I: Ja du markerer bare det du gerne vil have læst op og så downloader du det der oplæsningsskidt og så trykker du start og så læser den op, men altså selvfølgelig lige som ordene står og ikke sådan noget med.

Anja: Altså det er Google-oversæt-agtigt?

I: Ja

N: Ja, hvis det var mere flydende, altså jeg kan godt lide den, fordi jeg er god til regulær tavleundervisning, det der med at høre, der lærer jeg bedst men man står ligesom bare af og siger hold din mund.

15.42

I: Det lyder lidt sjovt, men det er faktisk bare meget nemmere at sidde og læse det end det er at sidde og få læst op. Jeg tænkte også da det var at Hanne hun sagde og så er der oplæsning, og den kan læse op for jer. Jeg tænkte bare yes, jeg skal ikke læse noget.

N: Og så sidder man bare-ÆV

P: Det der oplæsning ..??

I: Den downloader du bare selv ved siden af.

C: Så det er en man skal downloade?

I: Ja

C. Okay

N: Og så kigger du bare på det du skal markere og så trykker du på en knap, så læser den for dig.

P: Det er smart.

Anni: Jeg vil til enhver tid foretrække selv at læse det.

C: Ja det vil jeg også, ellers får man ikke så meget fat i det

P: Man glemmer bare at lytte i stedet for og tænker nå ja den sidder bare og snakker i baggrunden

Anja: jeg vil sige, hvis man har læsevanskeligheder så er det jo virkelig en god.

?: Ja

?: Ja det er det.

N: Men det er bare sådan lidt den går op og ned i lyd. Forestil jer den med toget når du skal ud og køre "Næste station (*N hæver og sænker stemmen for at demonstrere.*) Sådan kører den op og ned, det er det der gør den så træls.

16.38

H: Hvordan vil I forklare forskellen på denne her bog, altså iBogen, og så på en papirbog? I har været inde på det nogen af jer. Mere I vil uddybe omkring dette.

?: Jamen forskellen er stor

16.55

Anja: der er faktisk ikke rigtig nogen ligheder.

?: Nej

?: Nej

C: Altså der er tekst , tekst

P: ..?? billeder ..??

C: For i en almindelig papirbog, da kan man jo heller ikke bare lave opgaver inde i bogen. Jo det kan man godt, men så er det normalt en opgavebog, og her da kan man få al den plads man vil have.

17.15

Anja: Plus at alle de modeller der er både i VØ og afsætning, dem kan vi bare hente her, hvorimod i VØ, da er det skide irriterende, at skulle sidde og lave dem selv eller finde dem selv.

C: Ja

?: Ja

Anja: Og her da er det bare at trykke download, så kommer de op i et Word-dokument.

?: Ja.

Anja: Det er eddermaneme rart.

N: Jeg kan også huske det dermed en SWOT- analyse, hver gang vi skal bruge en SWOT også i andre fag, så går man bare ind og bruger den fra iBogen fordi man har den bare.

17.43

H: Hvordan vil I så forklare forskellen på den måde man lærer på, når man bruger en iBog frem for en papirbog?

I: Det er jo meget forskelligt, fordi at i papirbogen da sidder vi også lige og snakker om, at det er meget nemmere at læse op der fra og sidde og markere med en tusch, hvis det er det man gerne vil, men på den anden side, så opgaver dem kan man jo også sagtens lave fordi at modellerne de er inde i den ikke og så er det nemmere på den måde og så kan den fordele dine opgaver.

C: Ja man kan jo hurtigere komme fra den ene side til den anden.

Anja: Jeg vil sige at i en papirbog, da har jeg nemmere ved at skrive noter, end jeg har i den her (*Hun peger ned på iPad, hvor der er åbent på iBog*), da bliver noterne noget jeg kopierer og sætter ind, kopierer og sætter ind.

P: Ja

Anja: Hvorimod i en papirbog der er jeg nødt til at sidde og tænke selv, og selv sidde og tænke for at omformulere, så det bliver lidt kortere, men at jeg stadigvæk ved hvad det er. Så jeg synes, jeg lærer måske ikke helt så godt af at have den her fordi jeg faktisk ikke rigtig selv skriver så meget. Jeg læser og kopierer. Så kan jeg ikke huske det.

?: Lidt dovenskab

18.43

Anni: Man glemmer faktisk hurtigt, hvad det egentlig er man lige har lært, fordi man ikke sidder der og egentlig ser teksten og så selv skal sidde og skrive det ned igen.

18.50

N: Jeg tror også det er noget møg, det ligger på nettet og ikke skal ..?? for internettet er åbent og det er bare en ny tap og så kan du komme ind på alle mulige andre sider

P: det havde været meget nemmere, hvis det bare havde været gemt på computeren.

(Lidt mumlen)

N: og så kan man jo så sige, at så kan man jo bare lade være med at gå ind på andet men

..??

N: Ja det kan godt være i 3.g, men som det er nu er det et virkeligt stort minus, fordi man går ind på alt muligt andet.

Anja: det er jo så, det er jo så ens egen skyld.

N: Ja, ja

19.32

C: Men jeg tror også altså selvom det ikke lå på nettet så var vi rigtig hurtige til at skifte over

N: Ja

C: og så åbne et vindue så jeg tror ikke, så meget har det heller ikke at sige - det tror jeg virkelig ikke.

I: det er også rart, at der ikke er alle de reklamesøjler

?: Ja

I: ligesom fx på alle de andre hjemmesider, for det er lige præcis der, og så trykker man ude på siden, eller også på en anden hjemmeside, ikke.

Anni: Du bliver ikke forstyrret af det.

I: nej det gør man nemlig ikke.

19.58

P: Den er meget enkel i layoutet ..??. Så har du en overskrift, en tekst og så har du nogle billeder til det, du kan bruge.

I: Ja lige præcis, den er meget enkel.

?: Ja

20.20

C: Ja men derfor synes jeg stadigvæk man kan køre træt i siderne, hvis det er nogle helt vildt lange sider, man tænker ikke sådan Nej, nu kan jeg skifte side og så er jeg det længere. Man tænker bare, jeg skal bare helt ned i bunden.

Anni: Så det sidste, det får du egentlig ikke så meget ud af.

C: Nej

Anni: Det skal du bare læse.

P: Man bliver bare ved med at føle at, nu ved jeg ikke om det er sådan det er det er, men kan I ikke godt føle at siderne er meget længere, så at bogen nærmest er så lang her (*Hun viser stor afstand med hænderne*)

(*Der bliver sagt jeg fra 2 andre*)

P: hvorimod det i virkeligheden bare er en enkelt side man læser.

Anja: Det er også altså det står på et meget smalt stykke, altså en normal nok ville jo nok være på størrelse med den her (*Iøfter iPad op*) og på den her står teksten kun på sådan et lille stykke her så det er der(*peger i længden*) så det er jo klart, det bliver langt. det bliver langt.

?: Ja

(*Mumlen*)

21.00

Anja: Men jeg synes også når det er sådan et fag, hvor vi skal læse så meget, jeg godt lide fx, så inden jeg skal i seng så lige lægge mig ned et kvarter før jeg går i seng og så ligge og læse i min bog, og så smide den ned på gulvet og så sove.

?: Ja.

Anja. Hvorimod hvis jeg skal læse det på min computer så er man nødt til, altså man er næsten nødt til at sidde ved et bord og sidde og hænge og kigge og så lige ind på Facebook, og lige tilbage igen og hvad var det så lige man læste og.

I: Det går faktisk meget hurtigere når man bare sidder med en almindelig bog, fordi så koncentrerer man sig om det og ikke alt muligt andet.

P: ..?? lukket ned ..??

N: ..?? Ideen, da har du din bog og da har du din opgavebog, det er ikke nødvendigt at have din computer åben overhovedet, og så er det bare sådan, at så slukker man den bare.

21.40:

C: Ja det er i hvert fald en af ulemperne ved den der. (*Kigger hen på iPad med iBog*)

H: **Hvordan med video, modeller, figurer, billeder i bogen i forhold til at bruge den, hvordan hjælper det?**

Anja: Der var for nogen tid siden hvor vi skulle se en video med den der kaffebar.

(Det bliver nikket og mumlet ja)

Anja: altså sådan nogen videoer engang imellem synes jeg er gode, hvor der hører en video med til casen fordi så synes jeg at så er det som man har et forhold til det her og man har noget at gå ud fra, hvorimod de cases hvor der ikke er nogen videoer og ikke bare lige er et billede af et eller andet, et eller andet firmanavn, så synes jeg det er sværere. Jeg kan godt lide filmene.

P: Og så synes jeg det er svært med de film der og ligesom svare på spørgsmålene til filmene, man kan ikke helt få fat i, hvad er det egentligt de mener, man får ikke ligesom svarene direkte i videoen ..??

22.44

C: Jamen også vi så en film, jeg tror den varede 20 min. eller sådan noget, og til sidst så hørte man jo slet ikke efter. Da synes jeg, da var det fint med de der korte forklaringer i VØ eller sådan et eller andet, hvor der er vi bare lige får grundlæggende og så der kan vi sådan svare ud fra det eller gå ind og tjekke noget på deres hjemmeside og så få svaret på det derfra

P: Videoerne er ikke en fordel, når de er for lange, fordi så sidder man bare og kører fast i det ..??

C: Ja og så til sidst så sidder man så og kigger lidt rundt, fordi ..?? og hvad skal man så lige give sig til.

Anni: Ens koncentration falder lidt.

C: Helt vildt.

P: Så hvis videoerne de er korte, så er det en god ide.

C: Så er det bedst også fordi, dem kan man hurtigt kigge igennem igen og så kan man få, svaret, hvor de andre, da skal man sidde og

P: lede efter det. Nu kommer der noget om målgruppestrategi

C:Ja

P: Så skal du sidde og lede efter det først.

C: Ja

Anni: Det kan selvfølgelig også være dejligt, at hvis det var de lavede videoer om selve casen at man måske ikke skulle sidde og læse casen. Fordi det kan være sådan lidt nogen gange- selvfølgelig skal det være en kort video ikke, men at man så får det præsenteret på en anden måde, altså

23.50

Anja: Ja lidt variation i opgaverne.

C: Ja.

I: ..?? de der figurer og modeller og sådan noget, dem kan vi ikke undvære, og hvis der så endelig er et billede ved en case ..?? det er sådan lidt mere så er det ikke bare helt vildt tørt, for så får man så en ordentlig ..??

Anja: det er også helt vildt sjovt fx, nu med det her Paradis, (*peger på iPad*) for så kan man ligesom identificere sig med det, man har måske været der eller

?: ja

Anja: eller selv har lige spist på vejen fx

I: der er nødt til at være billeder og figurer

?: ja

I: ellers bliver det for tørt..

Anni. Det bliver lige lidt mere virkelighedsnært altså, at der er en butik eller et billede, eller et mærke eller et

N: Det kan man savne fra VØ, hvor det bare er tekst og budget ..?? når man ser

Anja: VØ det kan godt være lidt tørt

P: der er ingen billeder

Anja: Ingen videoer

P: der er jo kun figurer og grafer og sådan noget.

24.45

N: Kun relevant.

N: Altså man kan ikke få lov at se et billede et af et eller andet.

Anja: Altså der var en opgave i VØ bogen, hvor der var et billede af Jysk's Logo og IKEAS logo, og da blev jeg sådan helt . NEJJ hvor her jeg lyst til at lave noget nu. Fordi at nu er der ligesom et eller andet ud over tekst.

N: Ja

Anja: og det er rart nok synes jeg.

N: Det er egentlig mærkeligt at det betyder så meget. For ellers så kunne man være ligeglad, men vi kan også se vores spanskbog, den har et billedet af en masse fine søde spaniolere, spaniere hedder det og man bliver bare så gladså glad, fordi der er mennesker.

P: Ja og det er en klar fordel ved iBogen fordi at der er ligesom

Anni: det ville også være tørt at kigge på en bog altså på nettet hvis der ingen billeder var, altså kun tekst.

I: Hvis man bare skal sidde og læse en almindelig bog ikke slet ikke man sidder bare der

P: ikke snart færdig

?: ja

C: ellers skal det virkelig være en god bog.

?: Ja

(Hi hi, der bliver grinet)

N: ja ellers skal det være noget man læser frivilligt, fx Harry Potter eller sådan.

C: Øhm ja.

25.53

H: Jeg tænkte på vi kunne prøve at tage en lille øvelse ØH, I har jo været inde på en masse argumenter for og imod, men hvis nu at N,P og Anja, prøvede at finde argumenter for, at denne her elev skal vælge bogen, Vælg den fordi. OG i tre andre I, C og Anni for du skal ikke vælge denne her bog fordi. Prøv og det ku være at måske Anja og Anni skulle bytter plads, sidder I så ikke, kommer I så ikke til at sidde så det passer?

Så har I lige et lille øjeblik til at diskutere gruppevis og så blive enige bagefter

26.26

(Diskussion i gruppen der skulle argumentere imod - noget kan høres og vise nedenstående frem til moderetor afbryder)

27.16

I: ..??huske at gemme ellers så er det bare væk.

27.23

Anni: Man kan ikke lige så nemt springe i bogen.

27.29

C: Nej det er skide svært, ..?? jeg har det sådan, hvis jeg læser i en almindelig bog, så putter jeg lige nogle blyanter ind, så kan jeg hurtigt slå op på det, men det kan man bare ikke her, da skal man helt tilbage igen, og man skal helt derhen.

Anni: Man kan ikke altid lige huske de der numre,

C: Nej Nej..??

Anni: og det er heller ikke altid man bruger det der ude i siden. Hvis man først trykker der(*peger til venstre*) så skal man først trykke på noget andet for at komme derhen(*peger til højre, og så til venstre igen*)

C: og så når man først finder frem til det, jamen så er det jo bare det der med, så skal man lige tilbage igen og så ..??

Anni: Ja

C: Man kan ikke bare hurtigt sådan lige, ligesom man kan inde i en bog (*Viser med hånden at hun skifter mellem nogle sider i en papirbog*) sådan med siderne, det kan man ikke her. Det er virkelig virkelig svært.

28.22

Anni: ..?? det der med nettet, det virker som bare være på en hjemmeside eller et eller andet

C: Ja man ved hvor man har en bog

I: ..??

28.35

C: ..??siderne er bare uendelige lange..??

Anni: ja det virker nogen gange lidt uoverskueligt

I: ..??

28.48

Anni: Jeg tror absolut iBogen ville være bedre, hvis det bare var en opgavebog.

I: ja

Anni: altså på internettet.

I: Jeg synes det er dårligt, at man er nødt til at downloade de der ting ved siden af ..?? fx overstregninger ..??

Anni: Jeg har prøvet det der med overstregninger. Jeg synes ikke rigtig det fungerer.

C: Nej jeg kommer altid til at trykke alle mulige forskellige steder, så skal man til og sidde og slette det igen og sådan

29.14

H: **Prøv at finde nogle argumenter for og imod, som er vigtige at få med. Jer der er imod, hvorfor det er lige præcis det her der er virkelig afgørende for det er dårligt, og hvorfor at det her lige præcis er afgørende for at det er godt. Så det er meget skarpt trukket op. Ja altså hvis I er blevet enige om noget, så kan I godt prøve og præsentere det for de andre, at det og det mener I. Det kan også være I lige skal have et par min. til at samle det?**

(de vil præsentere)

29.44

(FOR)

Anja: Altså vi synes jo hun, skal vælge iBogen for hun slipper for at have den med. Den er ikke tung og hun har den altid på sin computer og man kan også finde den på sin telefon, bare man har internet, det er lige meget hvor man er, den bliver aldrig væk.

(Der bankes på døren, og moderator går til døren)

Anja: den bliver aldrig væk og hvad hedder det, der er modeller man kan hente ned uden, man selv skal sidde og finde dem, og der er videoer til casene, og der er søgefunktionen, hvis man er i tvivl om noget.

(der afbrydes)

Video 2 (1,30 min)

(IMOD)

C: Æhh jamen vi snakkede om det dermed at, man skal være afhængig af det der internet hele tiden og godt nok da kunne man altså finde den på iPhone og sådan noget, men man kan jo ikke læse altså, det er jo al al for småt til at man kan læse det, og det der med og hvis man skal lave opgaver og sådan noget man kan ikke bare sådan lige hurtigt springe i det. Fordi man har sikkert glemt det, det har jeg i hvert fald. Glemmt det, inden jeg kommer tilbage til den side jeg egentlig var på. ØHH Så det synes jeg virkelig det kan være en ulempe.

Anni: det er svært at springe i bogen synes jeg faktisk

0.35

I: Det er det, det er meget uoverskueligt

?: Ja

C: Altså som vi snakkede om før det der med at det er internettet og man kan hurtigt blive distraheret og sådan noget altså i stedet for hvis man sidder med en bog som, altså der kan man lige bare trykke en eller anden side i bogen, da kan man komme ind på internettet, da skal man lige som flytte fra bogen og så derved, det er lige et klik her, men er det faktisk meget større, hvis det er man sådan sidder med en trykt bog.

1.07

Anni: og som vi snakkede om, det føles ikke som at sidde med en bog, altså når man er på nettet og man kan hurtigt blive træt når man sådan læser og få ondt i øjnene, hvor det måske er egentlig rarere at sidde og læse i en almindelig bog.

C: ja så er siderne uendelige

..??

H: **Prøv lige og stop.**

(Videoptager løb tør for strøm)

Video 3 (6. 62min.)

H: **Anbefale eleven mht. de her bøger, hvis hun skal tænke på, at hun skal have noget ud af faget?**

C: Altså hun skal helt klart være klar på, at hun skal sætte sig ind i den, inden hun starter på bogen.

I: ja give sig god tid til lige at sætte sig ind i den fra start af, så hun er klar over de funktioner, som der er i den 100%, så det er man får så meget ud af det som muligt.

C: Ja.

Anni: Der er mange ting man skal sætte sig ind i, i forhold til en almindelig bog, det er jo bare bogen, man har, der ikke, altså så det, det skal man lige være klar over inden man vælger den.

I: Men jeg synes så det er nemt., når man er inde i den, den er egentlig rigtig brugbar ikke, når det er man finder ud af hvordan det er ikke Det kan godt være det er lidt svært at finde rundt i den mht. casene og sådan noget, men den er jo brugbar. Den er jo god, altså ..??

Anja: Altså jeg synes hun skal gøre op med sig selv om hun kan lide at læse på computeren eller ej, fordi hvis hun ikke kan det så skal hun ikke vælge iBogen, så skal hun vælge papirbogen.

C: Også som du (Anni) siger det der mht. opgaver og sådan noget, man skal ligesom gøre op med sig selv, om man vil gemme dem det ene eller det andet sted, for man kan hurtigt blive forvirret over hvor hendes opgaver er henne. Det kan også være spildt arbejde, hvis man skal til og sidde og lave det igen, og det der med at man skal gemme og sådan noget, man skal ligesom lige vide, hvor, hvor man har bogen,

?: Ja

C: hvad man vil ... med den

N:Så skal de måske også have almindelige sidetal på bogen

Anja: JA

N: det ville altså være et plus

Anja: JA det ville være så rart

?: ja

P: Jeg vil også sige at afsætning det er det fag, æh hvor der er mange sådan svære ord i bogen, så er den i princippet meget god fordi der står temmelig mange ord der er så svære uklart se forklaringen meget kort og meget forståeligt

I: og meget præcis ja,

P: ja lige præcis Ja, Så der synes jeg også den er rigtig god.

1.55

I: Det går også hurtigere hvis det er når du har fundet det du skal læse, så går det også meget hurtigere med at læse det og så kan du også bedre forstå det, og alt det der, og du skal ikke til at åbne en bog og slå op bag i.

(Der mumles)

I : præcis

N: en bog for dummies.

Anja: Jeg synes bare selvom det er klart at iBogen har flest fordele, men hvis man ikke kan læse på computer, så skide med de fordele, så har det ikke noget at sige, så jeg ville sige man skal vælge ud fra om man kan læse den på computer eller ej, for det er det, der betyder noget i længden.

Anni. Ja være klar til at sætte sig ind i tingene, altså fordi det tager bare lige lidt tid at finde ud af, hvad det egentlig er, altså.

C: Jeg kan godt mærke jeg har ikke sat mig ind i den.

?: nej det har jeg heller ikke.

C: Det gjorde jeg ikke fra starten af og det er æh et kæmpe minus.

Anni: Ja, jeg er også ked af jeg ikke valgte at gemme mine opgaver det samme sted, og havde det på det samme sted og kunne finde det lynhurtigt, det synes jeg er træls.

?: Ja

?: Ja

C: jeg har faktisk også gjort det nu når du (Anni) siger det, så har jeg taget noget af det og så har jeg kopieret det over på nogle Word-dukumenter og så samtidig med at jeg havde det derinde(iBogen), men det er jo også bare træls og sidde med. Altså jeg ved sådan heller ikke helt, hvor jeg har mine ting. Så det skal man også helt klart lige være obs på.

?: Ja.

H: ER det bedre at have papiret? Elle have tingene på papir? Det er opgaverne vi taler om nu.

Anja: Ikke hvis det var i papir som i kopiark, det er bare ikke særligt- de ryger ud.

N: Ja i munden på Anja

Anja: Men man smider ikke sine bøger ud.

?: Nej

Anja: Så i visse tilfælde så ville jeg synes det var rart at have en bog, men eh det er svært fordi iBogen har bare så mange fordele.

Anni: Ja.

Anja: og så især det med at vi ikke skal slæbe dem nogen steder hen.

C: ja og man kan jo altid finde for og imod.

Anja. Ja.

C: det kan man jo også ved de almindelige bøger, så det er svært at sige, hvad der vil være bedst, jeg tror det er en smagssag.

?: JA

?: ja

4.00

Anni: JA så giv iBogen en chance altså, som sagt, der er en masse gode fordele, så hvis man har sat sig ind i det og forstår hvordan man bruger dem, så er det et klart plus at bruge en iBog

Anja: Altså jeg synes det rareste ved at vi har iBogen, er at vi ikke skal slæbe på den, men jeg ved også at jeg måske selv lærer mere, hvis jeg også havde en normalbog.

I: Jeg tror også at det har noget at gøre med, at man er vant til at lære fra, at vi altid har været vant til i Folkeskolen og sådan noget, med og sådan noget med at det er bøger vi lærer fra. Så kommer vi op og prøver noget helt nyt og det er helt nyt altså og

C: ja og det er nyt fag og ny bog

I: Nyt fag og en ny bog og en ny måde at lære på, fordi det går på denne her måde

P: ..??Skal skrive på computer, og lave opgave på computer det har jeg fx aldrig gjort før, jeg har aldrig haft computeren med i skole, da jeg gik i Folkeskolen, så det er jo også nyt for nogen af os.

C: det er en kæmpeopgave, men det bliver jo hverdag

P: ja iBogen, giv det en chance er det ikke det vi synes?

?: Jo

?: Jo

N: hvis du kan lide at læse på computer, Hvis du ikke bryder dig om det, og du ved det fra starten, så synes jeg ikke...

?: nej

(Der mumles)

C: nej så kører man træet i det, alt for hurtigt, og får overhovedet ikke noget ud af det

?: Nej slet ikke

Anja: Altså jeg tænkte på en dag, det kunne være fedt, hvis man i alle fag, havde delt det op, så at alt det der læsestof, det var i en bog, som så selvfølgelig, var mindre end dem vi har nu, fx vores VØ bøger, men at eh opgaver og cases og sådan noget, så kunne ligge i en iBog, fordi jeg lærer bedst at læse fra en rigtig bog.

Anni: Jah

Anja: Men det er rart ikke at have en bog.

?:Ja

?: ja

H: Det vil sige I får nemmere læst lektier måske. Får I nemmere læst lektier på iBogen end i en almindelig bog?

5.40

N: Ja men man læser det mere overfladisk selvom ...??

C: ja og også det der med som du sagde før, det der med, man kan ligge og læse i bogen, den trykte bog oppe i sin seng, det kan man ikke med en computer, det er det er rigtigt uoverskueligt synes jeg. Og så skal man først åbne den og så, så skal man lukke den bagefter. Det er jo ikke kun det der med at komme ind på iBogen, det er også hele processen op til, men sådan er det jo

?: Ja

Anni: Og så er det, så er der, hvis det er du først sidder inde på Facebook eller noget andet, så får du lige en besked fra en *eller* anden ah, men nu er din sang lige holdt op så skal du ind og finde en ny en

Anja(*bryder ind*): .. har lige glemt hvor det er du har nået at læse til, og så hopper man lige ned i næste afsnit og tænker det var nok

Anni: ja, det bliver hurtigt som sagt lidt overfladisk altså

N: Ja men omvendt jeg er mere tilbøjelig til at få det læst, det er bare ikke lige så grundigt.

Anja: Altså før jeg fik iPad'en, da læste jeg faktisk ikke, det må jeg ærligt indrømme, jeg gad ikke og læse på computer. Bandede den bog langt væk.

6.50

H: Jeg vil sige mange tak.

C4 Fokusgruppens historie

Nedenstående er fokusgruppens historie som den er hørt via gennemlytning af fokusgruppeinterviewet.

Historien fortælles i "jeg" form.

Det er anderledes, det er noget uoverskueligt, og noter forsvinder. De bliver væk, og jeg bliver væk og jeg ved ikke, hvor jeg er. Jeg skal gøre på en anden måde, end jeg er vant til.

Måske skal jeg læse lektier ved skrivebordet, fordi computeren skal være tændt, og internettet skal fungere. Når jeg læser på computeren bliver jeg hurtigere distraheret, fordi jeg lige skal se noget andet eller høre musik eller svare vennerne.

Det er lidt som en hjemmeside, hvor jeg søger og finder noget og kommer væk fra der, hvor jeg var. Men det er dejligt, at der ikke er reklamer, og jeg glemmer sommetider, at jeg læser lektier.

Det føles ikke altid helt, som at læse lektier, men det er svært at finde ud af, hvor meget jeg skal læse, eller hvor langt jeg har læst, for siderne føles sommetider meget lange, og jeg læser lidt mere overfladisk.

Til gengæld er det let at skrive noter. Onenote er rigtig god at anvende, for her kan link og tekst kopieres ind, og iBogens notefunktionen kan også anvendes, selvom den driller engang imellem, hvis jeg glemmer at gemme. Jeg skal huske at vælge, hvor og hvordan jeg vil gemme mine noter, ellers bliver det uoverskueligt.

Men jeg får nok mere ud af at skrive mine noter selv og ikke kopiere, selvom det er så nemt.

Skabelonerne til de forskellige modeller er rigtig anvendelige og gør det nemt og hurtigt i forbindelse med opgaveløsning, og modellerne bruger jeg sommetider i andre fag.

Det er bare så rart, at jeg ikke skal bære rundt på en ekstra bog, det betyder virkelig rigtig meget for mig, og selvom det lød tillokkende at få læst op, så er det er meget nemmere at læse selv end at lytte til den monotone stemme, der læser op. Videoerne er også gode, men de må ikke være for lange og det er dejligt med billeder. Det bliver mere virkelighedsnært, og jeg får meget mere lyst til at læse. Jeg har også altid mine ting med. iBogen er virkelig brugbar, men jeg skulle have sat mig ordentlig ind i funktionerne fra begyndelsen, kan jeg se nu.

Jeg kan noget helt andet med iBogen, men jeg lærer nok mere ved at have en papirbog. Jeg læser lidt mere overfladisk i iBogen, men jeg har nok også lidt nemmere ved at få læst lektier. Det er smart, men det at skulle læse på en skærm kan altså være en udfordring.

D1 SWOT – analysen Referat af forløb

Nedenstående er en kort beskrivelse af forløb efter gennemsyn af videofrekvenserne.

Der var to optagelser 8.40 min. herefter pause og 3.33 min., hvor den sidste optagelse slutter brat. (Der var problemer med den ene videooptager). Der er efterfølgende tilføjet et par punkter SWOT modellen.

Jeg havde skrevet "SWOT- analyse over iBogen i afsætning 1 + (2) på tavlen, og det stod der under hele seancen.

Line skrev på tavle og Amalie skrev ned på computer. Mille sad på første række, med "filmholdet" og Sabine og det er fra denne gruppe, der ind imellem kommer lidt hjælp til Line mht., hvordan noget sagt kan formuleres på tavlen.

Line introducerede med et par kommentarer fra Mille.

Eleverne sad stort set på deres daværende pladser i klassen. Der var 20 elever tilsted inkl. de to, der videofilmede. Ronald var fraværende hele tiden.

Line styrede forløbet og klassekammeraterne rakte hånden op, når de ville sige noget, og selvom der var lidt "småsnak" indimellem, så ventede de til Line havde noteret på tavlen. Ind imellem kom der en smule diskussion i klassen.

Da Niklas foreslår at man skal kunne bruge bogen i off-line tilstand (4. 47 – 5.02)

Andre iBøger (7.10-7.32). Her kan eleverne kun nævne ganske få.

Omkring søgefunktionen (2.27 – 3.33 video 2) siger Thore, at det er en svag side, at søgefunktionen er så elendig. Søgefunktion blev tilføjet som stærk side af pigerne på første række (0. 42 min. video 1) Dette gav lidt diskussion og Thore samler op, at hvis man skriver p'erne ind, så er det nemt at komme frem til siden, men hvis man skriver *differentieret* og vil vide noget, og ikke kan stave til det og skriver dif, så kommer der ikke nogen valgmuligheder op.

Sammenfatningen på SWOT- analysens punkter findes at stemme fint overens med det videofilmede forløb, dog har referenten tilsyneladende selv uddybet et par steder. Omkring de stærke sider ved søgefunktionen og omkring, at man kan lave lektier i toget, men ellers refereres loyalt. Dog glemmes punktet omkring, at computeren skal være tændt før man kan lave lektier.

SWOT- analysen blev udarbejdet den 14-3-13

D2 SWOT – analysen udarbejdet af eleverne

SWOT-ANALYSE OVER I-BOG I AFSÆTNING	
Interne forhold	
Stærke sider (Strengths)	Svage sider (Weaknesses)
- Nem at finde rundt i - Effektiv søgefunktion - Man skal ikke bære rundt på en rigtig bog - Tilgængelig alle steder - Kan blive opdateret - Notefunktionen er smart - De første på markedet - Man kan ikke miste eller glemme sin bog	- Ondt i øjnene af lang tekst - Skal have sin computer tændt før man kan lave lektier - Netadgang er nødvendigt - Man skal selv hente programmer til f.eks. Overstregning - Let fristet af andre hjemmesider. - Søgefunktionen virker kun hvis man staver 100% korrekt - Det kræver at alle i en skoleklasse har computer
Eksterne forhold	
Muligheder (Opportunities)	Trusler (Threats)
- Udvide til smartphones og tablets - Bruge den i offline tilstand - Folk har vendt sig til teknologien og bøger på nettet. - Vi bruger mere og mere computere i skolen. - Indførelse i folkeskolen	- Andre der laver Ibøger - konkurrenter - Nettet går ned - Mulighed for at blive hacket

Stærke sider:

I-bogen er opstillet på en overskuelig måde, der gør at den er let at finde rundt i. Man kan hurtigt komme hen til det ønskede kapitel eller case. Den er praktisk fordi man ikke skal bære rundt på en fysisk bog, men blot have den "inde i" computeren. Så undgår man også situationer hvor man kan have glemt bogen, eller mistet den. Søgefunktionen er meget mere effektiv end hvis man skal slå op i en fysisk bog. Det tager trods alt kun den tid det tager at skrive ordet, hvor i en fysisk bog skal man finde det bag i bogen, i et register, hvor det muligvis ikke engang er. Notefunktionen er smart fordi at man kan have sine noter liggende inde i bogen, hvor de hører til. Det smarte ved Ibogen er også, at hvis der er noget der ændrer sig, kan Systime selv gå ind og ændre/opdatere indholdet. Desuden har mange studerende deres computer tættere på hånden, og den gør, at man f.eks. kan lave lektier på vej hjem i toget, uden man behøver at slæbe bøger med på weekendstur.

Svage sider:

Det kan dog være anstrengende for nogen at læse på en skærm i længere tid. Det er også nødvendigt at man har sin computer tændt for at man kan lave lektier. For at man kan bruge ibogen i skolen, er det også nødvendigt at alle har internet og en computer til rådighed i hjemmet, som de også kan bringe med i skolen. Hvis man vil overstrege noget i teksten, skal man dog hente et hjælpeprogram. Man kan også hurtigt blive fristet af andre hjemmesider som man ikke burde være inde på, når man sidder med sin computer og læser. Søgefunktionen synes alle ikke virker optimalt, og det er vigtigt at man skriver ordet 100 % korrekt, før man får noget resultat.

Muligheder:

De har helt klart muligheden for også at udgive ibogen på app, og på en tablet. Der er i forvejen mange der læser bøger på tablets, så hvorfor ikke denne? At folk allerede er så teknologiske er også en mulighed og fordel, da det ikke er noget nyt for mange, og mange allerede er komfortable ved bøger på skærm.

Det ville også være meget smart hvis man kunne bruge den under internetadgang. I folkeskolen vil man også kunne indføre det, da alle efterhånden har computere.

Trusler:

Konkurrenter der også laver ibøger er trusler. Hvis nettet går eller siden bliver hacket, er det også en stor trussel.

Under muligheder anden sidste linje må være skrevet forkert, jævnfør video gennemsyn. Der skal stå *uden internetadgang*.

E1 Spørgeguide til individuelle interview

Spørgsmål til individuelle interviews.

Lad dem medbringe PC

(Uddybe spm. 15 -20)

Formålet med dette lille interview er at få mere viden om, hvordan du oplever det at anvende en iBog i faget afsætning. Hvordan iBogen fungerer for dig.

Må jeg anvende dine svar og referere til dit fornavn i min opgave?

Synes du, det er anderledes at læse lektier i en iBog end i en papirbog?

Hvad er bedst?

Hvorfor?

Får du ligeså meget ud af at læse lektier i en iBog, som du gør i en papirbog?

Hvordan gør du når du læser lektier i afsætning?

(Gør du det anderledes end, når du læser lektier i en papirbog?)

Er det hurtigere at læse lektier i en iBog?

Hvorfor?

Får du lært lektien på en anden måde, når du anvender en iBog?

Hvordan?

Når du skal finde lektien i iBogen. Hvordan gør du så? Evt. vise det på PC.

Hvordan bruger du iBogen, når du skal løse opgaver i afsætning? Fx jeg siger løs case 8.3?

Hvordan gør du så? Evt. vise det på PC.

Er afsætningslektierne typisk dem, du læser først eller sidst?

Hvorfor?

(For at få noget at vide om motivationen – og om det er bogens skyld eller, om der er andre årsager)

Hvordan har du det med at skulle læse lektier til afsætning?

Har iBogen nogen betydning for, hvordan du har det med at læse lektier?

Hvad er det specielt i afsætningsbogen, som du får noget ud?

Vis ark

- Tekst
- Foto
- Figurer og modeller
- Videoerne
- Måden det hele er stillet op på **altså layoutet**
- Links
- Ordforklaringerne

(Nu kender du jo ikke til faget fra en papirbog, men) er der noget fra iBogen, du ville savne, hvis du fik en papirbog?

Er der noget fra en papirbog, som du savner i iBogen?

Er der noget ved iBogen, som gør, at den nemmere at anvende end en papirbog?

Er der noget ved iBogen, som gør, at den sværere at anvende end en papirbog?

Har du spørgsmål til mig?

Hvor der står "vis ark" havde jeg et ark med de forskellige ord, som eleverne kunne se på.

E2 Omkring transskribering ved individuelle interviews

Der er introduceret til alle som vist i bilag E1 på nær Dennis, hvor jeg ikke fik spurgt. Dette gjorde jeg efterfølgende og fik svaret: Ja

Dette skrives i det transskriberede interview ved sætningen: "Introduktion som ved alle."

Interviewene gengives, som det er hørt ved gennemlytning af materialet.

Hvor eleverne viser noget på deres computer er der billede med, ellers er det kun lyd.

Det er elevernes svar og kommentarer, jeg er interesseret i.

Ved lidt længere pauser benyttes:

Ved kommentar benyttes: (*kommentar*)

Ved videovisning benyttes tidsangivelse og kommentar markeret på følgende måde: **tid (*kommentar*)**

Ved afbrydelser af den anden part benyttes (forbogsstav i navn og kommentar)

Interviewer (Hanne) angives med: H

Hvor intet er angivet, er det interviewede, der taler

Der angives tid med 1-2 minutters interval

Ark med følgende ord vises på et tidspunkt under interviewet

- Tekst
- Foto
- Figurer og modeller
- Videoerne
- Måden det hele er stillet op på **altså layoutet**
- Links
- Ordforklaringerne

De individuelle interviews fandt sted den 18-3-13 og den 19-3-13

E3 Yosef

(11. 17 min.)

Introduktion som ved alle.

0.21

H: Æhh, synes du det er anderledes at læse lektier i en iBog end i en papirbog?

Yosef: Det gør det lidt mere spændende at det er på en computer, men der kan sagtens komme distraheringer, når man fx er på computer og så man går ind på internettet, så kommer der alt muligt andet frem (H: Ja) sådan noget som reklamer og sådan noget, midt under når man er på vej ind i fx Systime, så opdager man måske noget andet og så bliver man lige taget i det, og så kan man godt måske glemme det eller et eller andet. (H:Ja)

Så jeg synes måske at der skulle være en app, hvor der kommer opdateringer i løbet af det og så, så bliver man heller ikke, så går man jo bare direkte ind uden at gå ind på internettet.

H: En app i eh Systimes?

Ja, altså, hvis man bare fx går ind fra skrivebordet af

1.10 (Yosef viser på computeren)

ellers den der har Windows 8, (H:Ja) så går ind og tryk på fx noget der hedder Systime her, fordi så bliver man heller ikke distraheret af alt muligt andet... (H: Så skal du ikke ind over nettet- Okay, ja) Ja og så kan der komme løbende opdateringer når man er på internettet eller et eller, det ville være meget bedre synes jeg.

H:Ja ehh Får du så lige så meget ud af det, altså når du så er derinde, bliver du så distraheret, når du er inde i bogen?

Når man er derinde, så er det ikke så svært at blive distraheret, men der kan sagtens komme eller andet frem, sådan noget som Facebook eller et eller andet (H: ja, nå jo på din skærm, ja og så kigger du?)

Så bliver man selvfølgelig lidt distraheret og så tjekker man, hvem er det nu der har skrevet, eller hvem er det nu der har gjort dit eller dat. (H: Ja. Okay)

H:Æhm får du så ligeså meget ud af at læse lektier i iBogen, som du ville få, hvis det var en almindelig bog?

Ja, det synes jeg altså når man selvfølgelig så ikke bliver distraheret så synes jeg det er lidt mere spændende man læser på noget, noget på nettet, det er altid mere spændende end man bare kigger i en kedelig bog, der bare står, og så er der selvfølgelig også nogle billeder, og sådan noget, dem må man gerne putte flere af, det gør det også lidt mere spændende, når der kommer flere billeder på så bliver det også lidt mere spændende at læse, så man ved nogenlunde hvad det er man læser og så får man også et overblik over hvordan det er når der selvfølgelig er billeder på.

H: Ja for du skriver(*fra spørgeskemaet*)nemlig iBogen er meget nemmere end en papirbog!

Ja, altså når fx, når der fx er et ord man ikke lige ved, hvad er, så kigger man lige – og så i en bog så skal man så vende hele siden om, eller så skal man til at gå ind på internettet, og søge om ordet, men så kan man bare lige gå op i søgefeltet og så bare lige søge på det ord der,(H: Ja) og så får man lige svar på det.

Og så hvis man ikke lige kan huske fx hvad en fokusanalyse er, eller sådan noget, så kan man lige gå ind og søge på det og så kigger man – okay det var det(H:Ja) fint, det er det jeg skal lave nu, (H: Ja)så kan man lige kopiere den, og så lægge det ind i et Word dokument, og så skriver fra den.

H: Ja. Så du bruger Word dokumenter når du laver opgaver her?

Ja

H: Ja, for du siger du er begyndt at lave noter efter du har fået den iBog, hvor kan det være?

Altså der er det noter der ude i siden og så kan man lige holde øje med hvad det er nu. Fx hvis man går ind og så der står noget om SWOT analyse, og så så kan man skrive noter ude ved siden af, og det synes jeg, det er rigtig godt- så har – jeg ved jeg de ligger lige der, og så hvis jeg bare lægger dem på computeren et eller andet sted, så ved jeg de kommer til at forsvinde på et eller andet tidspunkt.

H: Okay, så det er noterne til det du læser, du lægger der?

Ja,

H: Ja og det gjorde du ikke før?

Nej

3.37

H: Nej, æhm men hvad så med opgaverne, når du besvarer dem?

Opgaverne de ligger også derinde, dem kan man også bare skrive.

H: Ja, så dem lægger du også der, altid i bogen, ja?

Ja, det er lidt mere nemmere, at finde i hvert fald ,altså så kan man bare søge på nå jo, det var den opgave, jeg lavet, så søger man lige på det, og så, så kigger man og så ligger den lige der.

H: Det kræver du kan huske, hvad opgave der er lavet ikke?

Ja altså det er mest sådan, det er mest sådan noget som analyser og sådan noget, og som hvor der er nogen områder, det er mest ved analyser jeg har skrevet det til. Fx fx ved SWOT analysen. Der har jeg bare skrevet de ting, som er det vigtigste man skal huske interne forhold det er noget som virksomheden har og eksterne det er noget, som de ikke kan styre og sådan noget. Det har jeg så skrevet, og så når jeg så søger SWOT, så kommer det frem ved noter (H: Ja) inde på Systime.

4.26

H: Okay. Så du har ikke problemer med at skifte rundt i bogen og finde rundt i bogen?

Nej overhovedet ikke jeg synes det er nemmere end i en almindelig bog i hvert fald.

H: Ja, det var da dejligt at høre, øhm så du får altså lige så meget, så må jeg slutte, du får lige så meget ud af at læse lektier i den der, eller mere måske?

Mere.

H: Mere, okay ...,nå nu fik jeg jo så også lidt at vide om, hvordan du gør når du læser afsætning, kunne jeg jo så høre. Ehh er det hurtigere at læse i den her end i en papirbog fx, nu ved jeg du har jo ikke haft afsætning vel, men så kan du tænke i et andet fag måske

5.01

Altså, ja det synes jeg, altså det går lidt mere hurtigere, når bare, når man ikke skal bladre, og så kan man ligge i sin seng og sådan noget, og bare slappe helt af og så læse og så bare trykke på en knap for at køre ned.

H: Så du ligger i sengen med en computeren simpelthen og så...

Og så læser jeg, så bliver man heller ikke distraheret af at man skal finde et sted, hvor der er, hvor der er bord eller et eller andet, hvor der også er måske ved det bord der er der nogen der ser tv i det rum, så kan man bare sidde inde på sit eget værelse, og så læse det, man skal.

H: Og så er det en fordel at du kan skrive det der frem for

Ja og så er det helt klart, at man bare lige kan skrive det der lige ved siden af med de noter man skal have ind, og så kan man enten kopiere dem senere og så lægge dem ind i et Worddokument, så har man dem som noter, så de ikke forsvinder.

H: Gør du det så?

Ja, det gør jeg ved opgaverne, ikke så meget ved, hvor der bliver fortalt om noget. Fx som ved SWOT - analysen jeg fortalte om tidligere, men ved opgaverne, da kopierer jeg bare det hele og så sætter jeg det ind i et Word dokument, og så sætter det ind i en mappe, hvor der står afsætning.

H: Okay, så du har det liggende to steder faktisk?

Ja

H: Det gør du ikke med teorien omkring det du skriver?

Nej

H: Altså hvis, det du skrev om SWOT- analysen, æhm du fortalte, du skrev om med interne og eksterne forhold, det, det gemmer du ikke i noter ved siden af eller i i æh Word dokumenter?

Nej, det gør jeg ikke, Det er bare. Hvis man bare lige går ind her. Jeg kan ikke lig huske om det var i SWOT.(H:Ja)

Men hvis man bare lige går ind(H: Jeg viser, hvis jeg må det?)

6.35 (Yosef viser, hvordan man kan finde og skrive i noter)

Hvis man bare går lige ind, og så søger....., så finder den fx SWOT opstilling (H: Ja).. og så kigger man her, og hvis så man nu har skrevet et eller andet, så går man .. så kan man bare gå ind her og så, så kigger man ..., men så så har jeg selvfølgelig ikke skrevet noget lige her (H: Nej), men (H: Men det ku du have gjort) det ku jeg have gjort(H: Ja), men så kan man bare gå ind og se og så er, fordi man søger alligevel, hvis man ikke ka huske det, så søger man alligevel på det, på internettet eller på Systime. Så går man bare ind på Systime og så søger på det, og så kommer det frem, som du har også skrevet før. (H: mmm,mm, ja)

7.10

H: Ja. Okay, hvad øhh, hvad gør du så, når ehh, du skal finde en opgave? Hvis jeg fx siger du skal løse case 8.3. Kan du så finde den?

Ja, for det meste, jeg synes det er nemt. I starten var det lidt svært, men når man lige bliver introduceret for det og lige går lidt mere i dybden med det, så synes jeg det bliver meget nemmere.

H: Så du behøver ikke havde det der p335 eller hvad nu jeg skriver op i stedet for, du kan godt finde den ved jeg skriver case et eller andet?

Det kan du sagtens, men det ville også være nemmere hvis du bare siger p...(H: det er hurtigere) ja så kan man bare lige søge her oppe i søgefeltet.(H: Okay)

8.01

H: Æhmm , Ja.. Er afsætningslektierne, er det så typisk dem du læser først eller sidst, når du læser lektier, ..eller, tilfældigt, eller, der er ikke noget specielt?

Det kommer an på hvad det er((Y nyser)) jeg skal læse, hvis det, hvis jeg først skal læse papirbøger, eller hvis jeg fx har lektier som, der står i en bog, så laver jeg helst først dem, og så går ind på internettet senere, fordi det bliver lidt kedeligt, hvis man først starter med internettet og så bagefter går over til en bog så bliver det....

H: Du gemmer det spændende til sidst?

Ja

H: Okay, ja men det var da dejligt at vide, øhm.... hvordan har du det så med når du skal til at læse lektier til afsætning. ...Er det sådan så du tænker øv. Eller, ikke noget eller, er det

8.53

Altså, man tænker altid øv når der er lektier (H: okay- smil i stemmen), men man tænker lidt mindre øv, når det i hvert fald er inde på Systime, når det er, fordi det er lidt bedre at læse synes jeg

H: Ja, okay. Ehm De her forskellige funktioner i bogen, jeg har skrevet dem op, her også – æh tekst, foto, figurer, modeller, video, og måden det hele er opstillet på, altså layoutet, links, og ordforklaringerne, er der noget specielt der, som du synes der er godt?

Jeg synes det hele er godt, også det der links der, der som viser til noget andet. Det kan, det kan man også bruge rigtig meget i stedet for at man selv skal søge på det eller et eller andet, også hvor der står ordforklaringer her fx interne forhold, så går man lige ned her og så viser den interne situation, så får man lige uddybet lidt og så hvis man lige så skal have det uddybet lidt mere, så kan man gå ind og søge på det. Det synes jeg er rigtig godt. (H: Ja) Det med ordforklaringerne.

H: Ja, du sagde noget i starten med billeder, synes jeg, eller foto eller et eller andet.

Billeder, dem kunne der måske godt være lidt flere af.

9.58 (Yosef viser på computeren)

Men fx, sådan her som i SWOT, der kan man jo ikke rigtig bruge noget billeder (H: Nej, det er lidt svært, det er lidt svært), ja, men her er i det mindste SWOT opstilling, som der viser, hvordan det sådan nogenlunde ser ud og så får man senere de fire p'er og sådan noget hvad man bruger til det (H: Ja), men ved cases og sådan noget, der synes jeg måske, der kunne være flere billeder på.

H: Øhmm. Hvad ville de savne hvis du fik en papirbog? Det har du jo næsten sagt, men.

Det er nok det med at det er spændende ved at man læser ved internet, og så at man bare kan ligge og slappe af imens man bare lige trykker på en knap, og så går den ned.

H: Er der noget fra papirbogen, som du savner i den der?

Næ, nej ikke rigtig.

H: Nej . . . Æhmm.. er der noget ved den der (*iBogen*), som gør, at den er sværere at anvende end en papirbog?

Overhoved, overhovedet ikke, synes jeg ikke, fordi alt det man skal have, det er her, også fra en papirbog, det er nærmest ligesom en papirbog, bare inde på internettet jo, og så, kan man bare søge i stedet for, at man skal bladre det hele igennem.

H: Okay. Og du brugte computeren der, altid?

Ja

H: Ja. Har du nogen spørgsmål til mig?

Neej

H: Okay, så vil jeg sige mange tak.

E4 Niklas

(7.43 min.) Lyder som om Niklas udtaler det ebog . Jeg har valgt at skrive iBog, for det er den vi taler om.

Introduktion som ved alle.

0.20

H: synes du det er anderledes at læse lektier i en iBog end i afs, end i en papirbog?

.....

Ja, altså nu, nu bruger jeg selv rimelig meget lang tid på computeren (H: ja), men jeg synes det er okay, men man kan let blive distraheret, som vi også snakkede om, (H:Ja) da vi sku lave SWOT-analysen, så hvis man nu er i gang med at læse og lige skal til at skifte side eller sådan noget, så kan det godt være, at man lige tænker, jeg checker lige Facebook eller et eller andet

H: Ja, taber du så tråden på det du læser?

Nogen gange, men nu har jeg det sådan personligt, når jeg læser lektier, også når det er på iBogen, så gør jeg det færdigt, (H: Ja) og så tager jeg til noget andet. Men jeg kan forestille mig, der er mange andre, der sådan lige springer lidt i det.

H: Så du kan godt, sådan holde dig væk fra Facebook, sådan i det store hele?

Ja ellers tager det længere tid at læse det(*griner svagt*)

H: Jo jo, men derfor kan det jo godt være, man gør det alligevel.

Ja

H: Får du så lige så meget ud af at læse i den her iBog, som du ville gøre, hvis du læste i en papirbog?

1.17

Ja, det tror jeg, for det er vel beskrevet på nogenlunde samme måde, (H: Ja) m, men altså på iBogen da da kan du føre musen hen over nogen af de der udtryk eller begreber og så får du forklaring. Det er meget smart.

H: Ja. Ja, for du har prøvet og have faget på HG, hvor du æh hvor du læste salg og service, så du har haft nogle af begreberne før ikke?... (N: Ja) Og da har du haft en papirbog jo.

Ja

H: Æhm. Hvordan gør du så når du læser afsætning, du sagde (*i spørgeskemaet*) du brugte din æh iPad engang imellem, når du er på farten. Bruger du den til at læse afsætning med, eller læser du altid på computeren?

Det er mest på computeren (H: Ja), men når jeg har iPad'en med så læser jeg det på den, hvis jeg har lektier for, men det er sjældent jeg er ude og på længere ture, (H: Ja) hvor jeg skal have den med.

H: Så du har, jamen du har heller ikke skrevet du brugte den til..

Jamen jeg har en, men det er sjældent (H: Ja)

H: Så du bruger som regel computeren!

Ja

H: Er det hurtigere at læse lektier i en iBog end i en papirbog?

2.21

Det, det er svært at sige, men, det kommer jo an på, altså jeg ved jo ikke om det er skrevet på samme måde hvis det var en (H: Det ved du selvfølgelig ikke, men jeg tænker på, føles det hurtigere, er det, oplever du det fornemmer du at, så har jeg klaret det?)

Ja, det føles sådan lidt nemmere på en eller anden måde (H: Ja), men det er nok fordi man alligevel bruger i forvejen, bruger så meget tid på computeren, at det er bare lige noget man lige går igennem hurtigt.

H: Så det glider ind sammen med alt det andet på en anden måde!

Ja, ja det kan man godt sige.

H: Okay, ehm.....får du så læst på en anden måde når du bruger iBogen end hvis, når du læser i en papirbog?Altså gør du noget anderledes, når du læser i iBogen end papirbogen?

Ja, nogen gange, nogen gange slår jeg nogen af tingene op. Æh begreberne for lige at få dem forbundet i en sammenhæng i en eller anden situation, (H: Ja, ja) hvor jeg så bruger Google og det, det hjælper meget på det. Sådan så man bedre får en bedre forståelse for det.

H: Er det når du bruger iBogen eller papirbogen?

Det er når jeg bruger iBogen

H: Ja, hvad når du bruger papirbogen, googler du så også, hvis der er noget du ikke forstår, eller hvad gør du der så?

Jamen, så plejer jeg bare at læse det en ekstra gang, og hvis jeg forstår det, så forstår jeg det, ellers så læser jeg videre.

H: Så iBogen, da læser du ikke en ekstra gang, da søger du på ordet?

Jja(H: Er det sådan) når jeg vil have en uddybende forklaring, ja.

3.39

H: Øhm Hvad så når du skal løse opgaver, hvis jeg siger løs opgave, eller løs case 8.3 kan du, ka du så finde den eller skal du have nummeret?

Jeg kan godt finde den (H: Du kan godt finde den) også med eller uden nummer

H: Ja, så du har luret hvordan bogen er skruet sammen?

Ja

H: Ja okay, for der kan være lidt forskel i hvert fald.

Ja

H:Afsætningslektierne, er det så typisk nogle af dem du læser først, eller sidst, eller tilfældigt, eller hvordan, kan du sige noget om det?

Æhmm det kommer an på, hvor hvor stor opgaven er (H: Ja), altså hvis det, hvis det er en meget stor opgave, hvor der skal, som skal være grundig, så gemmer jeg den til sidst, så jeg har mest tid, så laver jeg lige dem jeg har, det letteste først(H: Ja)

H: Men, men det er ikke sådan at du siger, at afsætning, det det er det letteste, så det tager jeg først altid?

Det er meget forskelligt, det er meget forskelligt(H: Det er de store opgaver, der vægter der! Okay)

4.32

H:Okay, øhmm....hvordan har du det med at skulle læse lektier til afsætning. Har bogen nogen betydning, for det?

Altså iBogen

H: Ja

.....Det gør det jo lettere, men jeg, jeg vil ikke have noget imod at have en papirbog , altså

H: Det er ikke.

Nej , men jeg tror at det nu er man så langt fremme, at det måske er det nye.

H: Jamen jeg tager den ikke fra jer, ganske rolig. (H: He, he, he)

Som, hvis man ser på udviklingen. (H: Ja, okay)

H: Øhh, hvad er det specielt i denne her afsætningsbog iBog, som du får noget ud af, der er tekst, og der er foto, figurer, modeller, videoer, og måden, altså layoutet, måden det er stillet op på, links og ordforklaringer, er der noget der, som du vil sige, det gør den bare god,eller?

5.22

Jamenn, det der med ordforklaringer, det synes jeg er godt, men figurer, modeller tekst, foto, det vil der også være i en bog (H: Ja) det hjælper da på det, men det vil der også være i en bog, det er vel det samme,

men så er der også det der med en mulighed for at skrive kommentarer og sådan noget, æhhn så man selv kan gemme det, det er også meget smart (H:Jo), det kan man jo ikke i en bog – så skal du have, noget andet ved siden af.

H: Så, så det er rigtig godt?

Ja

H: Ja ...Øhm er der noget fra en papirbog, som du savner i iBogen?

Nej.... jeg ved ikke måske at den ... nej det synes jeg ikke.... jeg tænkte lidt på om den kunne laves sådan at man kunne bruge den i offline tilstand, men nu har vi internet over det hele, så

H: Jamen der er et PDF, du kan godt downloade, den som en stor PDF,

Jamen så duer søgefunktionen ikke og alt det der.

H: Nej, ehh du kan godt springe i den, men du kan ikke, du får ikke ordforklaring, du får, interaktiviteten får du ikke.

Okay

H: Så du mister noget (N: Ja), men det kan du faktisk godt, det skal vi lige have op i klassen kan jeg se. Øhm.....er der noget fra iBogen, som du vil savne, hvis du fik en papirbog?

6.37

.....Ja, altså bare, bare de lethed over at have ebogen, altså ,det der med at skrive kommentarer, og forklaringer og sådan noget bare den måde, den er bygget op på(H: Aha)altså gå tilbage til en almindelig bog, det vil, tror de fleste vil blive lidt sure over det.

H: Ja. Du vil i hvert fald ikke bryde dig om det!

Det vil være et skridt tilbage i hvert fald.

H: Okay, øhh så jeg kan forstå på dig, der er ikke noget der gør det sværere og anvende denne her (N: Næ)end en papirbog?

Nej

H: Og nemmere, det var det og have den med blandt andet.

Ja

H:Ja, okay. Har du nogen spørgsmål til mig.

.....Nej ikke rigtig, jeg kan komme på(H: Nej!)

H: Så vil jeg sige mange tak.

Ja. Selv tak.

E5 Louis

(8.51 min.)

Introduktion som ved alle.

0.20

H: Synes du det er anderledes at læse lektier i en iBog end i en papir bog?

ØHH ja, det synes jeg, øhm, jeg synes at der er, det det er sådan er sværere at læse på en computer, og man ka, man ka let blive distraheret af at lave andre ting samtidig, men ah på den anden side, så synes jeg at det er nemmere med eh, nemmere med notefunktionen, og med søgefunktionen inde på computeren.

H: Ja, så så den bruger du meget, eller hvordan?

Ja, søgefunktionen (H: ja) ja hvis der er noget jeg ikke forstår, så er det bare at skrive ordet, og så, det, det er meget nemt syns jeg.

H: Ja, får du så lige så meget ud af at læse lektier i en iBog, som du gør i en papirbog?

Jaah med, altså med hensyn til at lave noget, så synes jeg ikke der er så meget forskel, men det virker bare meget mere moderne øh, og læse på nettet, altså (H: Ja)

Det havde det havde jeg ikke hørt om før jeg kom her. At, at der var lavet bøger på nettet (H: Nej)

H: Men men får du så noget ud af det også, altså ?

Ja, men altså selvfølgelig, også at i stedet for man skal sidde med den ene bog og skrive noter ned i, i ved siden af, så kan man bruge notefunktionen til og bare skrive det lige ved siden af. Jeg synes det er lidt nemmere med med iBogen.

H: Ja, og så har du det hele samlet eller (L: ja) eller er det sådan noget, der gør det?Ja?

Ja og så skal man heller ikke lede efter dem igen når man kommer til time, så har man det bare (H: når du lukker bogen op?)

Yes

H: Ja, okay. Men nu har du jo haft lidt problemer med computer, (L: ja) og det er så lidt træls, når den er nede og ikke duer.

Den skulle gerne virke nu i hvert fald.

1.50

H: Hvordan gør du, når du læser lektier i afsætning?

Hvordan jeg gør?

H: Ja

Altså, hva, hva tænker du på?

H: jah det kunne være om du satte dig ved bordet, eller du smækkede dig op i sengen og læste eller (L: nå)et eller andet som ehh

Det kommer an på om, om vi bare skal læse eller om det er opgaver, for hvis vi skal til at skrive opgaver, så sætter jeg mig, så sætter jeg mig oppe ved mit skrivebord, og men hvis det er læse lektier, så lægger jeg mig godt til rette i sengen og så ligger jeg og læser der på computeren.

H: Så skriver du ikke noter eller hvordan?, det kommer an på om om det sådan er meget og om det, eller om det bare er noget som, som jeg synes jeg godt kan huske, altså selvfølgelig kan man godt skrive stikord som noter.

H: Ja, altså bruger du i notefunktionen, eller hvordan (L: Ja) hvis det er?

Ja, det gør jeg (H: Okay)

H: Æhh, så det er lidt anderledes end , når du bruger en papirbog?

Ja, det synes jeg (H: Ja)

H: Er det hurtigere at læse lektier i, på iBogen?

Jamen jeg ved ikke om det er hurtigere, fordi at øh, som jeg sagde før også, at i hvert fald mig selv, jeg bliver nemt distraheret af, at lige når man sidder der hjemme og læser lidt, hvor jeg så lige hører noget musik og lige ind på Facebook og tjekke, men æh, men æh det er altså ikke noget stort problem fordi at lektierne bliver jo lavet alligevel, det går måske bare ikke lige så stærkt, som hvis man bare lægger computeren væk (H: Ja, ja)og så sidder med en papirbog.

3.02

H: Ja, så, så så det kan godt gøre, at du hænger lidt længere ved det, men men (L: Ja.) det føler du ikke er noget problem?

Nej fordi at altså hvis jeg laver lektier hurtigt, så går jeg på Facebook bagefter og hvis jeg sidder med en iBog, så så gør jeg det bare sådan lidt samtidig.

H: Ja, taber du så ikke koncentrationen af det du er i gang med eller(L: Nej det) hvordan?

Nej det synes jeg ikke.

H: Du kan godt finde tilbage?

Ja.

H: Ja, okay. Når du skal finde lektien i bogen, øh hv hvad gør du så, bruger du øhm., bruger du indholdsfortegnelsen eller bruger du nummereringen. (L: Ja, men a)side nummereringen (H: Ja) eller hvordan finder du rundt i den?

Jamen altså du plejer normalt at skrive sådan det der p, altså hvor det ligger henne, så skrive jeg bare det oppe i søgefunktionen og (H: og de gange hvor jeg ikke har gjort det, hvad så? Er du så på den?

Nej eh , så så skriver du vel hvad nummer det er, og så kigger jeg bare derover i siden(H:Okay) ved indholdsfortegnelsen og finder jeg det der.

H: Så den kan du godt

Ja, ja, den er nem at finde ud af.

3.53

H: Okay, æh, når du så skal løse opgaver i bogen, og jeg så siger løs case 8.3 (L: ja)

H: Er det så det samme, kan du så ligeså nemt finde opgaverne?

Ja, Ja det synes jeg, altså så, så går man over i siden der i indholdsfortegnelsen, og så trykker man på 8.3 og så kommer den bare frem.(*Sådan foregår det ikke helt*)(H: Ja, ja), det er nemt

4.13

H: Læser du æhh afsætningslektierne, er det så dem du læser først, eller sidst?

Når jeg har lektier for?

H: Ja, eller er det tilfældigt eller, eller hvordan er der (*Louis puster højlydt*)noget, der?

Jamen det er meget forskelligt (H: hm) normalt så tænker jeg, normalt så har jeg det sådan at jeg laver opgaver først, og så læselektier til sidst, fordi, at læselektier, det, det kan man bare gøre, når man har lagt sig til at sove og (H: forhåbentlig inden, ha ha) nå ja, ja, ja men altså sådan børster tænder og går i seng, og sådan noget, og så ligger jeg lige med bøgerne og så, men opgaver det laver jeg, når jeg kommer hjem, med det samme.

H: Ja, okay. Hvordan har du det så med at skulle læse lektier til afsætning? Er det noget du tænker Åh, nu skal jeg til de der iBøger igen?

Nej, nej, men altså det har ikke noget med bogen at gøre, selvfølgelig ikke, det tænker jeg lige meget, hvilke lektier jeg har (H: okay) så alle lektier, åhh lektier, men det skal laves (H: Ja) såå

H; så, så det er ikke for du er mest motiveret for at læse lektier?(*Hanne griner lidt*)

Nej nej det.

5.02

H: Er der noget specielt ved denne her afsætningsbog, som du får noget ud af? Der er de her funktioner, : tekst og foto og figurer og modeller, videoer, måden det er stillet op på, layoutet, links, ordforklaringer og du nævnte selv noterne også.

Ja men altså, hvis jeg skal tage dem her(*de forskellige muligheder er skrevet på et papir som Louis ser på*), så skulle de jo nok være videoerne, fordi at, altså i en normal bog, da synes jeg ikke der er så meget forskel fordi at, der er jo også figurer, modeller og foto og sådan noget(H: JA) Så så er der selvfølgelig links, jeg har ikke, jeg kan ikke lige huske at øh, at vi har været ude for det endnu, men det, det er også meget smart, hvis man bare lige, hvis de lige refererer til at, man skal gå ind på en side, så ligger der lige et link i stedet for(H: Ja) Faktisk vi har lige oplevet det her i virksomhedsøkonomi, at, at eh, gå ind på den her og lav en opgave, og så skulle man til at skrive den der lange adresse, så er det jo meget nemmere, at man bare lige kan gå ind og trykke på et link.

H: Ja, jeg tror også du har oplevet det ved opgaverne (L: at vi skulle.), at der har været link til hjemmesider.

Nå ja, men til også til de der artikler, og sådan noget kan jeg i hvert fald (H: Ja) lige huske, jamen så er det lidt nemmere.(H:Ja,ja)

6.01

H: Og hvad med ordforklaringerne. Er det noget du synes der er noget værd, eller er det træls når du.(L:jo) , når du kører musen hen over?

Nej, jo altså, det kommer an på om man godt ved, hvad det betyder i forvejen, men det er selvfølgelig nemt, hvis man ikke forstår det og så bare lige musen hen over og så, nå ja okay

H: Jamen bruger du det?

Jamen det gør jeg, hvis der er hvis der er et ord jeg ikke forstår, så så bruger jeg det

H: Ja nu kender du jo ikke faget fra en papirbog, men er der noget fra iBogen, du ville savne, hvis du fik en papirbog?

Måske notefunktionen, og søgefunktionen (H: Ja) fordi, at der ikke er så, altså det kan man jo ikke bare gøre i. Hvis, hvis man sidder i eh, hvis man havde en papirbog i afsætning, og så sidder og læser, og der er et ord man ikke forstår, så skulle man alligevel til at tænde computeren og søge, og finde ud af, hvad det betød. Så det, det ville, det vill nok være det jeg savnede mest.

H: Så det gør du så? Altså i papirbøger, der tænder du for, der tænder du computeren og søger, hvis det er?

Ja

6.55

H: Ja okay øh, er der noget fra en papirbog, som du savner i iBogen?

Nejeh ikke rigtig, jeg ved ikke altså, synes bare, altså jeg ved det ikke, jeg synes bare det er mere behageligt, måske, at sidde med en papirbog og læse, men det er jo også sådan, hvis det bare er læsning ikk, men hvis

der er opgaver til, så synes jeg det er klart nemmere med iBogen, meget nemmere (H: JA) og sidde og kugle søge på de svære ord (h: ja) og skrive noter

H: ja, for jeg havde egentlig fået indtrykket af , at (L: at jeg hellere ville have en normal bog?)ja

Ja (H: det skriver, altså det synes jeg du skrev i spørgeskemaet, men , men(L: nå, ja, men altså det) hvad mener du der så?

Det er bare det med at der er mere behageligt og sidde og læse i en normal bog, og så eh, men, men altså jeg har jo, jeg har også tænkt over det siden, og jeg har fundet ud af det er meget nemmere med en iBog, også fordi, at den kan ikke blive væk og sådan noget. Altså, altså, det er jo smart.

H: Okay, så du har ændret lidt opfattelse, efter I har diskuteret frem og tilbage i klassen (*Hanne smågriner*)(L: Ja. Lidt.) måske!

Ja lidt.

7.56

H: Ja, æh er der noget ved iBogen som gør at den er nemmere at anvende end en papirbog? Det har jeg måske spurgt om?

Ja, sådan igen søgefunktionen og note funktionen.

H: Ja, og den er sværere og anvende?

Jamen, altså det er kun sværere og læse på, altså, fordi at man kan blive distraheret af andre ting på computeren.

H: Er det kun fordi du bliver distraheret eller er det fordi du simpelthen får ondt i øjnene eller et eller andet når du læser på den

Nej. Det er bare fordi, jeg bliver distraheret, altså det er ikke noget med at man sidder og får ondt i øjnene, det synes jeg ikke. Det har jeg ikke oplevet i hvert fald.

H: Det er ikke et problem fordi det er en skærm

Nej

H: Det distra, det er det der andet, der er?

Ja

H: Ja okay,øh, og hvad var det nu, du havde ikke, du havde ikke iPad eller tablet eller (L: nej) sådan noget, så du læser simpelt hen på computerskærmen?

Yes

H: Har du nogen spørgsmål til mig?

Nejj, det har jeg ikke.

H: Så siger jeg tak Louis.

Selv tak

E6 Thore

(8.30 min.)

Introduktion som ved alle.

0.20

H: Synes du, det er anderledes at læse lektier i en iBog end i en papirbog?

Det synes jeg. Altså især hvis det er et eh en lang tekst, så kan det godt em , ja være irriterende at læse den på computeren (H: Ja), men hvis det er, altså hvis det er en kort tekst, så gør det ikke så meget, men især hvis det er en lang tekst i hvert fald.

H: Du mener, de der lange sider som, som bare fortsætter(T: ja, ja) Ja

Det er også sådan mere overskueligt med sider, hvis jeg skal læse fem sider, end jeg skal læse sådan en hel, rulle bare ned og ned og ned og ned (H: Ja)Og så er det ikke så hårdt for øjnene, at læse i en bog synes jeg.

H: eh Nej, du får, du bliver simpelthen træt af at læse på skærmen?

Ja, ja lige præcis.

H: Ja, okay, ehh (T rømmer sig), får du så lige så meget du af at læse i den her iBog som du ville få, hvis du havde en papirbog, tror du?

1.05

Nej, ikke når, ikke når jeg bliver træt i øjnene og sådan noget, så ville jeg meget hellere læse det i en bog, så ville jeg også forstå det meget bedre.

H: Ja, hv hvad ville gøre at du forstår det bedre? er det?

Jamen det er bare, altså, det er bare altså man har altid læst i bøger og sådan noget, man har ikke læst så meget på computeren med lange tekster og sådan noget. Så, så jamen, men, men jeg tror bare, man husker det bedre når det er i en bog, og eh man bliver ikke så frustreret af det, og sådan noget.

H: Jamen gør du noget anderledes, når du læser på computeren, end når du læser i iBogen?

Nå altså (H: end når du læser i papirbogen, undskyld)

Emm altså om iBogen er anderledes end papirbogen(H: jamen gør du noget anderledes når du læser lektier ikke- at du sidder og læser på computeren ikke, men er der noget andet du, du gør anderledes?)

1.42

Nej eh, men, altså, altså man kan, man kan sige en bog den kan man også selv vælge, hvor tæt, tæt på, eller hvor langt væk den skal være, hvor computer, det kan man ikke sådan, så skal man sidde sådan mærkeligt for at læse og sådan noget, og sådan, det er nemmere bare lige og have en lille bog i hånden, eller et eller andet.

H: Så det, er simpelthen, er det den fysiske stilling, der gør det, også (T: JA), at du bliver træt af det?

Ja og så også at man får ondt i øjnene at det og sådan noget jo.

1.59

H: Ja, men hvad med, hvis du skriver noter eller sådan noget? Gør du det til bøgerne, eller læser du bare, og så er der læst uanset hvad

Altså jeg skriver nogen gange noter inde i Word og så så, det kommer an på hvor vigtigt jeg synes, eh at det er, det jeg har læst.

H: Men gør du også det til en papirbog?

Ja (H: Ja)

H: Så, så det det gør ingen forskel?(T: nej) okay, æhmmm, er det hurtigere at læse lektier i iBogen, end i en papir end i en papirbog?

Nej, det synes jeg ikke fordi, fordi at, der står jo på Fronter, hvad vi skal læse i, i de andre fag, hvad sider vi skal læse, det er hurtigt at slå op på, det er ikke fordi det er hurtigere at gå ind på, det er lige så hurtigt at tage bogen frem. (H: hm) som det er at gå ind og finde der, så

H: så det er det ikke, okay. Når du skal finde lektien i iBogen, hvad gør du så?

Jamen så er det bare, at trykke det p, der står i øhm i, i æh Fronter, så (H: og hvad hvis jeg ikke har skrevet p?) Ja, så må jeg så sidde, så skal jeg så til at finde det ude i siden der, men det er jo bare lige som en indholdsfortegnelse, jo, det er jo ikke (H: altså det er ikke noget problem (T: Nej) og heller ikke med opgaverne, hvis jeg siger løs case 8.3, så om jeg siger det eller jeg siger p335?

Nej, men det er nemmest med med p'er, men, men der må gerne stå begge dele, men (H: Ja, okay, så du bruger altså også indholdsfortegnelsen (T: ja, ja) kan jeg slutte?) Ja!

H:(*med lav stemme*)Ehm, det har jeg spurgt om.

3.20

H: Er afsætningslektierne dem, typisk dem, du læser først, eller sidst eller, tilfældigt, eller hvordan.

Jeg plejer, at læse det der står, det der der, nej det er lidt forskelligt, vil jeg sige, altså, der er jo selvfølgelig nogen fag man prioriterer højere end andre, (H: hm) Øhmm Nej men det er jo vigtigt, altså ikke afsætning, afsætning det, det læser jeg bare hvis nu det står først på skemaet, så læser jeg bare det først.(H: ja) Men jeg løser opgaverne først. Der, der er nogen fag, hvor man prioriterer dem sidst i hvert fald (H: Ja) Det er klart.

H: Ja og det har du måske svært ved at sige, hvis det er afsætning, du prioriterer sidst her, når, jeg sidder her og lytter, æhm, men hvordan har du det med at skulle læse lektier til afsætning? Er det sådan så du tænker, åh nu skal jeg i gang med den der iBog, eller

Ja, det er det (H: Er det det?) Ja, jeg ville, ville synes det var meget meget bedre hvis det var ligesom i Vø hvor vi har en en bog, og jeg synes det er irriterende, jeg skal til at tage, tage computeren frem, og skulle sidde og læse, og det der det gider jeg- så vil jeg meget hellere have en normal bog.

H: Okay, men det kunne jo så godt være, at du gjorde det til sidst, eller du skubbede det ud, eller et eller andet, fordi den var, lektien lå i computeren?

Åh åh, nej altså nej, nej, men selvfølgelig synes jeg da, det er irriterende (H: Ja) (Thore med lav stemme), at læse i en iBog.

H: Okay, og den, den har lidt betydning for, hvordan du har det med at læse lektier til faget? (T: Ja, det har den). Kan man sige det?

Ja (H: Ja, okay)

4.41

H: Æhh, hvad er det specielt i afsætningsbogen her, som du får noget ud af? Der er nogle ting, der er tekst, foto, figurer, modeller, videoer (T: Altså selvfølgelig.) måden det er stillet op på og så videre

Selvfølgelig er det selvfølgelig teksten ikke, ehmm Foto deet, æh, det giver jo lidt, men det er jo ikke det store. ÆHh videoerne, dem dem bryder jeg mig ikke om, faktisk for det, de er rigtig langtrukne. (H: hmhm) Figurer og modeller, det, det er vigtigt, syn's jeg, for det får ligesom en til at forstå, eh teksten, og ja layoutet har jeg ikke tænkt så meget over, men men det er vel et godt layout (H: det er jo indholdsfortegnelsen (T: Ja, ja). Blandt andet, og forsiden der) Men det er jo, det er jo et fint layout (H: Ja), og så links dem bruger vi jo ikke, jo vi bruger dem lidt jo, men ikke forfærdeligt meget, men det er også effektivt nok når man skal finde noget i (H: Ja) og så ordforklaring, der er ikke nok ord, tror jeg, eller ordforklaring er god, men altså de ord det står er gode, men, men den er dårlig at søge i. Hvis jeg nu skriver differentiering fx, og jeg ikke kan finde ud af at stave til det, så hvis jeg skriver, fx hvis jeg skriver diff, så kommer der ikke noget op, så jeg skal kunne stave til ordet fra (H: Hele ordet skal med?) ja, det er lidt irriterende faktisk, så (H: Ja)

5.47

H: Men altså det at der er billede af virksomheder, eller man ser inde i en butik, man ser en hylde eller man ser et eller andet, det har ikke nogen betydning, for hvordan du synes det er at læse, du lod jo til at siderne ku virke lange, (T: Ja), så det giver ikke et break med de der billeder eller, det gør ingen forskel?

Jo altså det joh det gør det nok, lige, lige at man lige får en pause måske altså, men det er der jo også i normale bøger, der er også billeder af tingene (H: Ja)

H: Så det er ikke noget (T: nej) Nej

H: æhm, nu kender du jo ikke det her fag fra en papirbog, men er der noget fra iBogen, du vil savne, hvis du fik en papirbog?

Næh, ingenting (H: nej)

H: Er der noget fra en papirbog, som du savner i iBogen?

6.25

Ja æhm, jeg savner bare det at have en, en bog i hånden, altså, jeg kan meget bedre lide bare princippet i og have det, have det i hånden, i stedet for at have det på, på på en skærm, så bare lægge, altså bare have det i hånden, det med man kan sidde og bladre og sidde og nulre med siderne imens man læser og sådan noget. Ja det er meget bedre.

H: Okay, så du savner det der fysiske kontakt med det, du læser (T: Ja, lige præcis) Ja. Er der noget ved iBogen som gør den nemmere at anvende end en papirbog?

.. ieh, jamen men altså, så skulle det kun lige være at man kan søge på det man skal, altså fx, hvis der nu står et link eller et eller andet. Det jo, det er en fordel fx, men ellers ellers så er det jo, ja videoer også måske, men ellers er det jo ikke nogen forskel.

H: hmm. Er der så noget ved iBogen som gør at den er sværere at anvende end en papirbog ...- Ja det har du vist sagt (T: ja) mange gange. Ehh, så du ville, ville du sige Yes, hvis jeg kom og sagde, vi dropper den her iBog. I får en papirbog.

Ja men du ku jo bare gøre det at at du, du tilbød eh både iBog (H: Javel) og og eh (H: ja, men hvad ville du sige?)

Jeg ville da sige mange tak, Jeg ville da gerne have den bog der i hvert fald.

H: Og ville du så droppe iBogen eller ville du gerne have den ved siden af?

Hmm, altså det kunne være fint, altså, det er jo kun for for videoerne (H: altså det er hypotetisk det jeg spørge om) ja, men det er jo kun for videoerne og linkenes skyld at man, at den skulle være der, og så kunne du sige sådan, at hvis I lige gider se den der video til i morgen, det har du gjort før jo (H: hmm), så kunne man bare gå derind og se den, så er det ikke noget problem, men så ku man stadigvæk have al teksten i bogen jo (H: Ja) Det ville jeg i hvert fald gerne have (H: ja, så du ville hellere have en rigtig bog) Ja meget gerne.

H: ja fordi at det siger du jo også på, hvad hedder det, dit spørgeskema, at det er mere behageligt at læse i en bog

Jamen, det tror jeg også jeg har sagt til ehm SWOT analysen (H: Ja, det tror jeg også du gjorde)

H: Har du noget du vil spørge mig om?

Nææ

H: Har du nu fået sagt det hele, for du lod til, at spørgeskemaet var jo udformet, sådan så du kom til næsten at lyde positiv.

Ja men, det synes jeg også, da kunne man ikke rigtig eh udfolde sig negativt(H: nej) om eh om Bogen synes jeg, så jo det synes jeg, jeg synes det er nogle gode spørgsmål , du har, du har stillet. (H: Ja)

H: Okay, tak skal du have.

Selv tak.

E7 Dennis

(11.54 min.)

Introduktion som ved alle. (Glemte at spørge om data og navn måtte anvendes, men har gjort det efterfølgende)

0.10

H: Du har ikke skrevet specielt meget i spørgeskemaet, du har ikke uddybet (D: Nej) specielt meget, æh så, så jeg har lidt ekstra spørgsmål her.

0.18

H: Synes du det er anderledes at læse lektier i iBogen end det er i en almindelig bog?

Æhh ja, det er det vel, eh ja, ja det er det da (H: ja) altså, der er da både fordele og ulemper altså. (H: Ja) eh, altså fordele, der jo altså at når du læser, så kan du både se altså sådan uddybende forklaringer, og man kan se videoer og sådan (H: ja) nogen gange og man kan, altså i den stil, men så er det også en dårlig ting altså at man skal læse det på computeren, det er meget rarere at sidde og læse den i bogform og så (H: Så det vil du hellere?) Ja

H: Bruger du de der videoer og alt det der, der er?

Jamen, ja, ja (H: Ja), altså det kan jeg bedst lide, altså det er jo en af de helt store gode ting, for det, så

H: Men du, du vil helst læse i en papirbog?

Ja, det er jo altså rarere jo at gøre det på den måde jo, men det er nemmere det andet, altså med at transportere og alle ting så. (H: Ja, jo som I sagde SWOT analysen fx)

H: Æhm får du lige så meget ud af a, læse i en iBog, som du gør i en papirbog?

Altså, jo jeg ved, ja det vil jeg egentlig mene fordi, når man så sidder og læser, så er det jo meget nemmere at skrive noter til fordi du sidder allerede ved computeren, hvorimod hvis du skal sidde og fumle med to bøger eller et eller andet og så skal og skrive noter på computeren og så'n ting, så har du det hele samlet, så det er jo nemmere.

H: Vil det sige, du får faktisk nemmere lavet noter når du sidder i iBogen (D: Ja) end, okay

1.44

H: ja .. okay... øhh så, så det bliver altså lidt anderledes det du gør, måden du læser på, kan man sige, du bliver pludselig mere skriftlig i din (D: Ja) måde at læse på?

Ja hvis man læser i en bog så eh, hvad hedder det (H: Ja, hvordan gør du så?) Så skal man til altså og skrive det hele ind, hvorimod, hvis du ved at det kapitel eller lige den der boks eller skema der, det kan du bare

lige sætte, sætte ind i et et æh (H: Så du kopierer det simpelthen over?) Ja det kan man og (H: eller hvad hvad gør du?)

Jamen det kommer an på altså, hvad det er, altså hvis det er et skema, eller hvis det er et screen shoot a a a en model , eller et eller andet eller ordforklaringer eller sådan noget, så er det jo bare lige og sætte det ind(H:Ja) ja

H: Så det gør du mere når det er iBogen end (D: Ja), så du får måske lagt flere ting ind på den (D: Ja helt sikkert) så?

H: Ja, får du så også noget ud af det? Altså bruger du det igen, ka du bedre huske det, når du har gjort det på den måde så?

Ja, ja altså når man har skrevet noter, ja det jo klart.

H: ja, men også hvis du bare kopierer noget over og sætter ind, så kan man sige, så har du skrevet eller det har du jo ikke helt alligevel. Men men det virker lige så godt for dig, eller hvordan?

Nej men det kommer an, altså det kommer jo an på, hvordan man vil skrive noter for man kan jo både s.. , altså bare skrive det lange, eller, altså du kan jo kopiere en hel side, men der er også nogle bokse og nogle små ordforklaringer(H: Ja) og nogle små, altså hvad det er sætninger eller længere ord eller sådan noget, så er det hurtigere bare lige at trække det over end som det er at skulle starte helt fra bunden og sidde med en med en bog og så kigge og skrive.

H: Så du bruger notefunktionen, eller laver du det i Word dokumenter(D: Nej, jeg laver det i Word) Du laver det i Word (D: Det gør jeg)Ja..... Så da har du styr på det der? (D: Ja) Ja

H: Har du, har du prøvet at bruge note funktionen eller synes du?

Nej(H: Nej) Nej. Jeg har set de andre gøre det, gider jeg ikke (H: Nej Okay.)

Altså, det er jo lidt vanskeligt, når man har alle de andre noter inde i Word jo.

H: Så du vil gerne have det samlet?

Ja (H:Ja)

H: Er det hurtigere at læse lektier i iBogen end i en papirbog?

3.37

Ja, det, det tror jeg egentlig det er det samme uanset, hvad det er altså (H: Ja)altså det er jo nemmere, hvis du også skal skrive noter, altså så går det hurtigere at læse i bogen plud altså i bogen, altså, det er jo altså lige hurtigt jo.

H: Da mener du, da har du ikke den store forskel, eller oplever du ikke den store forskel Eller(D: Altså ikke) oplever du ikke den store forskel?

Ikke i hastigheden, men det er jo stadig irriterende altså at sidde og læse på en computer, men altså alt i alt så gør det det nemmere. (H: Ja)

4.03

H: Okay får du eh, får du , ja så du får læst, du får faktisk læst lektien lidt anderledes når du anvender iBogen, er det sådan jeg kan tolke det?

Ja, ja med hensyn til at skrive noter til det (H: ja. Okay)

H: Øhm , når du nu skal finde lektier i iBogen, hvad, hvad gør du så? Det var jo her jeg skulle have haft din computer, men du må forklare mig det så.

Jamen, da, altså, hm altså da trykker jeg bare det der p et eller andet ind.

H: Ja, og hvis ikke jeg har skrevet p, men har skrevet punkt, hvad det hedder

Så er jeg lidt "på den"jo

H: Er du så "på den"(D: ja)Ja

Fordi, altså den der søgefunktion, der er ikke altså ligesom, altså ligesom inde på Google, da kan du næsten skrive det på eh, altså helt forkert og så, guider den dig stadig hen til det, altså, hvorimod her da skal du skrive det, altså lige præcis, altså fejlfrit, og sådan som kapitlet hedder før at man finder. (H: Hmm)

H: Så hvis jeg skriver, du skal læse om købsadfærd?

Ja, så skriver jeg købsadfærd ind, og så ind og så kunne jeg forestille mig, så kommer der flere forskellige ting frem om, hvor henne i bogen, der står købsadfærd. (H: Ja og så, er det lidt besværligt at læse det hele eller hvad?) Ja (H: Ja)

H: Bruger du indholdsfortegnelsen ude i venstre side, det gør du ikke så?

5.12

Altså, den er lidt forvirrende(H: den der da kan foldes ud?) Ja, den er faktisk lidt forvirrende(H: Okay)

H: Æh så hvis jeg nu bare siger, du skal løse case 8.3, så ka du selvfølgelig søge oppe i søgefunktionen. (D: Ja) Men hvis den så ikke står der, så ka du ikke finde den?

..... Nej altså, altså man ka jo godt, men er jo besværligt (H: Ja, okay, så du så , de der p'er det er godt)

H: Ved du så også, hvor du er i bogen, når du bare skriver sådan et p et eller andet ind?.. Nu er jeg på p535

Ja altså man kan jo stadig godt søge over ind, altså indholdsfortegnelsen (H: Ja), altså hvor henne man er(H:Ja) så eh

H: Jamen jeg mente, nej tænkte på om du så mistede overblikket i bogen?

Nej ikke det store, det synes jeg ikke.

H: Nej, okay for det er jo et nyt fag det hele, (D: Ja, ja), så det, det kan jo være lidt svært

H: Afsætningslektierne. Er det typisk nogen du læser først, eller sidst eller, et eller andet..... tilfældigt, eller tager du bare lektierne fra en ende af i Fronter, eller hvad gør du?

6.09

Altså det har jeg ikke, det sy, det er faktisk hip som hap, synes jeg

H: Jamen det kunne godt være, nu siger du, at du kan ikke lide at læse på en skærm ikke, og afsætningsbogen den er jo, du skal læse på skærmen, så ku det jo godt være du tænker, lad mig få det der overstået, så kan jeg koncentrere mig om det andet, eller... du siger, det gemmer jeg til sidst, så kan jeg lægge mig op i sengen med computeren, og så skal jeg bare sidde og læse og så

Jamen altså jeg plejer ikke og inddele det efter den måde, jeg plejer at se på, hvad der er, altså hvad der er de største lektier, og så tage man de største først (H: okay) Altså, hvis jeg har en side for i afsætning og en rapport for i æh spansk, så laver jeg nok spansk rapporten først. (H: Ja, men du ved jo ikke hvor mange sider du har for i afsætning, gør du det?)

Jamen det står, det siger, eller det skriver du jo

H: Oh , jo hvis jeg nu skriver p535, p536, (D: ah, ah men jeg går ind og kigger jo) Okay, så du skimmer lige (D: ja, ja) og ser hvor meget er det? (D: Ja) Nå så det er på den måde

7.02

H: Ja, okay, øhmm, hvordan har du set så, når du skal til at læse lektier i afsætning?Er det så du siger ahh, det gider jeg ikke, det gider jeg ikke, på grund af den der bog, eller det kan jo selvfølgelig være du ikke kan lide faget, det ved jeg jo (D: Altså nej) ikke?

Altså, d ikk, næh det synes jeg, det syns jeg egentlig, at det virker sådan lidt mere overskueligt eller nemt i forhold til, hvis man, hvad hedder det, eller, altså. Hvis der nu i et andet fag hvor du har en masse bøger eller et eller andet, og så står der hvilke sider i de forskellige bøger, så tænker man, ejjjh det orker man ikke, men hvis man, eller men hvis det står i afsætning at man skal læse den og den side, nå ja man sidder alligevel ved computeren, så kan man ligeså godt bare lige, så det, jo det virker jo egentlig lidt nemmere bare lige at finde frem i afsætning. (H: okay, ja) altså

H: Øhm, så er der de her forskellige ting man kan i denne her bog, er det eh, hvad får du mest ud af når du læser i den. Er det tekst, foto, er det figurer modeller, er det videoer, er det måden den er stillet op på, layoutet, som gør det nemt for dig på en eller anden måde. Er det linkse'ne, er det ordforklaringerne eller er det bare død besværligt det hele?

8.05

Altså sådan, altså det jeg får mest ud af? (H: Ja) Ja altså, hvis det nu var udnyttet funktionen med videoer noget mere, altså så havde den jo været nr. et (H: Du ville gerne have flere videoer?) ja, ja men lige nu, da er det sådan så de videoer, for det meste det er kun om en virksomhed, eller et eller andet, altså det er ikke så'dan direkte undervisningsmateriale (H: Nej), så hvis man nu, den altså meget af det som stod med tekst

lagde man det ind på videoer (H: ja)sammen med modeller hvor de forklarede i en video, så havde videoerne været nr. et.(H: du ville hellere have det forklaret det på den måde)

ja, men fx vi lavede en opgave omkring flødeis, Hansens Flødeis(H:Ja)og da den video, der var det var egentlig mest kun om virksomheden, dens historie og sådan nogen ting, så (H: Ja)det var egentlig mere kun sådan hygge, at man så den(H: Ja)så det var nok mest figurer og modeller(H: Ja) ja

H: Men bruger du så oplæsningsfunktionen, fordi, hvis du gerne vil have det fortalt frem for selv at læse, når du nu ikke kan lide at læse det på skærmen, så ku det jo være en mulighed!

Næh, det har jeg ikke prøvet(H: Nej, okay, men men hvis den nu fungerede godt, så ville det jo næsten fungere ligesom)D: Nej, nej (H:det du stod og forklarede eller hvad?)

Nej, der er en forskel på det man ser, video, hvor der bliver vist billeder sammen med tekst, fordi så husker man bedre. (H: okay) eller sammen med modeller(H: Ja), altså hvis, altså (H: Ja) ja hvis man bare læser op jo.

H: Er der noget fra en almindelig bog, som du savner i denne her iBog?... Er der noget en papirbog kan, som du siger, det kan iBogen ikke?(D: eh) Det kunne jeg godt tænke mig?

Nej ikke andet, den æhh, nej nu ved jeg ikke, jeg har ikke prøvet, hvad hedder det, om der er sådan en æh, et, hvad hedder det ordregister bagved. Det har jeg ikke set.(H: Stikordsregister)Ja det har jeg ikke set.

9.49

H: Nej det er der jo ikke i iBogen, for det skal du søge (D: Nej) på (D: præcis), ja, men bruger du det i en papirbog fx (D: Ja, ja det.. hele tiden). Så det ku du godt ønske dig lidt eller hvordan (D: Ja)

H: Det var det der du sagde med

Ja, altså hvord , men eller nej, det savner vi jo egentlig ikke fordi, når du, altså når man læser en tekst, så hvis der står nogen svære ord, så kan du holde musen over og så kommer der en ordforklaring jo, så det, er jo egentlig øst på den måde jo (H: Ja) altså hvis man sku til at bladre for at finde det jo (H: Ja)så

H: Er der så noget fra iBogen, du ville savne, hvis du fik en papirbog?.....

10.30

Ja, altså, hvad hedder det videoer og alle de ting eller links til andre hjemmesider eller, altså de der ting der(H: Ja) det er jo ligesom det der, altså er den helt store forskel, ja

H: Jo jo men det ku jo godt være, at du siger, at det er ligegyldigt, nu har du sagt det var det ikke med videoerne, men , menah linksene bruger du også så.

Ja(H: Ja), ja, ja altså(H: Ja) Det at du ikke kun har en tekst, altså fordi en bog, da skal du selv ind og prøve og søge på Google eller et eller andet jo, men i iBogen der, da har du det hele sådan så, der skal man gå ind og finde det, (H: Ja) det link eller sådan nogen ting så.

H: Er der noget ved iBogen som gør, at den er nemmere at anvende end en papirbog?

... Ja, alt det jeg lige har sagt.

H: Det var det du har sagt, ja, det er rigtigt, jeg sad lige og sov.

H: Er der noget ved iBogen, som gør at det er sværere at anvende..... end papirbogen? Du har nok sagt det mere eller mindre.

11.25

Ja, altså lidt overskueligheden lidt, men altså med den indholds indholdsfortegnelse der (H:Ja) Så

H: Da kan du bedre slå op i en papirbog

Ja, Ja helt sikkert(H:Ja)

H: Du brugte ehh, hvad var det nu, du brugte ikke tablet eller iPad eller noget vel, du læser på computerskærmen.

Ja

H: Ja, okay. Har du nogen spørgsmål til mig?

Næh (H: Nej, men det kunne jo godt være) næ

H: Mange tak skal du have.

E8 Jakobine

(10.34 min.)

Introduktion som ved alle.

0.23

H: Synes du det er anderledes at læse lektier i en iBog end i en papirbog?

Ja, det synes jeg.

H: Og hvordan?

Æhm . Jeg synes, at når man skal sidde og læse i iBogen på computeren, så bliver man hurtigere træt af at lave lektier, og at altså ja, til sidst så gider man ikke rigtig, og så glemmer man hurtigt, hvad det er man har læst. Synes jeg.

H: Husker du det bedre, når du læser i en papirbog?

Ja, det gør jeg.

H: Hvorfor. Hvad gør du anderledes, eller hvad?

Ehh, det ved jeg ikke. Det er nok bare det, at man, man, man sidder ligesom og holder en bog, at man har det sådan, og så er det også nemmere sådan lige og hoppe sådan fra side til side og sådan i forhold til, hvis når man skal sidde og køre ned og man bliver bare ved med at læse.

H: Ja, så, så det virker mere overskueligt i en papirbog, er det sådan?

Jaah

H: Er der ikke!

Jo jeg tror også, jo jeg tror også, det er det. Ja

1.16

H: Ja, men du siger med at bladre fra side til side eller sådan.

Uhmm.

H: Hvad er det du godt kan lide ved en bog, en papirbog?

At det, det er nemmere bare sådan lige og sådan, okay så er jeg omme i lektier nu, så tager jeg bare lige bogen frem og så. Så kan man så læse og man kan sådan.

H: Har du så computeren tændt ved siden af, eller hører musik eller et eller andet?

Nææh.

H: Nej

Jeg synes bare de fag, hvor vi sådan har en bog, det er bare nemmere, sådan lige at sige, så laver jeg bare lige mine lektier nu, i stedet for at sige okay så laver jeg dem senere, og så skal jeg lige tænde min computer, og så skal jeg lige (H: ja) og så kan man ikke bare lige sådan, altså jeg kan godt lige, hvis det er de der læselektier så, n, så bare lige om aftenen hvor jeg er lige ved at gå i seng laver man dem derovre, men det kan man ikke rigtig med sin computer.

H: Det bliver lidt mere besværligt på den måde?

Ja

1.58

H: Ja. Okay. Øhmm hvordan gør du, når du læser afsætning så, typisk?

Jamen, så læser jeg det jo alligevel, selvom jeg synes det er irriterende (*her griner vi begge*) Men jeg synes bare, at man man glemmer meget hurtigere, hvad det er man har læst, når man skal læse det på computeren. Og så bliver man træt og så'n

H: Og så pludselig sover du?

Ihh

H: Skri, skriver du noter, når du når, når du læser i afsætningsbogen?

Altså, hvis det er noget, hvor det er vi skal tage noter, så, så gør jeg, men så laver jeg det over i Word (H: Ja, nej) Så jeg bruger ikke det derinde.

H: Men det er jo sjældent, jeg siger I skal tage noter (J: umm) Det er jo som regel kun ved opgaverne (J: Ja) Gør du det af dig selv?

Neej

H: Nej, hvad med de andre bøger, altså i de andre fag, hvis ikke du har fået at vide du, gør du det så der?

Neej, ikke hvis jeg ikke har fået at vide jeg skal, (H: okay) det kommer an på an på hvad, dette er man læser fx

H: Ja!... Så, Så på den måde er det altså ikke anderledes?

Nej

H: Der bliver ikke skrevet noter, uden der er bedt om det.

H: Er det hurtigere at læse lektier i iBogen? (J: Neej) end i en papirbog?

Nej

3.03

H: Er det langsommere, eller

Æhh, ja det tror jeg faktisk det er, fordi i en lad os så sige en papirbog, så er det nemmere sådan lige, hvis det ikke er sådan, hvis du lige når til et sted, hvor det ikke er sådan helt vildt vigtigt, så er det nemmere, sådan lige og skimme det igennem og sådan noget. Det synes jeg ikke man kan på en computer. Så 'd

H: Så det læser du dybt og grundigt, eller bliver det hele bare skimmet?

Nej, men så bliver det, nej men så er det jo det, så, så bliver man nødt til sådan at koncentrere sig mere, for så er det også fordi man sidder og kigger på en skærm, og så'n noget, og så nogen gange så kan det godt synes jeg, så flyder linjerne lidt sammen og sådan noget, og så (H: hmm) ja

H: Okay.. øhmm.... Når du så skal finde lektien i iBogen, hvad gør du så?

Så går jeg op og skriver det.

H: Så du skriver på et eller andet!

Ja

H: Ja. Hvad hvis jeg har skrevet at du skal finde noget om..... købsadfærden?

Så skriver jeg købsadfær (H: I søgefeltet?) Ja

H: Bruger du indholdsfortegnelsen i iBogen?

Altså det, der står ude til venstre?

H: Ja det er jo sådan en slags indholdsfortegnelse (J: ja) Jeg ved ikke hvad du vil kalde det?

Det gør jeg også. Det synes jeg egentlig det er nemt nok at finde ud af.

H: Ja, men du skriver alligevel, hvis jeg siger, hvis jeg nu skriver punkt 9.0 til 9.5

Nej så går jeg bare ud og kigger 9.0, 9.5

H: Så så kigger du der (J: Ja, ja) Hvis jeg nu ikke havde skrevet punkterne, men har skrevet, det handler om købsadfærden?

Hvis det ikke lige er en af de hovedoverskrifter, der står derude, så går jeg bare op og skriver den (*Jakobine mumler*)

H: Okay. Og og det vil sige, du prøver at folde indholdsfortegnelsen ud først, eller går du til søgefeltet med det samme?

4.31

Jeg går til søgefeltet. (H: den nemme, den nemme) (*begge griner lidt*)

H: ehmm, hvad så med opgaver? Hvis jeg så siger find case 8.3 og løs den. Hvor vil du så finde den henne?

I Indholdsfortegnelsen

H: Ja. Okay

H: Afsætningslektierne. Er det så nogen du læser sidst eller først, eller tilfældigt eller efter hvordan de står i Fronter?

4.59

Æhh, det, det er forskelligt. Det kommer an på, hvor mange lektier man har for og sådan hvad man, ligesom, prioriterer, der jo nok er vigtigst (H: Ja) Hvis jeg fx har en ehh, hvis jeg har en aflevering og ehh en masse til samfundsfag også, som jeg ved vi skal ehh fremlægge dagen efter, og sådan noget. Så er det jo klart nok, så vil jeg lave det først.

H: Men hvis du nu kun har læselektier for i alle fag. Er afsætnings så noget af det, du siger. Det tager jeg lige først, eller nej det gemmer jeg altså til sidst eller.....

Thii, det er forskelligt. Det det kommer an på om jeg har min computer tændt. For hvis jeg har den tændt, så laver jeg det med det samme. Hvis jeg ikke har den tændt, så læser jeg det jeg har lige ved hånden først, og så laver jeg det til sidst.

H: Så det er mere om den er tændt eller ej? (J: Jaah) bliver du så distraheret når du læser lektier på computeren. Mere end når du læser i en papirbog?

Jaah

H: Hvordan?

Tja, så har man nettet åbent, og så, ja så er der alle mulige andre ting også og sådan noget.

H: Okay –øhm Hvordan har du det med når du skal til og læse lektier i afsætning? Åhh, nu skal jeg til det der eller.. Yes?

Jeg har det lidt æv (H: he he) men det er fordi jeg synes det er så irriterende og sidde og læse på computeren.

H: Okay

Men jeg har overvejet det lidt det der med at få den til at læse op.

H: Ja; du har bare ikke lige taget dig sammen til at prøve det?

Nej fordi at, jeg havde egentlig glemt, at man kunne, sååe jeg ka, jeg kan ikke engang huske lige i hovedet nu, hvordan det er man får den til det, og sådan noget, og så, men det er jo bare lige og finde ud af det. (H: Ja)

Så kan det godt være det blev lidt sjovere.

(Der grines lidt)

H: Det ved man jo aldrig. Det ved man jo aldrig.

6.39

H: Er der nogen af de her ting som du æhh får noget ud af, som du specielt får noget ud af, det er jo tekst, måden det er formuleret på, foto, figurer, modeller videoer, måden det hele er stillet op på, altså layoutet, links, ordforklaringerne?

Ehh. Jeg bruger i hvert fald mode, de figurer og modeller der er, dem bruger jeg meget. Øhmm også det når vi selv skal lave noget, så går jeg ind i, altså, hvad hedder det, ind iBogen og henter dem frem og så tager dem over i Word.(H: Ja) Og ehh, det er også tit de der, altså med ordforklaringer, da mener du de der altså ord der er markeret hvor man kan holde pilen over ik også (H: Ja), dem synes jeg også jeg bruger sådan rimelig tit faktisk.

H: Ja, Så ehh notefunktionen, bruger du den. Den har jeg så ikke nævnt der (*på papiret*), men bruger du den?

Nej

H: Jeg tror du sagde Word, du tog det over i Word.

Ja, for så har jeg ligesom samlet, i stedet for jeg kun har det et sted jo. (H: Ja)og sådan

H: Ja, så du gemmer, du, du bruger slet ikke notefunktionen?

Kun hvis det er sådan en lille opgave, som alligevel kun er tre linjer, så det ikke

H: Så kunne du finde på det?

Ja (H: Ja) Sådan noget, der ikke skal gemmes.

H: Okay. Æhm nu kender du jo ikke til det her fag fra en papirbog, men er der noget fra iBogen, som du ville savne, hvis du fik en papirbog?

7.52

Det er nok søgefeltet (H: Ja) Ehmm, ja så er det også så nemt at få ehh modellerne over i Word (H: Ja)Og jeg ved ikke. Altså ordforklaringen, man ku altid, de vil jo nok være der, dem ku man da godt lave alligevel. Ehmm jeg synes, så er der måske også de der videoer, det er ikke dem jeg så'n bruger, så'n mest, men hvis der er en eller anden opgave, hvor, hvor det, ja der er et eller andet, der skal forklares, eller man skal finde ud af noget specielt om en eller anden virksomhed fx, så er det meget rart, at der er lidt video med nogen, der snakker om det.

H: Ja, okay. Er der så noget fra en papirbog, som du savner i iBogen?... Altså noget af indholdet.

Neej, ikke hvis det kun er indholdet.

H: Nej Okay, hvis det ikke kun er indholdet, hvad så

Hmm, Jeg savner bare at det er så nemt, altså så'n bare lige og tage sin bog frem (H: Ja.) Det der med at sidde med den i hænderne) Ja, sidde med den, og det, det bliver så meget nemmere, og læse lektier.

H: Okay, ja. Er der noget ved iBogen som gør, at den er nemmere at anvende end en papirbog?. Det har vi vist haft, har vi ikke det? Er der noget..

Det er jo bare det, det er jo næsten det samme som det jeg ville savne jo...

H: Ja og ehh . Er der noget ved iBogen, som gør at den er sværere at anvende end en papirbog.....det har vi vist også haft.

9.20

Jeg synes det er irriterende at sidde og læse på skærmen.

H: Ja. Okay, jeg tror vi har været igennem. Jeg skal lige se herovre. Du havde en iPad. Bruger du iPad'en når du laver lektier?

Nejj

H: Nej. Havde du overvejet at prøve og bruge den når du skulle læse?

Neejj, det har jeg ikke lige overvejet.

H: Nej, men det kunne være fornemmelsen blev anderledes.

Det ved jeg ikke. Det ved jeg ikke. (H: Nej)

H: Nej, men det skal jeg ikke bestemme, Det var bare lige et forslag. Æhh. Har du nogen spørgsmål til mig?

.....Nej det tror jeg ikke. (H: Okay) Skal vi have iBøger alle tre år?

H: Ja, det er meningen. (J: Ja okay) Det er meningen, æhh men nu må vi jo lige se, hvad der her, det ender med. Om det kan suppleres med noget andet. Jeg kan ikke love jer noget, men ah

Det er også bare lige for at vide.

H: Ja, det er det der er lagt op til. Det er faktisk det I har fået.

Okay, så tre år:

H: Så, så siger du, så skifter jeg til en anden klasse, så jeg kan få en papirbog. Er det, er det (J: Nej) så grelt eller hvad?

Nej det er det ikke.

H: Nej, ja det ved jeg jo ikke.

Så kommer der bare nogen andre ting med, som jeg ikke gider (*Jakobine griner lidt*)

H: Nå okay. Så du tager det, som det er.

Ja

H:Tak skal du have

Tak selv

E9 Mathilda

(12.45 min.)

Introduktion som ved alle.

0.22

H: Du kom nogle måneder inde i skoleåret, (M: Ja) øhh, hvordan var det at komme ind i en klasse, hvor man havde sådan en bog der?

ØHm jeg synes det var anderledes, (H: Ja) og i starten havde jeg også mange problemer med det, det ved du også godt, (H: Ja) vi var nede med alt det der (*blandt andet noget med e-nøgler*), æhmm og jeg synes det var lidt svært at finde rundt i fordi jeg jo ikke fik så'n samme sådan at vide som, som de andre gjorde, (H: Nej) så jeg skulle sådan sidde og snakke så'n med siddemakkeren om, hvor jeg lige skulle gå hen og, der gik lang tid før jeg kunne finde ud af at jeg kunne søge på alt det der, du ved med de der tal (H: Ja) og sådan noget. Øhmm og det var også rimeligt forvirrende i starten, men man har jo vendt sig til det nu her.

H: Så du fik hjælp af dine kammerater simpelthen.

Ja (H: Ja)

H: Okay, så vender vi lige tilbage her. Synes du så det er anderledes, at læse lektier i iBogen end i en papirbog?

1.10

Jeg synes at det er ..anderledes på den måde, at jeg ikke får helt så meget ud af det, som jeg gør hvis jeg læser en bog. (H: Okay)

Øhm, det har jeg også den der artikel om, hvor der står at eh det ødelægger indlær, Indlærningen fordi man glemmer, hvad du har læst på computeren i forhold til, hvad du har læst i bogen.

H: En artikel er det, hvor?

Den er lige her.

1.31 (Mathilda viser på computeren) "Skærmlæsning ødelægger indlærningen"

http://ekstrabladet.dk/nyheder/videnskab_og_teknik/article1937498.ece

H: Så den har du fra (M: Ekstra Bladet), ja så kan jeg selv gå hjem og se den (M: Ja)

H: Er det en ny en du lige har fundet?

ØH ja, den er fra den 15. marts.

H: Okay, og og, da siger du, du læser den artikel, siger du så eller hva?

Ja fordi, der står meget med at ehh, at der går meget tabt, hvis du læser det på en skærm i forhold til, hvad du læser på i en bog og sådan noget, og det har jeg også sådan selv følt, at nogen af de der gange hvor vi har haft lektier for, så bliver jeg nødt til, at læse det måske tre gange før jeg overhovedet kan huske det hele (H: Ja) I forhold til hvis jeg skulle læse det i en bog, så ville jeg kun læse det en gang. (H: Okay)

H: Øhmm, men det vil altså sige, er det, er det selve det at læse det, eller er det fordi du gør på en anden måde. Altså skriver du noter eller hva (M: Ja, ja) hvad gør du når du laver lektier?

Jeg skriver jo noter efter, altså det gør jeg jo lige meget hvad jeg læser (H: Okay), så skriver jeg noter ned på en blok. Øhmm, men jeg tror det er mere det der med, altså jeg kan jo godt finde ud af, når det er opgaver, og sådan noget vi bare skal skrive, men lige så snart det er selve læsningen, der foregår på computeren, så bliver det sådan mere at, at sååå har jeg måske lige læst et stykke og så kan jeg egentlig ikke huske, hvad jeg har læst i det stykke, og så bliver jeg nødt til og læse det igen for, at kan skrive noter.

H: Okay. Så du bruger ikke notefunktionen i i bogen.

Nej

H: Nej. Hvad dine noter, har du så dem liggende håndskrevne eller lægger du dem ind elektronisk eller hvad gør du med dem?

Altså jeg har dem liggene håndskrevne så'n et år (H: Ja), og så når det så er sommerferie, så lægger jeg dem altid ind på min computer, så jeg har dem gemt, så jeg ikke smider dem væk.

3.00

H: Skanner du dem så ind, eller skriver du dem ind?

Jeg skriver dem ind. Ja

H: Hold da op. (M: Ja) Så får du repeteret den vej rundt. (M: Ja) Det kan jo være en god måde at gøre det på. En rigtig god måde, men det er da et stort arbejde og gemme det hele til.

Ja meget, men æhh jeg har bare sådan en blok, så det eeeh går hurtigt nok

H: Det er så din måde (M: aA) at gøre det på, og det fungerer for dig?

Ja, jeg er altid gjort, at jeg skriver ned, og så ind bagefter (H: Ja)

H: Så altså, du får ikke (*med tryk på ikke*) lige så meget ud af at læse i den her bog?

Nej

H: Nej, æhmm, altså så har jeg måske fået lidt svar på det, men hvordan gør du, når du læser lektier i afsætning?

Æhmm, jeg sidder bare med computeren og så læser jeg det, og så skriver jeg jo ned, (H: Ja) sådan øhmm, og jeg sørger meget for, at jeg skriver mine egne ord ned, så jeg ikke bare skriver af, hvad der er, så jeg ligesom selv får det vendt inde i hjernen til okay, hvordan vil jeg formulere det her (H: Ja).

H: Men så det næste spørgsmål. Er det så hurtigere at læse lektier i en iBog?

3.52

Neej, det synes ikke (H: Det er det ikke), men altså det er heller ikke sådan jeg tænker, okay det kommer bare til at tage 4 timer at læse det her. Men jeg kan godt mærke, at jeg bruger, altså jeg bruger længere tid på forståelsen og for at få det ind i hovedet, end jeg ville gøre hvis det var en bog.

H: Det gør du?

Ja

H: Okay, æhmm. Ja om du får læst ja jeg prøver at spørge alligevel. Får du læst lektien på en anden måde når du anvender en iBog?

Ih , neej, jo jeg tror måske jeg lægger mærke til nogle andre ting, men det er ikke så'n at det er betydningsfulde ting. Men at jeg ligesom så'n kommer til at kigge meget mere på, hvordan de har sat deres komma fx, altså i forhold til hvis det var i en bog. (H: Ja) Ja.

4.34

H: Nå så, så du læser det grundigere måske næsten?

Ja, men det tror jeg også jeg bliver nødt til, for at sådan få det ind i hovedet.....

H: Okay, det var lidt anderledes jo. Æhmm, når du så skal finde lektien i iBogen, hvad gør du så?

Æhmm, så skriver jeg de der tal ind (H:Ja), men det gjorde jeg ikke i starten. Så sad jeg så'n og søgte, du ved her ude, ved den her(H: Ja ude) Ja, så det tog lang tid. Men nu her så er det jo bare lige og skrive det ind.

5.00

H: Og den der ude (*Hanne peger på indholdsfortegnelsen*) Jeg ved ikke, hvad vil du kalde den der ude?

Eh indholdsfortegnelsen eller sådan noget, altså hvor jeg ligesom kan se, hvad det er for noget.

H: Hvorfor brugte du ikke ordet indholdsfortegnelse i første omgang?

Fordi jeg føler ikke at det så'n. (H: Nej) Jeg føler det er sådan, måske sådan nogle overordnede punkter, men altså , jeg kan jo godt se det er en indholdsfortegnelse, men jeg føler, at det er sådan lidt mere indviklet indholdsfortegnelse, end hvis det var i en bog (H: Ja)

H: Er det fordi den folder sig ud, eller hvordan?

Æhmm jeg ved ikke, det er fordi. Ehh jaaa,... jeg synes det her med at du ligesom

5.35 (*Mathilda viser på computer*)

Ska til og gå ind og trykke på så'n, altså her, for du ligesom at kan se, hvad der er inde under det her. Det synes jeg gør det meget forvirrende (H: Ja) i forhold til, hvis det var en bog, så ville det jo bare stå under, uden du skulle trykke selvfølgelig.

H: Ja, så, så det er forvirrende, der ikke står så meget, så du ved ikke, hvad der er.

Ja, lige præcis. (H: Okay)

5.55

H: øhmm... Men du kan så godt finde det ude i siden?

Ja, ja (H: hvis ikke jeg har skrevet nummer) Ja, ja. Så, ja så går det jo, men det tager bare længere tid at finde det.

H: Ja, og søgefunktionen, det var den du sagde, den blev du først klar over et stykke hen (M: Ja)

H: Ja, det er så mig, der skulle have gjort det lidt bedre der. (*Mathilda griner lidt*)

H: Øhmm, når du så skal løse opgaver i iBogen. Hvad gør du så? Hvis jeg siger du skal løse case 8.3 (M: Ja), og kun siger det, hvad så?

Jamen så går jeg bare ind og finder 8.3 og så tager det der står og så kopierer det ind i Word, og så

H: Hvo'n, hvordan finder du, den så, hvis jeg kun har sagt, det er case. 8.3. Kan du så finde den?

Det ved jeg faktisk ikke om jeg ku

6.34 (*Mathilda prøver på computeren, og går ind i indholdsfortegnelsen*)

Jo, så ville jeg jo gå ned her ... 8, 3 ja her. Så jeg tror jeg ville trykke sådan lidt rundt omkring, indtil jeg fandt noget, der lignede, altså (H: Ja) ja og finde det.

(*På dette tidspunkt har hun fundet case 8.3 i iBogen*)

H: Okay, så, hvis ikke du får nummeret oppe i, til at skrive oppe i til at skrive op i hjørnet der (*søgefeltet*), så, så tager det lidt længere tid. (M: Ja)

Ja lige præcis (H: Ja)

.. H: øhh, uhmm, .. ja, hvordan bruger du bogen, når du skal løse opgaver i afsætning? Du var ved at forklare det, da jeg afbrød dig.

7.01

Æhh, ja, jamen det er det der med, at jeg, hvis vi nu har sådan en opgave med, så kopierer jeg det ind og så sætter jeg det ind i Word fordi.. ellers kan jeg ikke finde rundt i det. Æhmm og så bruger jeg egentlig ikke så meget bogen mere, så kigger jeg på mine noter, hvad jeg har skrevet til det.

H: Da bruger du de håndskrevne noter simpelthen! (M: Ja)

Ja

H: Hvor, hvor skriver du så løsningen på opgaven på..

Det skriver jeg på Word.

H: Den har du der, så du har dine opgavebesvarelse liggende elektronisk.

Ja og så mine noter i hånden (H: ja. Okay)

7.28

H: Afsætningslektierne, er det så dem du læser, typisk først, eller..... sidst eller hvordan? Kan du sige noget om det?

Jeg læser det faktisk sidst, fordi jeg tager altid det svære først fordi, altså jo jeg føler også, at det godt kan være svært i afsætning, men jeg føler, at jeg har lidt lettere ved det end nogen andre fag. (H:Ja). Så jeg ligesom ved, at okay, så er jeg kommet igennem de svære, så er der jo kun det lette tilbage. (H: Ja)

H: Så selvom det skal foregå på skærmen, og det er lidt besværligt, som du sagde før,(M:Ja) Så er det alligevel at opfatte lidt som det lette (M: Ja) eller

Ja altså i forhold til fx spansk, hvor jeg også kom ind senere end de andre. Da er der nogen ting, som jeg også bliver nødt til at hænge mig på. Ehmm og det bruger jeg, det altså det jeg går i gang med først fordi, så er jeg sikker på, også i min situation, at jeg får det lavet, øhmm i forhold til, hvis det nu var noget VØ, som Søren har sagt jeg ikke behøver, at lave. At så sætter jeg det til sidst, så jeg ved, at jeg får alt det jeg har samvittighed til at skulle lave, får jeg lavet først.

H: Ja. Okay. Så så altså du har det måske egentlig. Altså, det der med, hvordan du har det med at skulle læse afsætning, det er vel sådan ok så (M: Ja, ja det) eller hvordan?

Det er overhovedet ikke noget problem (H: Nej), men jeg tror jeg ville have det bedre med det, hvis det var på en bog, men det er ikke fordi, at jeg føle, at det er en kamp. (H: Nej)

8.48

H: Øhmm, så hvis. Nej jeg spørger lige om det andet her først. Øhmm har iBogen betydning for, hvordan du har det med at læse(*med tryk på læse*) lektier til faget? Du har svaret lidt på det.

Nejj, altså, det er jo ikke fordi jeg føler, der er noget i vejen med at læse det (H: nej)Øhmm, men som sagt så vil jeg hellere have det på en bog. (H:Ja)

H: iBogen har jo en hel masse forskellige funktioner, og der er nogen af dem her (*viser ark, se bilag E2*) tekst, foto, figurer, modeller, layout, links, ordforklaringer (M: Ja) Æhmm, hvad er det specielt i bogen, som du får noget ud af?

Øhmm ordforklaringerne får jeg meget ud af (H: Ja) øhmm ihvertfald også i starten, da jeg lige kom ind i faget og sådan noget, der brugte jeg det rigtig meget (H: Ja) Øhmm, og så synes jeg også, det er rart nok, at det sådan er sat op på samme måde, så'n, altså hele vejen igennem, så man ikke sådan skiller fra kapitel til

kapitel, som man gør i nogen af bøgerne. Så her der ved man ligesom okay, så kommer der lige et eksempel, og så bla bla bla. Så man ligesom ved hvordan det foregår i selve, i hele bogen. I forhold til, jeg havde en bog ude på gymnasiet, hvor det ene kapitel foregik det på den ene måde, og den anden kapitel foregik det på en tredje måde, altså så det gjorde det mere forvirrende, så her har de i hvert fald gjort det sådan, at man kan finde ud af det.

H: Altså en ensartet struktur i måden, man gennemgår det på (M: Ja)

H: Ja. Okay. Hvad med, altså også teksten sagde du, den var , det gjorde det svært, me det var skærmen?

Ja (H: Ja)

H: Foto, billeder, figurer, æhmm

10.16

Æhmm, modeller, dem bruger jeg også meget (H:Ja), æh men ikke sådan foto som sådan, du ved, hvis der lige holdt en bil eller sådan noget, men (H: Ja) modellerne bruger jeg

H: Så, så i princippet kunne de pille billederne, fotoene ud (M: Ja) af, så læste du det alligevel, og forstod det lige godt.

Ja

H: Okay. Æhmm..er der noget fra iBogen, som du vil savne, hvis du får en papirbog?

10.42

Nej, det er der ikke fordi, de ting der med links og videoer og sådan noget. Det er ikke noget jeg bruger i iBogen, så jeg vil alligevel ikke sådan.

H: Nej, men hvad med ordforklaringerne så, dem brugte du jo, sagde du eller hvad (M: Ja). Var det kun i starten eller hvad?

Jo, jo, dem bruger jeg, men det kan man jo også godt få i bøgerne, altså (H: Ja)Det er der i hvert fald i vore VØ bøger (H:Ja) Der er der jo ordforklaring.

H: Så det vil ikke gøre dig noget at skulle finde dem et andet sted?

Nej, overhovedet ikke. (H:nej)

H: Okay, er der noget fra papirbogen, som du savner i iBogen?

Jeg savner den der indholdsfortegnelse, med at det er lidt mere såddan (H: Ja), at man kan se det lidt anderledes end man kan her på iBogen.(H: Ja) Men ellers ikke.

11.19

Er der noget ved iBogen, som gør at den er nemmere at anvende, end en papirbog?

Ee den er jo lidt nemmere at komme til fordi, man altid har sin computer på sig, (H: Ja) æhh, men det er ikke så'n at jeg tænker, at det vil være vildt meget sværere, at have en bog, fordi det har man jo også vendt sig til, at man har i alle andre fag (H:Ja) Så , ja.

H: Er der så noget ved iBogen, som gør at den er sværere, at anvende end en papir bog.

Eee, det er det der med at den ligger på nettet, at du bliver så nemt distraheret, af alt muligt andet, og at du skal have adgang til nettet, og aa altså, de er mange ting, så hvis nettet lige er gået ned en dag, så, ja så ka du bare ikke lave lektier (H:Nej)

H: Men hvis nu så altså nettet fungerer, osv. Er der så noget der gør den sværere at anvende?

Nej altså ikke sådan, det er jo kun det uden om, der gør det svært, altså det der med at det er på nettet, (H:Ja) men ikke selve bogen som sådan.

H: Nej der var så det med indholdsfortegnelsen, som du nævnte(M: Ja) me ellers..

Ja, men ellers ikke.

H: Æhmm, så kan jeg ikke lige huske. Anvender du en iPad eller en Tablet? (*Hanne mumler, og leder i sine papirer*)

12.29

Det gør jeg ikke.

H: Altså du har en?

Min papfar har en, (H: Ja) men (H: Men det er ikke sådan, så du bruger den?) Nej overhovedet ikke.

H: Nej, men det kunne godt være at du brugte den til at læse på engang imellem!

Nej overhovedet ikke. (H: Nej)

H: Har du nogen spørgsmål til mig?

Næ

H: Så siger jeg mange tak

Det var så lidt.

E10 Nils

(10.27 min.)

Introduktion som ved alle.

0.15

H: æhmm. Du sagde i spørgeskemaet, at du har gået i en i klasse, hvor I kun har haft iBøger (N: Hmm) Har det været en hjælp for dig, når du så fik afsætnings iBogen.

Altså det er jo ikke på helt samme måde jo, for det var på en, på en iPad, og det var heller ikke helt de samme bøger, mange af dem det var faktisk bare nogen der var skannet ind, så det var faktisk bare bog på en iPad uden alle de der funktioner, der, men der var nogle enkelte, hvor vi havde de smarte funktioner, så eh, jeg ved ikke om det har været en hjælp som sådan.

H: Nej

Men eh, meneh, men jo jeg har jo vendet mig til eh og ha det, og derfor synes jeg heller ikke, det er noget problem.

H: Nej, og så det at den er anderledes og den ka en hel masse (N: eh), det er så kun et plus eller hvordan?

Det er bare et plus (H: Ja)

H: For du var meget begejstret, jo.

Ja, jeg kan godt lide den (H: Ja)

Jeg ville gerne have alle bøgerne var såd'n (H: Ja), fordi så skulle man jo kun have en computer med eller en iPad med (H: Ja)

H: Okay. Synes du det er anderledes, at eh h læse lektier i den her, end det er at læse i en papirbog?

Ja, man skal sidde, man ka ikke bare ligge i sin seng, sådan rigtig æh, æh. Man skal ligesom sidde op, før man forstår det og man ka også nemt blive distraheret af andre ting (H: Ja) Æh Facebook, og sådan nogen ting. Det er jo nemt lige og åbne eh, når man sidder derhjemme og læser (H: Ja), men eh, nej det er ikke så slemt. Men jeg kan godt lide det der med, med at man fx kan se billeder, hvor der så står billedtekst til og man kan åbne en video og såd'n nogen ting. (H: Ja)

H: Så bogens funktioner, der, dem er du glad ved (N: Ja) Ja.

H: Men det vil sige når du læser lektier, så kunne du godt finde på at læse det i sengen, og da, da ødelægger den bog det for dig eller, hvordan?

Jaahh, ellers så finder jeg bare en anden måde og læse på (H: Ja),.. så

H: Okay. Ehm. Får du lige så meget ud af det og læse i den, som du får i en papirbog?

Ja, det syn's jeg (H:Ja) hmm

H: Også, hvordan gør du når du læser afsætning?

.....

Hvad jeg gør? (H: Ja)

H: Så sætter du dig hen ved skrivebordet og starter computeren, eller er den startet, eller hvad gør du?

Åh, men altså det. Mac Book, der er jo lang batteri tid på, den er stort set altid åben(H: Okay) Ja. Jeg har sådan en Macbook Air, den kan holde strøm i en måned eller, sådan noget, uden at den, så je åbner den bare op og går ind på Systime, og så læser jeg det bare, og så kan jeg, så skriver jeg nogen noter til, hvis det er.

H: Bruger du note(N: Ja) funktionen så?

Den er god (H:Ja) Ja, og den er også god til at svare på opgaverne, fordi så ligger opgaverne sammen med.

H: Så du har alt dit materiale liggende inde i bogen kan man(N: Hmm) sige? (N: Ja) Ja så du udnytter du.

2.34

H: Æhmm, så det vil sige, du gør det anderledes end når du læser i en papirbog?

Ja

H: Hvad gør du?(N: Ja, der kan jeg jo ikke skrive i bogen jo.) Nej, hvad skriver du så ikke noter eller (N:Jo,jo) sådan noget?

Så, ejj nogen gange så gider jeg ikke og skrive noter til fordi, så er det for bøvlet og sidde med begge ting, både en bog og computer. Men ellers så hvis jeg gør, sååh, så skriver jeg noter.

H: Vil det sige. Du er mere oplagt til at skrive noter, når du har iBogen?

Ja

3.02

H: Okay, øhmm, er det hurtigere at læse lektier i den der (iBogen)?

Ja, fordi, man skal ikke lede efter bogen. (Nils små griner) Og sådan, du skal ikke til at slå op på siderne, og så'n ting, du har det hele, du har en ehh, hvad hedder sådan noget, en indholdsfortegnelse, der er nem og og finde rundt i

H: Så det vil sige, du bruger indholdsfortegnelsen, når du. (N: Ja) finder rundt?

Ja Jeg kan godt lide det der, for ellers skal man frem i starten af bogen, og så finde hvilken side det, og så tilbage, her kan du så bare lige hurtigt ehh. Lige trykke del fire er vi i gang med (H: Ja)

3.30 (Nils viser på computer)

Og så finder du bare lige, nåhh okey, det er det der , og så går du bare videre (H:Ja) og så er der opgaver i bunden, (H:Ja) det er meget smart, for lige at runde kapitlet af.

H: Så du bruger ikke sideid'en så meget?

Neej, men det fungerer ikke rigtig syn's jeg ikke, (H: Nej) ehmm fordi det er bøvlet at du, det er så'n nogen

3.51 (Nils viser på computer)

Fx, så kan jeg skrive p345 (H:Ja), og det aner jeg jo ikke, det, så skal jeg jo vide det på forhånd, hvad den går ind på (H: Hvis du ved præcist, hvad det er) Ja så er det jo fint nok, men alligevel ikke, det burde bare være og se opgaver og cases, så burde jeg bare kunne skrive... (Nils tøver med at skrive) eller hvis kapitel tre fx (Nils taster, og noget kommer frem på skærmen) Nå , okay, men det er tit, hvis man eh, hvis man skriver et ord fx ehhe, så, så er der ikke nogen ting. Nu får jeg bare en anden indholdsfortegnelse her.

H: Der fik du hele indholdsfortegnelsen til (N: Jamen den har jeg jo stadigvæk der (Nils peger på den oprindelige indholdsfortegnelse) Jaaaaae

Så det er jo ligegyldig (H: hmm)

H: Og så skal du så tilbage igen, det er så lidt bøvlet måske: (N: Hmm .. ja)

4.38

H: Men du har oplevet, når du har sku søge ord, så har den ikke ku ehmm finde det

Ja (H:Ja) Så det er lidt bøvlet, det er meget fedt, der er en søgefunktion, men det fungerer bare ikke (H:Ja).

H: Øhm, ja og det var det med casene, det har du sådan set vist, har fortalt det... Æhh afsætningslektierne, er det typisk dem du læser først, eller sidst eller.. tilfældigt eller, ku du sige noget (N: Det er tilfældigt) om det?

Lidt tror jeg (H:Ja) Det kommer an på... hvad jeg ellers har den dag..(H:Ja, men det kunne jo godt være, du sagde, iBogen, yes den kaster jeg mig lige over først.)

Nej det er bare tilfældigt (H: Nej sådan er det ikke) (begge griner lidt)

HH: Så, så det der med, hvordan har du det når du skal læse afsætningslektier?

Det er fint nok.

H: Det eh, der er ikke noget så du siger øv (N:næ) eller yes eller..

Nej så, jeg synes heller ikke det er sådan et specielt svært fag, altså det er nemt nok at sætte sig ind i (H:Ja) i modsætning til matematik, det er jo..

H: Så det er ikke noget problem for dig at læse på skærmen (N: mm,mm)mm

H: Og de her funktioner, man kan bruge i bogen, tekst foto figurer, modeller. Du har været lidt inde på det. Det var noget med layoutet(N: mmm) Ja.. at var det godt nok? Altså, det var noget med indholdsfortegnelsen, du brugte!

Altså... hvad har jeg skrevet der?

H: Jamen det var ikke, hvad du havde skrevet, det var hvad du sagde her i starten. Jeg tror du har, faktisk sagt det i starten, da vi snakkede om det.

Jamen, altså ehh jeg synes det er meget fedt det der med at du har indholdsfortegnelsen uden i siden, som, altså her, så den er der hele tiden (H:Ja). Du skal ikke gå om til noget for at finde indholdsfortegnelsen, og så er det også, så ligner det også en rigtig bog (H:Ja)

6.13 (Nils viser, og sidder i det efterfølgende og søger på skærmen, mens vi taler)

her over i siden ehmm, og den måde det errr er stillet op på, og så kan jeg godt lide det der, nu skal vi lige finde (*Nils leder i iBogen*)de der bokse, der er lige til.. og hvis der er et ord man ikke sådan lige helt ved hvad er, så hvad hedder det åhh såeeh (H: jaah, det er lige med at finde en boks)) så forklarer de det, og så er det også nemt at hente skabeloner(H: Ja, det er sådan en som den der)Ja, så kan man lige gå ind og se, hvad be , hvad består den afhængige omverden af (H:Ja) (*Vi sidder og ser på skærmen*)

6.43

H: Billedet nedenunder, hvad betyder det for dig?

Æhh (H: eller..)her giver det måske ikke så megen mening, det er mere hvis der er en billede tekst her. Se der er ikkeeeh (*Nils klikker i iBogen*)

H: Du kan bare se billedet tror jeg, i stort format

Ja, der er ikke rigtig nogen.. Det gør det måske lidt mere interessant (H: Ja), sådan et et ehh rigtigt billede. (H: Ja)... I stedet for der bare kun er tekst (H: mm)

H: Videoerne... er det noget der, kan bruges? Links'ne?

Æhhh.. fx (H:...måske er det mest i opgaverne?)Ja det er det (H: Ja)...

.....

H: hvad leder du efter?

7.27

Bare en eller anden video (H: nååhh)man lige ku se (H:Ja), men nej (H:der er ikke, det er ikke alle steder der lige er video. Det er tit i opgaverne, tror jeg, de ligger.)

Altså jeg kan godt lide den måde det er inddelt på, også med at det her, det er sådan en lille opgave, for sig selv, så står der noget, som man, man, altså det er ligesom inddelt i, at det her det er en opgave med nogle andre facts end det her oppe, som er selve emnet (H: Ja)

H: Jeg tror nu det er teori, det hele, det der.

Neej er der ikke noget opgave hernede (H: okay) eller hvad.. nææh, men det plejer det at være (H: Ja, når du er inde i opgaverne) mmm

7.59

H:Yes, æhmm, er det noget i iBogen, som du ville savne, hvis du fik papirbog?

Nnnn, notefunktionen, og så bare det der med, så skal man have en bog med. (H: Ja)

H: Er der noget fra papirbogen som du savner i den der?

Ehmm neeej... egentlig ikke.

H: Er der noget ved iBogen, som gør at den er nemmere at anvende end en papirbog?

.....Æhhh, altså nemmere at anvende, deet, ja, hvis du har internetforbindelse. Det er jo et kæmpestort problem, hvis du ikke har internetforbindelse, så kan du jo simpelthen ikke komme ind og læse det. Hvis du nu er på et eller andet æhh, et eller andet sted henne i weekenden, hvor du ikke har internet, og så skal du læse det der til mandag morgen (H:Ja, så, så)og du kan ikke komme ind i den

H: Det er så den svære at anvende, Jeg tænkte om der var noget det gjorde den var nem, den var nemmere og anvende, det er jo så omvendt, ja du kan jo så have den med jo, det var det du har sagt.

Ja (H:Ja) ja

H: Bruger du, det var noget med, du havde en iPad også ikke? (N: Jo) eller en Tablett (N:Ja) Bruger du den når du læser lektier?

Nej fordi at det faktisk min mors, men hun bruger den ikke rigtig. Så

H: Mne du har ikke rådighed over den, sådan, så du ku..

Jo det ku jeg egentlig godt, men jeg gider ikke.

H: Nu havde du jo både haft, som, på en iPad, hvor du havde dine bøger (N: hmm), og så har du den på computeren. Er der forskel på, når du læser på en iPad, og når du læser på din computer? Nu kalder jeg den computer, jeg ved godt det er en Air Mac du har men..

Æhmm, forskel og forskel, ja det er lidt nemmere og finde rundt på, på en computer, fordi det er jo ikke særlig stor skærm, der er på en Tablett (H: Nej) så det bliver hurtigt bøvlet (H:Ja) , hvorimod det er lidt større på en computer.

H: Så du er lige ved at sige, at du kan bedre lide at læse på computeren (N: hmm)Okay

Det kommer an på hvad.. det er at læse, men lige sådan nogle lektier, hvor man skal lave noter til samtidig, så er det meget rart lige og have et tastatur, øhh og ikke skal sidde og bruge halvdelen af skærmen på en iPad, på at have et tastatur der.(H: Det var rigtig)Ja, men hvis, bare er andre, hvis det sådan e-bøger

generelt, så kan jeg bedst lide at læse øhh, fordi den er lidt nemmere at have med sig i sengen fx (H: Ja iPad'en) Ja(H: Eller Tablett'en eller, hvad vi kalder den, Ja, fint)

H: Godt. Har du nogen spørgsmål til mig?

Nææh

H: Så siger jeg tak

Det var så lidt.

E11 Elevernes historier

Yosef synes det er spændende at læse på nettet og nemt, men kan godt blive distraheret. Foreslår en app. Til løsning af dette. Det er mindre kedeligt at læse i Systimes bog og det er nemmere at søge frem for at bladre i en almindelig bog. Er begyndt at skrive noter i notefunktionen, ligesom opgaver skrives her. Disse kopieres dog også og lægges i afsætningsmappe. Der må gerne være flere billeder i case opgaverne, men ellers er det godt med billeder for at få overblik, og links og ordforklaringer er også godt at anvende. Yosef slapper af, når der læses på internettet.

Interviewer kommentar: Det virker, som om det er nemmere for Yosef at få ro til at læse lektier, når han kun skal benytte computeren, den kræver ikke bordplads, så Yosef kan opholde sig på sit værelse i fred og ro.

Niklas bruger megen tid på sin computer. Det føles nemmere at læse lektier her, selvom det er nemt at blive distraheret, hvis der kommer Facebook opdateringer, men Niklas lader sig tilsyneladende ikke distrahere. Smart med ordforklaringer. Lektielæsning på computer betyder også, at der søges uddybning på nettet, når noget ikke forstås. Dette sker ikke, hvis der læses i en papirbog, så læses blot en ekstra gang. Mht. lektier laves store opgaver først. Niklas kan lide lethed over iBogen og den måde den er opbygget på.

Interviewer kommentar: Niklas er meget fåmælt, og det er interviewet, der taler meget af tiden. Det virker som om, han gerne vil fremstå som en meget målrettet elev.

Louis synes det virker meget mere moderne at læse på nettet. Det er nemmere med iBogen selvom han nemt kan blive distraheret af Facebook og musik. Notefunktionen og søgefunktionen anvendes og indholdsfortegnelsen kan også benyttes. Bryder sig ikke om at lave lektier, men de bliver lavet, hvor opgaver laves først. Læsning foregår i sengen. Benytter tilsyneladende også ordforklaringer. Det er mere behageligt at sidde med en papirbog, men meget nemmere med iBogen, når det er opgaver.

Interviewer kommentar: Louis har ændret lidt opfattelse af iBogen efter blandt andet SWOT - analysen, og så at han har tænkt over det.

Thore kan ikke lide og læse på en skærm og savner at have en bog i hånden, at kunne nulre siderne og bladre, og selv bestemme afstanden til bogen. Det er irriterende at læse på en skærm, specielt med lange tekster. Kan finde rundt i iBogen og bruge indholdsfortegnelsen (brugte selv det ord) hvis side-id ikke er opgivet. Vil skifte til en papirbog, hvis det er muligt, for så er det, som det plejer at være. Vil ikke af med iBogen, for måske link og videoer kan bruges. (Har dog omtalt videoerne som kedelige). iBogen betyder ikke noget for måden der læses lektier på.

Interviewer kommentar: Thore har fra begyndelsen af skoleåret gjort klart, at han hellere vil have en papirbog. Han har imidlertid ikke hentet en papirbog, selvom det blev arrangeret, at de der ville have det, kunne hente en sådan.

Dennis synes de er rarere at læse i bogform. Det er irriterende at læse på en computer, men alt i alt er det nemmere. Få funktioner benyttes, og det er ikke rigtig til at finde rundt i iBogen. Indholdsfortegnelsen er

lidt forvirrende og overskueligheden mangler. Noter gemmes i Word, hvor også tekst og modeller kopieres ind. Har ikke prøve oplæsningsfunktionen, men så gerne at det kom videoforklaringer til teorierne.

Interviewer kommentar: Dennis er meget fåmælt og det er mig, der ender med at formulere, hvor han bekræfter eller afkræfter. Men det virker, som om han har hjælp af iBogen, når han kopierer figurer og modeller ind i sine noter. Jeg fornemmer, at Dennis ikke er den store læser, dels fordi han gerne ser videofunktionen udvidet til også at omfatte forklaringer af teorien og dels pga. den måde han laver noter på. (Desuden viste han stor interesse for oplæsningsfunktionen i begyndelsen af skoleåret, men kunne ikke få den til at virke, og opgav.)

Jakobine må læse lektier på en anden måde pga. papirbogen. Computeren er nødt til at være tændt og det kræver mere koncentration og linjerne kan flyde sammen. Det der læses i en papirbog huskes bedre, og det er nemmere at "skimmelæse". Det er bedre at holde bogen, mens der læses og bladres fra side til side, men søgefeltet og det nemme at få modellerne frem vil blive savnet, hvis der skiftes til en papirbog. iBogen gør det lidt "ævn", når der skal læses lektier i afsætning. Kan godt finde rundt i bogen og benytter indholdsfortegnelsen, som omtales som "den der ude til venstre".

Interviewer kommentar: Jakobine spørger til sidst, om der er iBøger alle tre år, men vil dog ikke søge i anden klasse, da jeg svarer ja.

Mathilda kan nogenlunde finde rundt i iBogen. Søgefunktionen og ordforklaringer anvendes, og det er rart at iBogen har en ensartet struktur, som går igen. Noter formes i eget sprog og skrives i hånden til alle fag. Opgaver kopieres ind i Word, besvares og gemmes med svar. Indholdsfortegnelsen (omtales som "den der ude") er indviklet at finde ud af. Lægger mærke til andet, når der læses på computeren og ofte må læses flere gange. Vil hellere have en rigtig bog, det er ikke nogen kamp med computeren, men der bruges længere tid på at forstå, hvad der står.

Interviewer kommentar: Mathilda kom ind i klassen efter et par måneder. Hun er meget struktureret og er kommet godt med i faget, som hun tilsyneladende har forholdsvis nemt ved. Præsenterede artikel som omtaler at meget går tabt ved læsning på skærm og mener, at det er årsagen til, at hun må læse flere gange for at forstå iBogen.

Nils er rigtig glad for iBogen. Alle bøger må gerne være sådan, så alt er samlet et sted og ikke bliver væk. Notefunktionen anvendes flittigt, og det er nemmere at få skrevet noter. Alt lægges i iBogen. Det er nemmere at gå til og lave lektier, men det er også lettere at blive distraheret. Side-id er bøvlet og virker ikke så godt. Layoutet er godt og strukturen i bogen fungerer fint. Specielt indholdsfortegnelsen gør det nemt at finde rundt i iBogen. Fakta bokse og skabeloner anvendes flittigt. Billeder, billedtekst og videoer er godt.

Interviewer kommentar: Nils har gået i "iPad klasse" i 9. klasse.

F1 Uddrag fra dagbog om iBogsklassen

13-9-12

Dagbog omkring 1hhc og brugen af iBøger

Opstart krævende. Brugte tid på at få elever til at afprøve overstregning og oplæsning.

En enkelt viste interesse for oplæsning, men fik det ikke umiddelbart til at virke og har efterfølgende ikke været specielt interesseret i at få hjælp til det.

Faget blev skubbet i baggrunden for alt det tekniske.

2. og 3. gang vi havde faget sagde elev: "Kan vi ikke få rigtige bøger"

"Tekniske" problemer har fyldt meget.

Nye elever i klassen har krævet mere tid og intro end ellers.

Som lærer er det meget svær at få overblik i forbindelse med planlægningen.

Det tage uforholdsmæssig meget tid at få overblik.

Efter få gange hentede jeg eBogen (pdf), noget også eleverne blev anbefalet at gøre.

Vigtigt, at de vender sig til denne version, da det er den, de må have med til eksamen. Det interaktive må så hentes i iBogen.

En enkelt elev havde problemer med, at overstregning/markering forsvandt i iBogen. Eleven skrev selv til Systime (mangler at følge op på det).

Efter et par uger tog jeg eBog i anvendelse. Smart at noter kan lægges om til fil i bogen. Anvender Nuances programmet PDF Converter.

Også anderledes i forbindelse med opgaveløsning. Hvor jeg plejer at have opgaveteksten med rundt, når eleverne arbejder, så skal vi her se på pc'er, og denne tager jeg ikke med rundt.

Har fundet ud af at jeg læser anderledes, når noget står på skærmen.

Men anvender også skolen LMS Fronter meget til at lægge materiale til elever og lader eleverne lægge besvarelser alle kan se, men også lidt småting i afleveringsmapper, så de får prøvet dette, samt så de har materiale, de kan vende til bage til i forbindelse med portefolie eksamen til sommer.

Efter små 5 uger kapitulerede jeg og ved hjælp af av4you blev iBogen først til et docx og så igen til pdf, og udskrevet, som hjælp i forberedelsen. Det er til eget brug hjemme og ikke til eleverne.

Nogle (få)? elever skriver opgavebesvarelser i hånden, men efterhånden vist mest på pc, da de ofte skal kunne lægge besvarelser ind i Fronter i forbindelse med diskussion i klassen.

Det kniber dog stadigvæk med at alle har en besvarelse, hvis de har arbejdet i grupper. Har nævnt nogle muligheder for dem, men bør nok snart vise muligheden for rum i fronter.

Der laves et kort referat af hver time i Fronter(har oprettet "samtalerum" hvor de skriver på skift)

Har introduceret Todaysmeet for dem, ca. 5 gang vi mødtes. Men indtil nu er det mest blevet til dumme bemærkninger, hvor de bruger hinandens navne.

Måske jeg kan få dem til at kommentere på iBogen og deres anvendelse af denne.

Her efter 5 uger bør følges op på:

Hvordan det går med at bruge bogen

Om nogle af hjælpeværktøjerne bruges, samt hvordan

Om iBogen altid anvendes eller om ebogen benyttes

Hvor og hvordan de skriver noter

Om det er anderledes end med almindelige papirbøger

4-10-12

Eleverne skulle arbejde selv, på opgave vi havde talt om. De skulle lave en markedsanalyse, men selvom der var løst opgaver og de havde læst osv for nogle gange side, så kunne de ikke finde ud af hvad en markeds analyse var. De søgte i bogen. --- De kan ikke overskue materialet endnu.

5-2-13

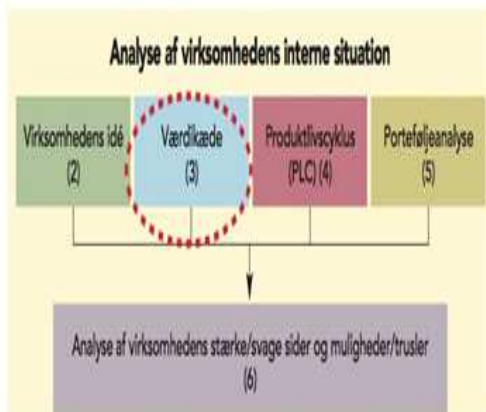
Eleverne er i gang med EØO (erhvervs økonomisk område), og søgte efter model med oversigt over indhold i de 4 p'er. Elever fra to forskellige grupper spurgte omkring. Hvor modellen var i iBogen. Ved søgning dukkede den ikke frem. (Den findes ikke som en oversigts model i bogen, men i et link til en wordskabelon, i forbindelse med løsning af en opgave fra iBogen.) Jeg her vist dem en sådan model på et tidspunkt, men ikke fra iBogen. – Er iBogsmaterialet for "tyndt" rent fagligt, eller mangler det nogle oversigtsmodeller?

Den ene gruppe "googlede" og fandt så modellen.

G1 Eksempler fra Trojka og Systime

TROJKA

3. Værdikæden

I det følgende behandles punkt 2 jf. fig. 4.2.

LEGO's største konkurrenter inden for legetøj er de to amerikanske legetøjsgiganter Mattel og Hasbro. Mattel sælger bl.a. Barbie-dukken og i Hasbro's sortiment indgår bl.a. Matador, Trivial Pursuit og My Little Pony. Den hårde konkurrence på legetøjsmarkedet betyder, at LEGO skal være i stand til at identificere de ressourcer og aktiviteter, der især skaber værdi for kunderne. Her kan værdikæden være et værdifuldt værktøj.

En virksomheds **værdikæde** består af en række aktiviteter, der udføres for at produktudvikle, indkøbe, producere, markedsføre, levere og servicere virksomhedens produkt, som tilsammen skaber produktets værdi for kunden.

Tankegangen i **værdikæden** er, at der skabes værditilvækst for et produkt, efterhånden som produktet går gennem virksomhedens værdikæde. LEGO indkøber f.eks. plastikgranulat til produktionen af LEGO-klodser. Når plastikgranulatet bearbejdes til færdige LEGO-klodser, sker der en værditilvækst for kunden. Værditilvæksten bliver forøget, når klodserne pakkes i æsker klar til at bygge en bondegård.

Værditilvæksten påfører LEGO en lang række omkostninger. LEGO har f.eks. udgifter til at udvikle og producere LEGO-klodser samt til at markedsføre og sælge produkterne. Det vigtigste for LEGO er, at de omkostninger, der skal til for at producere kundeværdien, er lavere end den pris, kunderne er villige til at betale for produktet. Fortjenesten skal være positiv, hvilket er vist i fig. 4.4, som viser virksomhedens værdikæde.

SYSTIME

4.1 Værdikæden SIDE-ID

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Værdikæden er udviklet af økonomen Michael E. Porter. Virksomheden kan bruge **værdikæden** til systematisk at analysere sine aktiviteter for at identificere, hvor virksomheden opnår konkurrencemæssige fordele.

Værdikæden viser alle de aktiviteter og sammenhængen mellem aktiviteterne, der skal udføres i virksomheden – lige fra den indledende produktudvikling over produktion og markedsføring til produktet anvendes af slutbrugeren. Fx er virksomheden Heinz verdenskendt for at tilføje værdi til råvaren tomater. Resultatet er en markedsandel i USA på over 50% inden for tomatketchup.

Værditilvæksten måles som kundeværdi. Værdien af et produkt vurderes altså individuelt af den enkelte kunde. Fx mener mange forbrugere, at Coca-Cola har en højere værdi for dem end konkurrerende produkter.

Værdikæden

består af en række aktiviteter, der udføres med henblik på at skabe et produkt med størst mulig kundeværdi.

Ideen i værdikædeanalysen er at identificere og udvikle de aktiviteter, der tilfører produktet mest værdi ved brug af færrest mulige omkostninger.

Mange danske virksomheder flytter produktionen til lande med lavere løn.

VIRKSOMHEDENS OMVERDEN

5

KAPITEL

BoConcept er en dansk producent af design og kvalitetsmøbler. Virksomheden har gennem mange år haft vind i sejlene og driver i dag selv 21 ud af i alt 246 BoConcept-stores. Virksomheden sælger endvidere sine møbler gennem 109 studios (shop-in-shop). Møblerne sælges på 47 forskellige eksportmarkeder.

Finanskrisen og forbrugernes tilbageholdenhed i de seneste år har dog røkket en hel del ved Bo-Concept.

Omsætningsfald og presset likviditet har bl.a. betydet, at virksomheden har lukket 8 stores og har planer om yderligere reduktion af 30-40 stores. Virksomheden er meget opmærksom på de mange forandringer, der sker i deres omverden. Nogle af disse forandringer giver også forretningsmæssige muligheder (BoConcept har netop åbnet 2 nye stores i Saudi-Arabien). Andre forandringer i virksomhedens omverden kan derimod være trusler mod virksomheden.

Det er vigtigt, at virksomhedens ledelse forstår, hvad der foregår i dens omverden for at kunne følge med tiden. Virksomheder, der ikke følger med tiden, vil ofte ende med at lukke. Enten ved at lade virksomheden ophøre, eller ved konkurs.

I dette kapitel vil vi behandle virksomhedens omverden ud fra 2 teorier:

- Omverdensmodellen
- PEST-analysen

3 Eksterne forhold SIDE 76

© iStockphoto.com

Eksterne forhold er aktiviteter, der foregår uden for virksomhedens mure, og som virksomheden derfor ikke har nogen eller kun ringe indflydelse på. **Interne forhold** omhandler aktiviteter, som foregår inden for virksomhedens mure, og som virksomheden derfor mere eller mindre selv kan justere eller ændre. I dette kapitel er der fokus på virksomhedens eksterne forhold.

Alle virksomheder er afhængige af og bliver påvirket af deres omgivelser. Forhold i virksomhedens omgivelser kaldes for **makroforhold** eller eksterne forhold. Det er et **eksternt forhold**, hvis en virksomhed er under pres af en ugunstig samfundsøkonomisk udvikling som fx finanskrisen. Virksomheden må vente og håbe på bedring i økonomien. Det er også et eksternt forhold, hvis en virksomhed er under pres fra en konkurrent. Her har virksomheden dog mulighed for at påvirke sin egen situation og tage kampen op med konkurrenten.

Til at analysere en virksomheds eksterne forhold og skabe sig overblik herover benytter vi **omverdensmodellen**.

1. Omverdensmodellen

Virksomhedens omverden består af så mange elementer, at det kan nærme sig det kaotiske. For at få et overblik over denne komplekse omverden har vi i [fig. 5.1](#) opstillet **omverdensmodellen**.

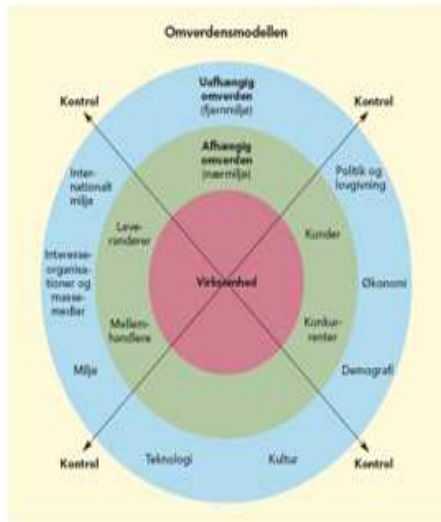

Fig. 5.1 Eksempler på elementer i virksomhedens omverden.

Omverdensmodellen i [fig. 5.1](#) opdeler virksomhedens omverden i en:

- Afhængig omverden (nærmiljø)
- Uafhængig omverden (fjernmiljø)

Plene illustrerer, at jo længere vi kommer ud i cirklen, jo mindre kontrol har virksomheden over omverdensforholdene.

3.1 Omverdensmodellen SIDE 77

Illustration 1 viser de eksterne forhold, virksomheden skal undersøge for at være på forkant med udviklingen.

Ikke alle forhold har samme betydning for virksomheden. Modellen består af to dele: den afhængige og den uafhængige omverden. Virksomheden påvirkes af forhold såvel i den afhængige som den uafhængige omverden. Virksomheden har dog en vis indflydelse på den afhængige omverden, fx konkurrenterne, mens den nærmest er uden indflydelse på den uafhængige omverden. Fx har fødevarerproducenter haft svært ved at forhindre Folketinget i at indføre fedtgiften.

Virksomhedens afhængige omverden kaldes også for nærmiljøet, og den uafhængige omverden kaldes for virksomhedens fjernmiljø.

Illustration 1: Omverdensmodellen

Heret skabelen, **omverdensmodellen** (word-format)

METODE

3

KAPITEL

Tænk på sidste gang, du arbejdede med et projekt. Du var måske kommet i gruppe med et par meget energiske og et par ikke så energiske klassekammerater. I skulle finde ud af, hvad unge danskere spiser til morgenmad i 2010, og hvad de spiste 50 år tidligere.

I googler ordet morgenmad og får 270.000 hits. Så ser I, hvad Wikipedia giver, og I beslutter, at I kan gå på biblioteket og se efter nogle bøger om unge, og at I kan læse på forbrugersiderne i avisen. I beslutter også, at I vil prøve at tale med jeres bedsteforældre om, hvad de spiste i 1960.

Et par dage efter står I med en masse detaljer om morgenmad og unge i 2010 og 1960. Oplysningerne stritter i alle retninger, og det er ikke nemt at få en god rapport ud af dem. Problemet med de mange detaljer og intet overblik opstår, fordi I ikke, før I begynder at lede, bestemmer, hvad I vil lede efter, og hvor I vil lede. Hvis I går mere metodisk til værks, vil arbejdet gå nemmere, og resultatet vil nok også blive bedre.

Hverdagen på Hxh-uddannelsen er præget af opgaver, der skal løses. En stor del af opgaverne kræver, at du selv søger efter informationer, der kan hjælpe dig med at finde en løsning på opgaverne.

Det er let nok at finde informationer. Problemet er at finde de *rigtige* informationer. De rigtige informationer er dem, der giver dig svar på dine spørgsmål, og som samtidig er til at stole på.

Hvert fag på handelsgymnasiet har sin faglige **metode** til at arbejde med fagets problemer. I de økonomiske fag anvender vi *den samfundsfaglige metode*, der lærer dig at forholde dig *kritisk* til meninger og informationer om afsætningsmæssige emner. Problemet med at søge relevante

Strukturen i kapitel 3 Metode

Informationsøgning (1)

- Informationsøgningens hovedpunkter (1.1)

Datakilder (2)

1 Afsætningsfaglig metode

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Fagets afsætning er et samfundsvidenskabeligt fag. Det betyder, at man i faget skal kunne "oversætte" dagligdags hændelser til afsætningsøkonomiske begreber og sætte dem ind i en sammenhæng eller en model. Man anvender en metode til at organisere dem.

1.1 Fagets modeller

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Fagets afsætning har ligesom alle andre fag en metode at arbejde ud fra. Man stifter bekendtskab med de modeller og teorier, som virksomheden benytter til at analysere interne forhold og forhold i omgivelserne, og som virksomheden agerer ud fra, når der sker noget i samfundet. Modeller og teorier er fagets "værktøjer" på samme vis, som en tømrer har sine værktøjer: søven og hammeren. Afsætning har blot nogle værktøjer, der er af teoretisk karakter, men de bygger på virkeligheden. Man bruger dem til at strukturere, forstå og endelig løse virksomhedens problemstillinger.

Afsætningsøkonomisk metode

er tilvejebringelse og bearbejdning af samfundsfaglige data og materiale med henblik på at udlede brugbare konklusioner.

Det kræver informationer at kunne se sammenhænge, anvende modeller og træffe de rigtige beslutninger. Informationer får man gennem søgning.

En model

er en måde at systematisere begreber eller faktorer på. Samtidig er en model en forenkling af den virkelighed, som modellen illustrerer.

T afsætning er matrumvulkanen esurint udført Matrumvulkanen er enhed i b

Kilde: Jenrich, L. Jepsen, K., Schmalz, P. & Aarosin, L. (2010)

Kilde: Systime, 2010, ¶ Afsætning 1

G2 Afsnit fra iBog

5.3 Vækststrategier Afsætning 1 (iBog)

Side 1 af 4

Afsætning 1 Michael Bregendahl, Morten Haase, Jan Halberg Madsen, René Mortensen, Birte Ravn Østergaard

5.3 Vækststrategier SIDE-ID

- [Markedspenetrering](#)
- [Produktudvikling](#)
- [Markedsudvikling](#)

SIDENS INDHOLD

De fleste virksomheder har vækst som en overordnet målsætning. Målestokken for virksomhedens vækst vil typisk være vækst i det totale aktivitetsniveau, der lettest måles ved vækst i omsætningen.

Ansoffs vækststrategier vil blive gennemgået i det følgende.

Vækst gennem **intensivering** går ud på, at virksomheden ønsker at skabe vækst inden for sine nuværende rammer, dvs. ved anvendelse af sin kernekompetence.

Den intensive vækst kan foretages i form af:

- [Markedspenetrering](#)
- [Produktudvikling](#)
- [Markedsudvikling](#)

Der tages i større eller mindre grad afsæt i virksomhedens nuværende produkt- og markedsområder.

Illustration 3: Ansoffs vækstmatrix, vækst ved intensivering ID

	Nuværende produkter	Nye produkter
Nuværende markeder	Markedspenetrering • Forøge forbrugsfrekvensen • Nye anvendelsesmuligheder • Hyppigere brug • Hyppigere udskiftning • Forøge <u>det effektive marked</u> • Forøge <u>markedsandelen</u>	Produktudvikling • Erstatning af eksisterende produkt • Fornyelse af eksisterende produkt • <u>Sortimentsudvidelse - line-extension</u>
Nye markeder	Markedsudvikling • Nye, anderledes segmenter • <u>Geografisk markedsudvikling</u> • Nye distributionsformer	

Kilde: Frit efter Philip Kotler & Kevin Lane Keller, Marketing Management, 2009

5.3 Vækststrategier Afsætning 1 (iBog)

Side 2 af 4

Når virksomheden ønsker at øge salget af sine nuværende produkter på de nuværende markeder, kan den vælge **markedspenetrering**. Dette kan gøres på følgende måder: - kom med din idé

Forøgelse af forbrugsfrekvensen hos målgruppen. Ved hjælp af en reklamekampagne kan virksomheden opfordre målgruppen til at øge forbruget af produktet. Dette kan fx gøres ved at reklamere for flere anledninger til at bruge produktet – hyppigere brug. Desuden kan forbrugsmængden øges ved at skabe øget forbrug pr. gang. På slikmarkedet anvendes denne strategi ved at tilbyde slikposer med større indhold – når posen er åbnet, så...

For langvarige produkter vil strategien gå ud på at appellere til hyppigere udskiftning, hvilket kan fremmes ved at tilbyde forbrugeren en favorabel byttepris eller ved at gøre opmærksom på klare fordele ved at skifte produktet ud i utide.

Producenter af hårde hvidevarer anvender fx argumenter om lavenergi til at få forbrugerne til at udskifte hvidevarer, der er funktionsdygtige.

Forbrugsfrekvensen for et produkt kan forøges ved, at producenten gør kunderne opmærksom på, at produktet kan anvendes til flere formål – nye anvendelsesmuligheder. Appelsinjuice var oprindeligt en del af et morgenmåltid. I dag er det fx almindeligt at bruge appelsinjuice i drinks og som en tørstslukker, man kan have lige ved hånden.

© Colourbox.com

Forøge det effektive marked kan ske ved at få ikke-brugere til at bruge produktet. Denne strategi er bedst egnet for virksomheder med en stor markedsandel. Mindre udbydere risikerer blot at åbne nye muligheder for konkurrenterne og kun øge sit eget salg ganske lidt.

Forøge markedsandelen vil ske på konkurrenternes bekostning og kræver ofte store ressourcer til markedsføring i form af intensiv reklame, butiksaktiviteter og evt. prisedsættelser.

Produktudvikling ID

Produktudvikling anvendes, hvis virksomheden vurderer, at dens nuværende marked er stabilt, men at produktet ikke længere lever op til kundernes behov på tilfredsstillende vis. Produktudvikling kan omfatte:

Tip til overstregning Sidetal i iBøger Cookies Tips til iBogen Sig din mening 7

5.3 Vækststrategier Afsætning 1 (iBog)

Side 3 af 4

ny produkttype, der kan være baseret på en anden teknologi end det tidligere produkt eller introducere en afgørende teknisk fornyelse. Udviklingen af Blu-ray til erstatning af DVD-optageren er et eksempel på et nyt produkt, der på længere sigt har til formål at erstatte den traditionelle DVD-afspiller.

Fornyelse af eksisterende produkt vedrører en markant ændring af et produkt, fx udvikling af en ny bilmodel. Baggrunden for denne form for produktudvikling er typisk, at den tidligere model ikke længere er tidssvarende, hvilket kan skyldes konkurrenternes produktudvikling, udvikling af ny teknologi, fx nye landvindinger inden for sikkerhed i biler.

Sortimentsudvidelse benævnes også **line-extension** – produktlinjen udvides. Denne produktudviklingsstrategi anvendes, når virksomheden ønsker at tiltrække en bredere målgruppe og evt. føre en palisadestrategi, dvs. at man ønsker at have et komplet produktprogram, der kan dække behovene hos en meget bred målgruppe.

Arla Foods har valgt at udvide smørserien Lurpak med en variant, der indeholder Læsøsalt. Arla er markedsleder på det danske smørmarked, og lanceringen kommer efter, at en række mindre mejerier har lanceret smør med det berømte salt fra Læsø.

Markedsudvikling ID

Markedsudvikling går ud på at markedsføre et eksisterende produkt over for nye markeder.

SOMERSBY ID

Carlsberg, som står bag mærket Somersby, lancerede den 3. smagsvariant i 2009, selv om man allerede var markedsleder inden for cider. Carlsberg nåede i 2009 op på en markedsandel på 75 % af det danske cidermarked.

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Det hastigt voksende cidermarked var også attraktivt for Carlsbergs konkurrenter. Ved hjælp af produktudvikling fik virksomheden Cult succes med produktet Mokai. I 2010 kunne man i Erhvervsbladet læse, at Cult overtog markedslederrollen med en markedsandel på 31,62 % mod Carlsbergs 29,30 %. Samtidig blev markedet i 2010 ramt af en stor afgiftstigning.

Med henblik på forstsat vækst lancerede Carlsberg Somersby produkterne i bl.a. Rusland i 2010 og på det amerikanske marked i 2012. Somersby voksede globalt med 25 % i 2011 og er siden lanceringen i 2008 introduceret på 24 markeder. Cidermarkedet er attraktivt, da kategorien i gennemsnit vokser med 3 % om året, mens salget af øl er faldende.

Kilde: Jyllands-Posten, 12.07.2012, Erhvervsbladet 16.04.2010 og business.dk, 18.09.2009

Nye segmenter kan være en mulighed for at foretage markedsudvikling på virksomhedens nuværende, geografiske markeder. Dette kan fx ske ved at udvide markedet fra kun at omfatte producentmarkedet til også at omfatte konsumentmarkedet. Dette kan i visse tilfælde kræve nogle tilpasninger af produkterne.

[Tip til overstregning](#)

[Sidetal i iBøger](#)

[Cookies](#)

[Tips til iBogen](#)

[Sig din mening](#)

5.3 Vækststrategier Afsætning 1 (iBog)

Side 4 af 4

Konsumentmarkedet efterspørger ofte mindre og billigere varianter af et bestemt produkt end virksomheder.

Vinkøleskabe har i mange år været brugt inden for cateringbranchen. De seneste år har nogle udbydere af vinkøleskabe forsøgt at udvide markedet til konsumentmarkedet i takt med private forbrugeres stigende interesse for vin. Markedsudviklingen er i dette tilfælde baseret på nye segmenter. De vinkøleskabe, der markedsføres på konsumentmarkedet, er de mindste varianter.

Geografisk markedsudvikling, hvor virksomheden foretager eksport eller internationalisering anvendes i stigende omfang som vækststrategi i takt med den stigende globalisering og åbning af udenlandske markeder. På denne måde opnår virksomheden muligheder for stordriftsfordele, da markedspotentialet øges betragteligt. Desuden kan geografisk markedsudvikling give mulighed for at forlænge et produkts levetid. Dette er fx tilfældet inden for it-branchen, hvor produkter med en teknologi, der er forældet i den vestlige verden, kan sælges på markeder med en væsentlig lavere købekraft, hvor det teknologiske stadie ofte halter efter den vestlige verden.

Nye distributionsformer kan også være en vej til at foretage markedsudvikling. Elgiganten, der sælger forbrugerelektronik til lavpris, har udelukkende butikker i større byer, hvorved en del kunder har langt til nærmeste butik. Ved at sælge via internettet samtidig med salg fra butikker kan Elgiganten udvide sit marked.

ISBN: 978-87-616-2794-0, Copyright forfatterne og Systime A/S 2010.

70 12 11 00 · systime@systime.dk · Skt. Pauls Gade 25, 8000 Aarhus C

Kilde: Systime, 2010, ¶ Vækststrategier

G3 Eksempler på opgavetyper i iBogen

Tjek- og forståelsesopgaver til kapitel 5

SIDE-ID

SIDENS INDHOLD

- Tjekopgaver
- Forståelsesopgaver

TJEKOPGAVER

- Hvilket forarbejde bør virksomheden foretage for at kunne træffe strategiske beslutninger?
- Hvilke ord kan man bruge om virksomhedens eksistensberettigelse?
- Hvilke fire punkter dækker en idé over?
- Der findes to forskellige slags mål, hvilke?
- Hvilke fire konkurrencestrategier findes der?
- Hvad hedder de to dimensioner i matricen med de generiske strategier?
- Nævn de tre vækststrategier.
- Hvad hedder de to dimensioner i Ansoffs vækstmatrix?

FORSTÅESESOPGAVER

- Hvorfor er det vigtigt at udarbejde SWOT-opstillingen, før man fastlægger strategien?
- Beskriv den danske legetøjsgigant LEGO's idé/mission.
- Argumenter for om en stigning i markedsandelen til 35 % er et kvantitativt eller kvalitativt mål.
- Hvilke generiske strategier benytter Coca-Cola, Jolly Cola og Søbogaard Ø-cola sig af?
- Forklar begrebet palisadestrategi.
- Argumenter for hvordan virksomheden Duracell kan vokse på det danske marked for batterier.

Mindre opgaver til kapitel 5 SIDE-ID**MINDRE OPGAVER** ID**1. Mission, idé og værdier** ID

Det kan være svært at få styr på begreberne vision, mission og værdier og ikke mindst forskellen mellem disse begreber. Udfyld nedenstående skema for 8 virksomheder i Danmark. Herudover skal du selv vælge to virksomheder. Søg informationer på virksomhedernes hjemmesider.

Virksomhed	Marked (hvad handler virksomheden med?)	Mission	Vision	Værdier
Danske Bank				
Danfoss				
Grundfos				
B&O				
Lego				
Coloplast				
Novo				
Valgfri 1				
Valgfri 2				

Tabellen kan downloades i Word-format.

3. På jagt efter vækst ID

Gå på jagt efter virksomheder, som har brugt intensivering – markedspenetrering, produktudvikling eller markedsudvikling – til at vokse sig større.

Gå sammen i en gruppe på 4 personer og find eksempler på virksomheder, der har forsøgt at opnå vækst via intensivering. Brug argumenterne fra Ansoffs vækstmatrix.

Herefter skal du individuelt bruge artikler til at finde yderligere eksempler på vækst via intensivering.

4. Generisk strategi for Superbest

© Birte Ravn Østergaard

Det kan være vanskeligt at udrede ejerforholdene for supermarkedskæden Superbest, men Dagrofa og Scandinavian Tobacco Group spiller en rolle. Det kan også være svært at se hvilken generisk strategi Superbest benytter sig af, når man ser på nedenstående foto af en Superbest-reklame fra 17.04.2012.

1. Redegør for Superbest-butikkernes ejerforhold. Inddrag informationer fra www.superbest.dk.
2. Diskuter, med udgangspunkt i fotoet, Superbests generiske strategi.

7. Vækststrategi i bilbranchen

Det er en relativ aggressiv brug af parametermixet, man er vidne til, når man ser reklamer for salget af mindre biler. Antallet af tv-spots er stort, og de forskellige mærker gør kraftigt brug af prisparameteren. Suzuki er en af udbyderne af mindre og billigere biler.

1. Redegør for hvilke konkurrenter Suzuki har på det danske marked for mindre biler i Danmark.
2. Hvilken form for vækst sigter bilbranchen mod?
3. Argumenter for hvorfor bilbranchen reagerer aggressivt.

8. Vækststrategi for Carlsberg

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Øl har været på markedet længe, og mange konsumenter nyder produktet i forbindelse med sportsbegivenheder som fx fodboldkampe. For en producent som Carlsberg vil det være interessant at kunne øge forbruget hos kunderne, hvis disse ville drikke øl i flere og andre forbrugssituationer.

1. Find 5 forbrugssituationer, hvor man typisk nyder en eller flere øl.
2. Find 5 forbrugssituationer, hvor man typisk ikke nyder øl, men hvor det ville være realistisk og relevant.
3. Hvilken form for vækststrategi er der tale om?

9. Vækststrategi for NovoNordisk

Novo Nordisk fremstiller fx medicinprodukter til sukkersygepatienter.

1. Analyser Novo Nordisk muligheder for vækst via markedsudvikling, set i forhold til i hvilke lande Novo Nordisk allerede er repræsenteret.
2. Argumenter for andre vækststrategier, der kunne være relevant for Novo Nordisk.

Case 5.2: Montana ID

Montana er en møbelvirksomhed, som blev etableret i 1982 af Peter J. Lassen. Virksomheden er i dag familieejet og ligger i Haarby på Fyn, hvor virksomheden råder over højteknologiske produktionsfaciliteter. Montana beskæftiger knapt 200 medarbejdere og har salgsorganisation i både Danmark og på de fleste europæiske markeder.

Virksomheden producerer og markedsfører reoler samt borde og stole af høj kvalitet og med et højt designindhold. Montana er især kendt for et fleksibelt reolsystem, der fås i et hav af varianter og farver. Møblerne sælges gennem møbelforhandlere både til private hjem og til virksomheder.

Informationer om virksomheden

- www.montana.dk - se menupunktet Company
- Børsen: Montana klar til vækst - satser på udlandet, 08.11.2011
- Jyllands-Posten: Han får energi af at skabe, 23.10.2010
- Erhvervsbladet: Møbelfirma tilbage med dundrende overskud, 23.11.2010
- Jyllands-Posten: Montana på ny kurs, 10.03.2010

SPØRGSMÅL ID

1. Udarbejd en værdikædeanalyse for Montana.
2. Analyser virksomhedens kernekompetence.
3. Udarbejd en SWOT-opstilling for Montana.
4. Vurder Montanas generiske strategi.
5. Vurder Montanas vækststrategier.

Case 5.3: ECCO

© Peter Kamp Knudsen/Systime

Virksomheden Ecco er en verdensomspændende, dansk skoproducent. Virksomheden blev grundlagt i 1963 af Karl Toosbuy i den lille, sønderjyske by Bredebro. Ecco har siden 60'erne udviklet sig til en global koncern med milliardomsætning, og i dag ejes virksomheden af grundlæggerens datter Hanni Toosbuy Kasparzak.

Informationer

- Download ECCO's seneste årsrapport fra www.ecco.com og sæt dig grundigt ind i de informationer, som årsrapporten indeholder.
- Pressemeldelse fra www.ecco.com:

“ Like many other companies, ECCO experienced a challenging 2009. The drop in consumer spending among our key markets, particularly in the US and Russia, slowed our performance. However the positive growth we experienced in China, Australia, Poland and Canada demonstrates the strength of our global platform, says CEO Dieter Kasprzak. ECCO worked through the poor market conditions and continued its expansion strategy by opening 140 new stores, bringing the worldwide total to 901 stores. ECCO also extended its global presence by increasing the number of shop-in-shops to 1.278.

- Erhvervsbladet, 18.03.2010: 60.000 falske ECCO-sko konfiskeret:

“ Den sønderjyske sko-koncern kæmper i øjeblikket en hård kamp mod Østens piratkopier af det verdenskendte skomærke. Det verdenskendte skomærke ECCO har problemer. Skoene er nemlig så populære, at masser af falske sko er i omløb verden over. Således blev 65.000 falske par ECCO-sko sidste år konfiskeret.

- Yderligere informationssøgning.

SPØRGSMÅL c759

1. Redegør for ECCO's konkurrenceevne og kernekompetence.
2. Redegør for ECCO's vision, mission, ide og værdier (code of conduct).
3. Analyser relevante faktorer fra Eccos afhængige og uafhængige verden og opstil en omverdensmodel.
4. Udarbejd en værdikædeanalyse for ECCO.
5. Udarbejd en SWOT-opstilling for ECCO's interne og eksterne situation.
6. Analyser ECCO's generiske strategi.
7. Vurder ECCO's strategiske muligheder for at opnå fremtidig vækst.

Kilde: Systime, 2010, ¶ opgaver til kap. 5

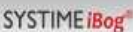
G4 Eksempler på oversigter i iBogen

- ☐ Om iBogen
- ☐ Til lærere
- ☐ Til elever og studerende
- ☐ Materialet som eBog

Indholdsfortegnelse

- ☐ Introduktion til afsætning
- ☐ Del 1 - Metode (1-2)
- ☐ Del 2 - Makroforhold (3)
- ☐ Del 3 - Interne forhold og strategi (4-5)
- ☐ Del 4 - Internationalisering (6)
- ☐ Del 5 - Efterspørgselsforhold (7-9)
- ☐ Del 6 - Udbudsforhold (10)
- ☐ Del 7 - Marketingmix (11-16)
- ☐ Tværgående cases
- ☒ Materialeoversigt
- ☐ Værktøjskasse
- ☐ Links
- ☐ Fotoserier
- ☐ Ordforklaringer
- ☐ Litteraturliste

Materialeoversigt SIDE 10

Her er en oversigt over interaktive materialer samt cases på websitet. Oversigten vil blive opdateret løbende, efterhånden som der kommer mere interaktivt materiale på websitet.

	Videocases	Interaktive opgaver	Større cases*
0 Introduktion til afsætning	Hansens Flødeis		
1 Afsætningsfaglig metode			
2 Kvalitative og kvantitative metoder	The Golden Cup	Quiz	HTC Internethandel Vis mig dit skrald
3 Eksterne forhold		Quiz	Luftfartsbranche Toms Gruppen
4 Interne forhold	Perchs Thehandel Nordic Comfort	Quiz	Ryanair Bang & Olufsen
5 Strategi	Agnes Cupcakes Montana	Quiz	Ecco Fastfoodmarkedet Pandora Lightyears DK Company
6 Internationalisering	Lakrids by Johan Bülow	Quiz	Bolia
7 Efterspørgselsforhold		Quiz	
8 Segmentering og målgruppevalg	Biler	Quiz	Børnetøj Lego Friends
9 Købsadfærd på konsumentmarkedet	Discount er det nye sort	Quiz	Økonomisk krise Bilmarkedet Birger Christensen
10 Konkurrencesituation	Haahr Benzin	Quiz	Max Burger Viking Is Mikrobryggerier
11 Produkt	Lirum Larum Leq	Quiz	Ben & Jerry's Planet Hollywood

Værktøjskasse SIDE-ID

Værktøjskassen er en oversigt over kernestoffet i afsætning på B-niveau. Oversigten stammer fra [vejledningen](#) til faget afsætning B og er samtidig en oversigt over indholdet i iBogen Afsætning 1.

Her er en [alfabetisk liste](#) over alle model-skabeloner i word-format på Afsætning 1.

Afsætningsøkonomisk værktøjskasse ID

Metode
1 Afsætningsfaglig metode
Søgestrategier , kildekritik
2 Kvalitative og kvantitative metoder
Datakilder og databaser , kvalitative og kvantitative metoder , repræsentativitet , markedsanalyseprocessen
Makroforhold
3 Eksterne forhold
Omverdensmodel
Interne forhold og strategi
4 Interne forhold
Værdikæde , SWOT-opstilling
5 Strategi
Idé og mål , generisk strategi , vækststrategier
Internationalisering
6 Internationalisering
Eksportmotiver , eksportberedskab , markedsudvælgelsesmetoder

Links SIDE-ID

Her er en oversigt over relevante links, som kan anvendes i forbindelse med løsning af afsætningsfaglige cases og i projektsammenhæng.

Illustration 5a: Officielle sekundære datakilder ID

Betegnelse	Internetadresse	Beskrivelse
Danmarks Statistik	www.dst.dk www.statistikbanken.dk	En del data er frit tilgængelige, andre kræver abonnement
Eksportrådets publikationer	www.markedsinformation.um.dk	Eksportrådet, som er en del af Udenrigsministeriet, udgiver rapporter om eksportmarkeder, sektoranalyser mv.
Finanstilsynet	www.finanstilsynet.dk	Finanssektorens tilsynsmyndighed
Nationalbanken	www.nationalbanken.dk	Danmarks Nationalbank
Kommuneinformation	www.borger.dk	Informationer, vejledning og selvbetjening fra danske kommuner, regioner og staten
Forbrugerrådet	www.forbrugerraadet.dk	Nyheder, information og råd til forbrugere
Konkurrencestyrelsen	www.ks.dk	Statslig hjemmeside med informationer om konkurrenceloven, herunder regler for og krav til effektiv konkurrence
OECD	www.oecd-ilibrary.org se fanerne <i>statistics</i> og <i>factbook</i>	OECD er en organisation, der arbejder for at

- Mine noter
- Om iBogen
- Til lærere
- Til elever og studerende
- Materialet som eBog

Indholdsfortegnelse

- Introduktion til afsætning
- Del 1 - Metode (1-2)
- Del 2 - Makroforhold (3)
- Del 3 - Interne forhold og strategi (4-5)
- Del 4 - Internationalisering (6)
- Del 5 - Efterspørgselsforhold (7-9)
- Del 6 - Udbudsforhold (10)
- Del 7 - Marketingmix (11-16)
- Tværgående cases
- Materialeoversigt
- Værktøjsskabe
- Links
- Fotoserier**
 - Omverdensmodellen
 - Generiske strategier
 - Vækststrategier
 - Internationalisering
 - Segmentering og målgruppevalg
 - Konkurrencesituation
 - Distribution
 - Promotionformer
- Ordforklaringer

Fotoserier SIDE-ID

Inspireret af dagbladenes fotoserier har vi samlet fotoserier, der giver en praksisnær tilgang til afsætningsfaglige begreber og modeller. Fotoserierne understøtter indlæringen og forståelsen af fagbegreberne i faget.

Hvis man klikker på billederne, forstørres formatet. Fotoserierne kan køre som en præsentation, hvis der klikkes på pilen øverst til højre på et forstørret billede.

Kapitel	Fotoserie
3 Makroforhold	Omverdensmodellen
5 Strategi	Generiske strategier
5 Strategi	Vækststrategier
6 Internationalisering	Internationalisering
8 Segmentering og målgruppevalg	Segmentering og målgruppevalg
10 Konkurrencesituation	Konkurrencesituation
14 Distribution	Distribution
15 Promotion	Promotionformer

Ordforklaringer

SIDE-ID

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Å

action

AIDA-modellen kan benyttes til udformning eller analyse af en reklames budskab. Modellen består af fire faser: A (Attention) - modtagerens opmærksomhed fanges, I (Interest) - modtagerens interesse fastholdes, D (Desire) - modtagerens interesse skærpes, og der opstår lyst og ønske, samt A (Action) - modtageren opfordres til handling.

ad hoc-analyse

Ad hoc-analyser er analyser, der gennemføres med et bestemt formål, og som typisk kun gennemføres en gang.

adfærdsorienterede variable

Adfærdsorienterede variable bruges i forbindelse med segmentering og målgruppevalg. Adfærdsorienterede variable vedrører forhold relateret til vores forbrug, holdning til brands samt lyst og evne til forandring.

afhængig omverden

Virksomhedens afhængige omverden (nærmiljøet) består af de aktører, som virksomheden er i jævnlig kontakt med og er afhængig af, fx kunder og konkurrenter. Virksomheden kan i et vist omfang påvirke den afhængige omverden.

AIDA-model

AIDA-modellen kan benyttes til udformning eller analyse af en reklames budskab. Modellen består af fire faser: A (Attention) - modtagerens opmærksomhed fanges, I (Interest) - modtagerens interesse fastholdes, D (Desire) - modtagerens interesse skærpes, og der opstår lyst og ønske, samt A (Action) - modtageren opfordres til handling.

aktivt markedsvalg

Virksomheden kan vælge markeder passivt eller aktivt. Det passive markedsvalg er ud fra tilfældighedsmetoden, hvorimod det aktive markedsvalg er ud fra en grundig analyse i form af tragmodellen.

aktør

Aktører er konkurrerende virksomheder i en branche, og begrebet aktører bruges i forbindelse med Porters branchestrukturanalysemodel.

Powerpoint-præsentationer SIDE-ID

Her kommer powerpoint-præsentationer til de enkelte stofområder:

 [Introduktion til afsætning](#)

1 [Afsætningsfaglig metode](#)

2 [Kvalitative og kvantitative metoder](#)

3 [Eksterne forhold](#)

4 [Interne forhold](#)

5 [Strategi](#)

6 [Internationalisering](#)

7 [Efterspørgselsforhold](#)

8 [Segmentering og målgruppevalg](#)

9 [Købsadfærd på konsumentmarkedet](#)

10 [Konkurrencesituation](#)

11 [Produkt](#)

12 [Serviceydelser](#)

13 [Pris](#)

14 [Distribution](#)

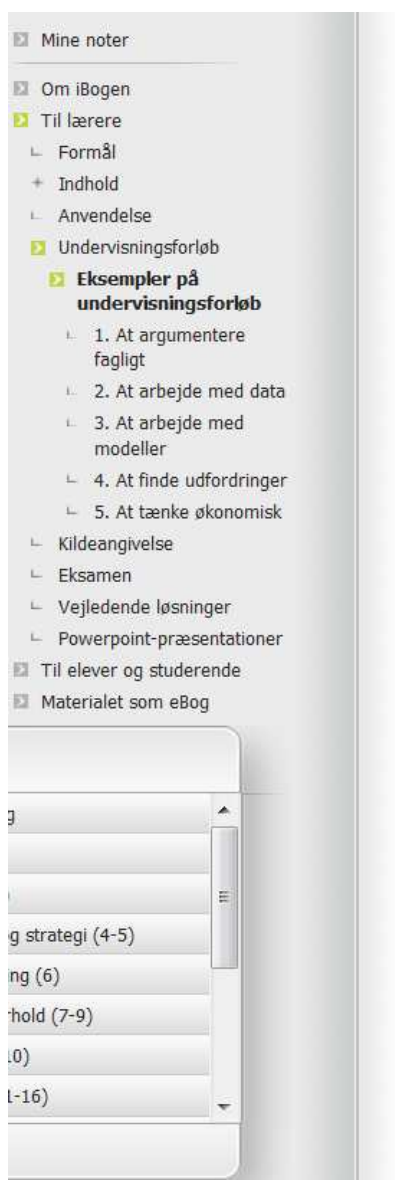
15 [Promotion](#)

16 [Marketingmix](#)

Kilde: Systime, 2010, ¶ Oversigter

G5 Oversigt og eksempel på undervisningsforløb

Oversigt

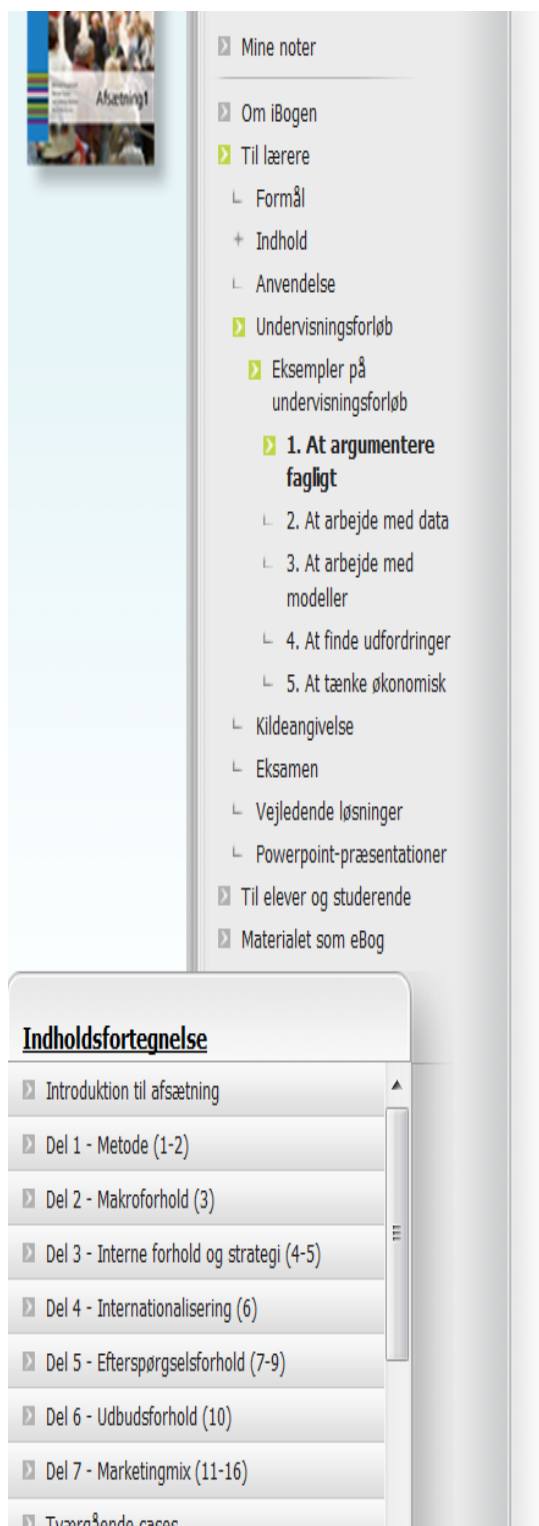
Eksempler på undervisningsforløb SIDE-ID

I det følgende præsenteres en række eksempler på undervisningsforløb, der tager afsæt i et kompetencemål i kombination med et af de syv overordnede stofområder. Formålet med forløbene er overordnet set, at eleverne skal opnå fortrolighed med kompetencemålene.

Undervisningsforløb, der tager udgangspunkt i kompetencemålene ID

	Metode	Makro-forhold	Interne forhold og strategi	Internationa-lisering	Efter-spørgsels-forhold	Udbuds-forhold	Marketing-mix
At tænke økonomisk					Forløb 5		
At finde udfordringer				Forløb 4			
At arbejde med modeller			Forløb 3				
At argumentere fagligt		Forløb 1					
At kommunikere					Forløb 5		
At arbejde med data	Forløb 2						
At arbejde med it-værktøjer							

Undervisningsforløb 1

The screenshot shows the iBogen interface. On the left is a navigation menu with the following items: Mine noter, Om iBogen, Til lærere (with sub-items: Formål, Indhold, Anvendelse), Undervisningsforløb (with sub-items: Eksempler på undervisningsforløb, 1. At argumentere fagligt, 2. At arbejde med data, 3. At arbejde med modeller, 4. At finde udfordringer, 5. At tænke økonomisk), Kildeangivelse, Eksamen, Vejledende løsninger, Powerpoint-præsentationer, Til elever og studerende, and Materialet som eBog. Below the menu is a table of contents titled 'Indholdsfortegnelse' with the following entries: Introduktion til afsætning, Del 1 - Metode (1-2), Del 2 - Makroforhold (3), Del 3 - Interne forhold og strategi (4-5), Del 4 - Internationalisering (6), Del 5 - Efterspørgselsforhold (7-9), Del 6 - Udbudsforhold (10), Del 7 - Marketingmix (11-16), and Tværnående cases.

1. At argumentere fagligt SIDE-ID

Forløbsplan ID

Overordnet mål	Forløbet styrker elevernes evne til at argumentere fagligt, herunder at kunne forklare sammenhængen mellem en række afsætningsøkonomiske forhold.
Overordnet stofområde	Makroforhold
Niveau	B-niveau, 1.g
Kort beskrivelse	I forløbet lærer eleverne at argumentere fagligt og forklare sammenhænge mellem forhold i virksomhedens omverden, og som påvirker virksomhedens udvikling.

Forløbsbeskrivelse ID

Fokus	Arbejdsformer/arbejdsopgaver	Materiale
Introduktion: Virksomhedens omverden	Læreroplæg om omverdensmodellen. Individuelle opgaver med fokus på begrebsindlæring og modelforståelse.	3.1 Omverdensmodellen Tiek- og forståelsesopgaver til kapitel 3 Mindre opgaver til kapitel 3
Hvad er et ræsonnement?	Læreroplæg om Toulmins argumentationsmodel . Gruppeøvelser med udgangspunkt i case 3.1 Luftfartsbranchen, hvor eleverne først opstiller et skema over faktorer, der påvirker branchen, og herefter opstiller afsætningsfaglige ræsonnementer ud fra Toulmins model.	At kommunikere i afsætning, Argumentation og dokumentation Case 3.1 Luftfartsbranchen
At argumentere ved hjælp af afsætningsøkonomiske ræsonnementer	Eleverne arbejder selvstændigt med case 3.2. Ved opsamling på casearbejdet er det fokus på argumentation.	Case 3.2 Toms Gruppen

Kilde: Systime, 2010, ¶ oversigt og undervisningsforløb